
PLA DE FAMÍLIES DE REUS 2022 - 2025

AJUNTAMENT DE REUS

Equip impulsor i redactor:

REUS
HORITZÓ
32

AJUNTAMENT DE REUS

Regidoria de Salut i Ciutadania

Suport procés participatiu:

Think is

Irene Suau Solé

Santí Ariste Castaño

Índex

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

1.	PREÀMBUL.....	5
2.	MARC TEÒRIC.....	6
2.1	La família.....	6
2.1.1	Factors de canvi.....	7
2.1.2	L'apoderament i la resiliència familiar.....	8
2.1.3	Solidaritat informal.....	9
2.2	Etales familiars.....	9
2.2.1	Les relacions.....	9
2.2.2	Un futur en comú: la formació de la parella.....	9
2.2.3	La maternitat i la no-maternitat, la paternitat i la no-paternitat.....	10
2.2.4	La separació i el divorci.....	13
2.2.5	Una nova parella.....	16
2.2.6	La viduïtat.....	16
2.3	Models de família.....	17
2.3.1	Model hiperprotector.....	17
2.3.2	Model democràtic permissiu.....	17
2.3.3	Model sacrificant.....	18
2.3.4	Model intermitent.....	18
2.3.5	Model delegant.....	18
2.3.6	Model autoritari.....	19
2.4	Formes de família.....	19
2.4.1	Família unipersonal.....	21
2.4.2	Família nuclear.....	21
2.4.3	Família extensa: els avis.....	28
2.4.4	Família recomposta.....	30
2.4.5	Família poligàmica.....	32
3.	MARC NORMATIU.....	33
3.1	Declaració Universal dels Drets Humans (1948).....	33
3.2	Dret de família de la Unió Europea.....	33
3.3	Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport al es famílies.....	33
4.	PLANS DE REFERÈNCIA.....	35
4.1	Plans a nivell mundial.....	35
4.2	Plans a nivell europeu.....	35
4.3	Plans de la Generalitat de Catalunya.....	37
4.4	Plans a nivell local.....	39
5.	CONTEXTUALITZACIÓ.....	41
5.1	Aspectes demogràfics.....	41
5.1.1	Població per sexe. Reus 2021.....	41
5.1.2	Piràmide d'habitants: població per edat i sexe.....	42
5.1.3	Indicadors demogràfics bàsics.....	44
5.1.4	Famílies.....	46

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

5.1.5	Llars per tipus de nucli.....	48
5.1.6	Escolarització.....	49
5.2	Conciliació treball – família.....	51
5.2.1	«Pacte per a la reforma horària. Objectiu 2025».....	51
5.2.2	Antecedents i situació actual.....	51
5.2.3	Objectiu i eixos.....	52
5.2.4	Primers passos.....	53
5.3	Serveis i programes municipals de suport a les famílies.....	54
5.3.1	Regidoria d'Educació.....	54
5.3.2	Regidoria de Cultura i Política Lingüística.....	56
5.3.3	Regidoria de Benestar Social.....	58
5.3.4	Regidoria de Participació, Bon Govern i Serveis Generals.....	60
5.3.5	Regidoria de Salut i Ciutadania.....	61
5.3.6	Regidoria d'Esports.....	63
5.3.7	Regidoria d'Economia, Coneixement i Habitatge.....	63
5.3.8	Regidoria de Seguretat i Convivència.....	63
5.3.9	Regidoria d'Urbanisme i Mobilitat.....	64
6.	PROCÉS DEL PLA.....	66
6.1	Pla de treball.....	66
6.1.1	Nivells de gestió del Pla.....	66
6.1.2	Limitacions.....	68
6.2	Procés participatiu.....	69
6.2.1	Objectiu.....	69
6.2.2	Estructura del procés.....	69
6.2.3	Òrgans del procés.....	70
6.2.4	Desenvolupament.....	70
6.2.5	Resultats.....	72
6.3	Diagnosi i detecció de necessitats.....	73
6.3.1	Entrevistes tècniques.....	73
6.3.2	Tallers participatius.....	83
6.3.3	Enquesta a la població.....	96
7.	PLA D'ACTUACIÓ.....	115
7.1	Principis.....	115
7.2	Missió.....	115
7.3	Visió.....	116
7.4	Objectiu general.....	116
7.5	Línies estratègiques.....	116
7.6	Objectius estratègics.....	119
7.7	Accions.....	123
7.7.1	L1 – A1 Comunitat de famílies: Fòrum d'intercanvi.....	123
7.7.2	L1 – A2 Tallers d'habilitats emocionals.....	125
7.7.3	L1 – A3 Punt d'assessorament familiar als centres cívics.....	127

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

7.7.4	L1 – A4 Formació en habilitats familiars.....	129
7.7.5	L1 – A5 Acompanyament familiar.....	131
7.7.6	L1 – A6 Xerrades de criança en les etapes evolutives.....	133
7.7.7	L1 – A7 Xerrades per a joves sobre la importància de la formació.....	135
7.7.8	L2 – A8 Educació en salut.....	137
7.7.9	L2 – A9 Activitats intergeneracionals i ampliació “avis i nets”.....	139
7.7.10	L2 – A10 Màquines dispensadores saludables.....	141
7.7.11	L3 – A11 Accions d'assessorament familiar.....	143
7.7.12	L4 – A12 Parcs i zones intergeneracionals.....	145
7.7.13	L4 – A13 Augment de lavabos públics.....	147
7.7.14	L4 – A14 Parcs sense estructures metàl·liques.....	149
7.7.15	L4 – A15 Espai d'alletament.....	151
7.7.16	L4 – A16 Fonts a l'alçada dels infants.....	153
7.7.17	L4 – A17 Zones properes per jugar al carrer.....	155
7.7.18	L4 – A18 Patis oberts com espai alternatiu.....	157
7.7.19	L4 – A19 Espai familiar verd.....	159
7.7.20	L4 – A20 Visibilitat als espectacles infantils.....	161
7.7.21	L4 – A21 Wi-fi accessible.....	163
7.7.22	L5 – A22 Diversitat familiar.....	165
7.7.23	L5 – A23 Acompanyament als familiars de LGTBI+.....	167
7.7.24	L5 – A24 Models familiars i quotes.....	169
8.	BIBLIOGRAFIA.....	171
9.	WEBGRAFIA.....	174

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

1. Preàmbul

Amb l'aprovació d'aquest Pla de Famílies donem compliment al compromís adquirit al Pla d'Acció Municipal 2019-2023 d'elaborar el Pla Municipal de les Famílies (línia d'acció 1.2.1.1.). Serà la primera vegada que Reus comptarà amb un Pla d'aquesta mena. Una aposta per posar les famílies al centre de les polítiques municipals i poder donar coherència i unitat d'acció als diferents programes que ja es venen desenvolupant. Tanmateix, és la possibilitat de sistematitzar, preveure i planificar quins són els àmbits on s'ha de centrar la nostra actuació en aquest àmbit.

La família és la unitat més primària d'organització social que existeix. El seu origen conflueix amb la pròpia estructuració de la societat. El seu funcionament elemental ha consistit en fonamentar les relacions entre els seus membres a través de les cures i la protecció mútua.

La família continua sent una institució essencial i complexa de qualsevol societat. Cobreix necessitats importants de les persones, esdevé un nucli de generació d'afectes i sentiments, segueix desenvolupant tasques bàsiques d'ajuda mútua per encarar canvis i afrontar adversitats i manté la funcionalitat de cura, acompanyament i protecció. La família és el primer espai de socialització de les persones, és l'espai on s'aprenen els valors que més endavant es projectaran en la manera com els individus es relacionen socialment. És per això que és molt important de quina manera es porta a terme la criança.

L'administració pública de les societats occidentals contemporànies no han estat alienes al paper funcional que juguen les famílies. Així doncs, el concepte d'estat del benestar és un conjunt d'actuacions i polítiques de suport a l'esdevenir de la família i, alhora, descarrega d'algunes tasques que li eren tradicionalment atribuïdes. En l'actualitat s'han obert noves línies d'actuació: la conciliació de la vida familiar i laboral, polítiques d'igualtat o les cures i el dret al temps són exemples de com l'administració ha anat obrint programes per donar resposta a les noves realitats familiars i una major igualtat entre dones i homes.

La forma de la família ha anat variant al llarg del temps. En els darrers anys la metamorfosi ha estat molt rellevant causada per la transformació dels rols de gènere, la individualització o la incorporació d'altres formes familiars resultat de la interculturalitat vinculada amb les grans migracions. Els models familiars actuals tendeixen a la diversificació i, malauradament, algunes vegades aquests canvis han generat neguit i reacció de resistència en una part de la societat.

Aquest Pla ha de contemplar totes les formes de família i poder donar resposta a cada un d'aquests models.

Òscar Subirats i Torredadell

Regidor de Salut i Ciutadania

2. Marc Teòric

2.1 La família

La família és una institució essencial i complexa de la nostra i de qualsevol societat que genera un sistema de relacions bàsicament afectives. És el primer ambient social de qualsevol persona on s'exerceix un gran poder de motllura i on les interaccions creen un alt grau d'interdependència.

Segons la doctora en antropologia, Montserrat Soronellas (2012), hi ha una sèrie de característiques que descriuen la situació de canvi de la percepció familiar i la introducció de famílies diverses. En primer lloc, la família està sotmesa a canvis que neguitegen una part de la societat i que provoquen una reacció social a persones i grups amb una ideologia conservadora i resistent als nous escenaris familiars. En segon lloc, en el procés d'individualització que han seguit les societats complexes, les persones donen importància a la seva capacitat per escollir amb qui relacionar-se i amb qui configurar la xarxa de relacions socials. En tercer lloc, les novetats familiars a les quals ens enfrontem són formes familiars que altres cultures del món han practicat de manera tradicional. I, per últim, els models familiars actuals tendeixen a la diversificació, ja que els sistemes de control social que vigilaven la família s'han afluixat i els individus se senten més lliures per escollir i organitzar els seus projectes familiars.

La família segueix cobrint necessitats importants de les persones, és un grup funcional i un nucli de generació d'afectes i sentiments que ajuda a encarar els canvis i a afrontar adversitats. La xarxa parental és molt resolutiva, especialment en situacions excepcionals, i ofereix un ampli ventall de recursos econòmics, afectius, socials, laborals, d'acolliment, entre d'altres. L'entorn familiar resol situacions, té cura de les persones, acompanya, protegeix, estima, educa. Però cal que la societat es mantingui alerta perquè l'Estat, el sistema públic, no es desentengui de la seva funció de suport (Soronellas, 2012).

2.1.1 Factors de canvi

2.1.1.1 Desinstitucionalització de la família

El repte de les societats actuals és fer equilibri entre l'individualisme emergent i el comunitarisme que caracteritza la família com a institució social.

2.1.1.2 Sistema de gènere

Una desigualtat de gènere crea famílies jeràrquiques i estructurades sobre rols conjugals diferenciats on els homes tenen una posició de poder i les dones una posició subordinada. La naturalització del rol d'atenció i cura de la dona encara està immers en la majoria de societats. La família i les obligacions derivades de la reproducció segueixen sent més característiques de les dones que dels homes.

Amb la incorporació de la dona al mercat laboral, el treball fora de casa contribueix a deixar de pensar la dona com a encarregada en exclusiva de les tasques domèstiques i d'atenció i cura dels altres membres.

2.1.1.3 L'Estat del Benestar

El desplegament de polítiques de suport a les famílies ha suposat un factor de canvi indispensable. L'Estat del Benestar incideix en les legislacions en matèria laboral i de seguretat social i en una gran diversitat de serveis socials destinats a atendre la vulnerabilitat de les persones i de les famílies que pateixen situacions adverses: migracions, pobresa, discapacitat, violència,... també a la protecció a la infància i a les estructures familiars vulnerables, amb la conciliació de la vida familiar, entre d'altres.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

2.1.1.4 Els animals domèstics a les famílies

En els entorns de les famílies també cal tenir present la interacció que s'estableix entre els membres de la família i els animals domèstics. Tal com exposa Herzog (2011), "els animals realitzen un rol en la vida de les persones".

A més, la presència d'animals domèstics en l'entorn familiar ha demostrat ser una font de capital social, sent un factor que permet que les persones es mantinguin vinculades a la seva comunitat de forma beneficiosa i positiva amb una actitud pro-social.

La presència d'un animal domèstic dins la llar ha crescut significativament en les darreres dècades, i diversos estudis han demostrat l'efecte positiu dels animals sobre la salut i el desenvolupament de les persones, ja que promouen sentiments positius, combatent la solitud, oferint benestar i seguretat, i propiciant oportunitats per desplegar cures i compromís (Crawford et altri, 2006).

En el marc legal, la Llei 17/2021, de 15 de desembre, de modificació del Codi Civil, a l'article 333 bis, del Títol I del Llibre Segon, s'exposa literalment que "els animals són éssers vius dotats de sensibilitat. (...) El propietari, posseïdor o titular de qualsevol altre dret sobre un animal ha d'exercir els seus drets sobre ell i els seus deures de cura respectat la seva qualitat d'ésser sentint, assegurant el seu benestar conforme a les característiques de cada espècie i respectat les limitacions establertes en aquesta i les altres normes vigents".

2.1.2 L'apoderament i la resiliència familiar

L'apoderament es defineix com el potencial que té cada persona per assolir fites i objectius que ella mateixa defineix. L'estabilitat personal i emocional a més de l'equilibri familiar són elements d'ancoratge i referència.

Els pares i mares poden generar patrons que afavoreixin que els infants adquireixin confiança bàsica necessària per poder explicar el seu entorn, construir relacions estables i positives i desenvolupar la capacitat per regular i gestionar les seves pròpies respostes emocionals en les experiències quotidianes (Pacheco i Boadas, 2011).

En general, tots els pares i mares actuen sempre com a font de resiliència perquè en la seva majoria, volen oferir el millor d'ells mateixos als seus fills i filles i, alhora, dotar-los de recursos que els permetin dur a terme un desenvolupament òptim. Per això, podem dir que la família és una font de fortaleses i resiliència en ella mateixa i si ha pogut superar situacions estressants anteriorment, probablement tingui les eines per tornar-ho a fer.

2.1.3 Solidaritat informal

El que s'anomena tècnicament com a solidaritat informal és un concepte que en el terreny és una pràctica molt realitzada. Andrea Hernández Monleón (2012) defineix aquesta tipologia de solidaritat com una «font de protecció davant l'exclusió social en les seves dimensions econòmiques, laborals i conciliadores». És a dir, la seva pràctica cobreix les mancances que no pot cobrir l'Estat en temes de conciliació familiar, doncs, es deriven

funcions parentals a altres membres de la família extensa, ja que les mares i els pares necessiten treballar per cobrir altres necessitats bàsiques econòmiques per a la família.

També s'observa l'existència d'una despreocupació social i institucional per les famílies que tenen ajuda informal.

2.2 Etapes familiars

2.2.1 Les relacions

En les actuals relacions hi predomina un valor a la llibertat d'elecció, reforçat per l'ideal de l'amor romàntic, que posa en relleu la llibertat dels individus per escollir, però que identifica amor amb passió i l'associa a la durabilitat de la vida de parella (Roca, 2008).

Fins fa poc temps, la solteria era un símbol inequívoc de fracàs vital, en concret per a les dones. Hi va haver un col·lectiu que veien la solteria com un exercici de rebel·lió i d'independència femenina que no lligava en una societat de caràcter patriarcal (Roca, 1996).

2.2.2 Un futur en comú: la formació de la parella

En la formació d'una parella és important que cada membre segueixi avançant cap al seu futur i que al mateix temps els dos ho facin cap un futur en comú. Una relació de parella és una relació d'intercanvi entre dos adults que creixen gràcies al seu propi camí i que donen part d'una parcel·la personal per poder construir la vida comú.

La conjugalitat és un pacte entre els membres de la parella que contempla la perdurabilitat, però que ja no és viscut com a indissoluble (Soronellas, 2008). A més, les transformacions dels rols de gènere, el debilitament dels tabús sexuals i l'aprovació de nous marcs legals sustenta els canvis en les relacions conjugals.

2.2.3 La maternitat i la no-maternitat, la paternitat i la no-paternitat

Segons Soronellas (2008), els fills i les filles són una opció, però segueix sent la més escollida i desitjada fins el punt que les parelles que tenen dificultat per engendrar afronten llargs processos mèdics d'assistència reproductiva i, si cal, processos legals d'adopció per assolir el projecte de família desitjat.

Les famílies dipositen en els fills i les filles el seu projecte de mobilitat social ascendent, el temps que els dediquen és més extens i és viscut amb major intensitat i esforç. Fins i tot quan els recursos disponibles no

permeten aquesta dedicació, els pares i mares tendeixen a projectar en els seus fills i filles les expectatives d'èxit desitjades.

2.2.3.1 Moment de canvi

Bogino Larrambeber (2016) considera que en les societats occidentals contemporànies, la construcció de la maternitat deixa de ser percebuda com un destí biològic, una vocació natural o el desig inevitable per passar a ser un projecte més o menys atractiu per a les dones. S'ha iniciat el camí de la maternitat obligada a la possibilitat de la no-maternitat escollida.

Fins ara, la regla cultural bàsica per assegurar la descendència legítima i la continuïtat de la família era la maternitat hegemònica, és a dir, la capacitat reproductiva de les dones, en parella heterosexual i sota la institució del matrimoni, dins de les pràctiques sexuals autoritzades, que havien de ser entre persones de la mateixa generació, de diferent sexe, dins del matrimoni, no comercials, amb intencions de procreació i a l'espai íntim de casa. Concretament, des del segle XVIII, s'instaura el mite de «l'instint maternal» com una característica natural de les dones. Però, avui dia, aquestes idees de família de referència amb figures parentals hegemòniques (Cadoret 2006) és qüestionada per diferents canvis sociodemogràfics i culturals caracteritzats per:

- la disminució de les relacions de parella sota la institució del matrimoni,
- l'augment de parelles del mateix sexe i de parelles sense descendència,
- l'augment dels processos de divorci, i
- les diferents formes de convivència.

Tot i que aquestes característiques ja estan més o menys acceptades en la nostra societat, la no-procreació encara es percep com un desviament de la norma. Cada vegada es considera la maternitat com un procés de reflexió i algunes dones contempen com opció el «dret a dir no» (Badinter, 2008). Partint d'aquesta idea, es veu la maternitat com un projecte i no com un destí de la dona, essent una elecció.

2.2.3.2 Mater semper certa est

Aquesta expressió llatina utilitzada en la justícia que significa «la mare sempre és coneguda» ens obre un camí per una hipòtesi de caire social com pot ser la figura de la maternitat gestacional i la maternitat social. Fins fa poc, aquesta certitud es fundava en una evidència visible: la mare és la dona que pareix. Com explica Cadoret (2006), durant mil·lennis, la reproducció física suposava una relació sexual entre un home i una dona. Amb l'evolució de les tècniques biomèdiques, ens hem alliberat del vincle obligatori entre sexualitat i procreació i,

posteriorment, del vincle de procreació i embaràs. Per això, avui dia, la gestant, no ha de ser per sempre la mare de l'infant, però si que sense ella no hauria estat possible que una dona sigui mare i faci família.

2.2.3.3 La paternitat

Segons alguns estudis actuals s'ha començat a utilitzar el terme de "nova paternitat", emprat per pares que s'impliquen més en la cria dels fills i les filles i que posen de manifest que també tenen inquietuds en etapes familiars com pot ser l'embaràs, tot i que no ho puguin experimentar biològicament.

Aquest i d'altres aspectes dels models de masculinitat descrits fins ara, no eren objecte de debat ni de revisió; però en el context polític, social i cultural actual es comença a reflexionar sobre aquests models de masculinitats dominants, hegemònics i tradicionals, per donar pas a una socialització de la masculinitat.

En l'estudi dirigit pel sociòleg de la UAB, Tomàs Cano, s'exposa el fet que "s'està vivint un moment de transició, i hem passat de la paternitat monolítica, la funció de la qual era únicament portar diners a casa, a una multidimensional, més oberta i més present".

Conseqüentment, cada cop són més els homes que entenen necessària l'equitat entre homes i dones, i una revisió dels rols de gènere i de la masculinitat hegemònica, ja que no només aportaria beneficis per a les dones i la societat en general, sinó també a ells mateixos (ONU, 2004; Consell de la UE, 2006), i es fa evident que existeix una demanda social i dels propis homes per incorporar-los en la corresponsabilitat de cura dels fills i de la llar.

2.2.3.4 Infertilitat i infecunditat

Històricament, l'obligació de procrear es concep amb una forta pressió cultural cap a les dones en la seva edat fèrtil on es considera l'esterilitat femenina com una desgràcia. En canvi, s'ha reconegut fa molt poc l'esterilitat masculina, ja que per norma social, l'esperma sempre ha estat fèrtil (Héritier, 1985).

Els autors de l'estudi de 2016 promogut per la UAB, Perspectives demogràfiques sobre la infecunditat a Espanya, han establert una tipologia bastant àmplia d'infertilitat i d'infecunditat, però destacant que el terme infecunditat fa referència a la no-procreació, sigui biològica o social. S'identifiquen en:

- Infertilitat primària. Les dones, per raons biològiques, no poden tenir descendència.
- Infecunditat desitjada. Dones que són fèrtils però no volen tenir descendència i mantenen aquesta decisió al llarg de la seva vida.
- Infecunditat normativa. Dones que volen tenir descendència però no se la plantegen perquè encara són considerades joves per ser mares, segons les normes procreatives.

- Infecunditat transitòria. Dones que volen tenir descendència i estan en edat socialment considerades per ser mares, però posposen la decisió perquè encara no reuneixen unes bones condicions per assumir la maternitat.
- Infecunditat sobrevinguda. Dones que quan decideixen tenir descendència no poden perquè tenen problemes de baixa fertilitat característica a partir dels 35 anys.

Anna Piella (2012), aproxima el concepte de «fills sense fills» per fer referència al paper que desenvolupen les persones sense fills o filles en el seu entorn familiar, ja sigui a través de la solidaritat intergeneracional, de les cures compartides o de la seva participació en la transmissió material i simbòlica del grup.

2.2.3.5 Quin terme utilitzem?

Ha sorgit una corrent feminista que fa dures crítiques en l'ús del llenguatge per designar aquesta elecció: dones sense fills, filles o nul·líparas es considera una terminologia pejorativa i diferents estudis han proposat dos termes, que són «no-maternitat» i «dones sense maternitat» per aquests motius:

- reivindicació del dret a decidir sobre el propi cos, i
- desvinculació de la maternitat com una dimensió clau en la identitat de les dones.

Així, es planteja la no-maternitat com una possibilitat, una elecció possible i legítima, un procés d'aprenentatge que implica ressituat-se en les relacions de gènere i parentiu, trencant les expectatives socials.

2.2.3.6 Tipologies de no-maternitats

García-Orellan (2015) proposa una tipologia de no-maternitats que ens permet replantejar diferents experiències de vida:

- La maternitat impossible, el desig reinventat. Dones que van desitjar la maternitat, van cursar diferents alternatives per concretar el seu desig però que, finalment, han de reinventar aquest desig en altres.
- La no-maternitat sobrevinguda, el desig ambivalent. Perceben la no-maternitat com una experiència sobrevinguda.
- Dones sense maternitat, el desig hostil. No sorgeix el desig de maternitat, i aquest no-desig permet la gestació d'altres desitjos (el coneixement, el poder, la cooperació) al marge de la maternitat.

2.2.4 La separació i el divorci

Quan es posa fi a una relació de parella, els límits en la relació són imprevisibles, sobretot en les primeres fases. Es parteix de situacions que no s'han pogut resoldre o que simplement s'ha acabat la relació.

Si una parella no té fills o filles, l'únic vincle que existeix, que és el que hi ha entre ells dos, es trenca i es posa fi a aquesta relació. Però, quan hi ha fills i filles en comú, s'han generat dos vincles: el de parella i el de pares/mares-fills/es. En una separació es trenca el vincle de parella, però no l'existent amb els fills/es. Per això és important fer la separació mirant cap als fills/es i cuidar i respectar el vincle del fill/a cap a la mare o cap al pare deixant a segon pla el trencament de vincle com a parella. És a dir, s'hauria de respectar la figura de l'altre progenitor davant els fills/es.

2.2.4.1 I després? La reorganització familiar

Les formes d'organització familiar després del divorci són molt variades, que moltes vegades depèn del nombre de persones implicades, l'existència o no de noves parelles, el naixement de nous fills i filles o l'estatus matrimonial de la nova parella.

Assenyala Théry (1985) que hi ha dues lògiques de reorganització familiar després del divorci: una de substitució i una de perennitat. En la primera, el divorci ocasiona una autèntica ruptura dels llaços d'aliança com els de filiació, on el fill o filla es veu obligat a trencar amb el seu passat i fer una substitució parental per la nova parella dels progenitors. En aquesta situació hi ha una redefinició de les relacions amb el pare o la mare amb qui no es conviu tenint contactes molt febles. En la segona, la ruptura de l'aliança no és vista com un trencament de la filiació, i el divorci és viscut com una transició entre el grup familiar inicial i la reorganització posterior. Així, el fill/a conserva el dret a mantenir relacions amb els dos adults referents i es parteix de la idea que la parella del pare o de la mare no substitueix de cap manera el pare/mare biològic. Aquesta lògica crea una estabilitat per al fill o la filla amb els lligams de filiació.

2.2.4.2 Els fills/es en un divorci

L'increment del divorci comporta que cada vegada hi hagi més nens i nenes que tenen els seus pares separats i hauran de conviure entre dues llars.

La relació entre el fill o la filla i els seus dos progenitors és indissoluble per garantir l'estabilitat emocional dels infants. No sempre es dona de forma perfecta, sinó que és molt difícil continuar la relació paterna perquè moltes vegades el fill/a es converteix en un objecte de disputa entre els dos progenitors. És a dir, en un divorci

sempre hi ha un cert grau de tensió que dificulta la lògica de continuïtat que permeti distingir la ruptura conjugal de la continuïtat de la criança i socialització dels fills/es en comú.

2.2.4.3 La custòdia

La introducció de la custòdia compartida es justifica en l'interès del menor per tal de corregir una situació anterior on el cònjuge «culpable» de la separació es quedi allunyat dels fills i filles. L'aplicació de la Llei de divorci de 2005 aposta per la coresponsabilitat dels pares i mares en el desenvolupament dels fills i filles en una societat més igualitària en el repartiment de les càrregues familiars.

Diferents estudis han apuntat una sèrie de punts forts i punts febles en la custòdia compartida. Com a punts febles es destaquen els canvis constants de residència dels fills/es i el risc de pèrdua d'autoritat i de confiança vers els progenitors. Tanmateix, qui se'n posiciona a favor veu aquest tipus de custòdia és molt positiva perquè ambdós adults referents poden influir en el desenvolupament i evolució física i psicològica dels seus fills i filles.

2.2.4.4 Separar-se o divorciar-se després de la jubilació

Separar-se o divorciar-se després de la jubilació és un fet que ha anat en augment els darrers anys i que, com a conseqüència, té diferents efectes familiars, econòmics i socials.

En un estudi fet a Barcelona pels antropòlegs Xavier Roigé i Montserrat Soronellas, basat en entrevistes a persones de més de 60 anys que s'han separat o divorciat, les principals causes que apunten a aquest fet són molt diverses, però se'n destaquen:

- la revalorització dels ideals d'amor romàntic, on les persones jubilades busquen i esperen trobar després del divorci,
- un menor control social, en el cas d'un valor del discurs religiós,
- aspectes econòmics ja complets en parella, com poden ser una hipoteca pagada, la independència dels fills i filles, la pensió individual, i
- una bona salut i tenir recursos necessaris per fer front a la independència.

En el cas de les dones separades o divorciades entrevistades, pesa més la raó econòmica i de trencament amb la figura de suport familiar. Les dones que tenen una pensió similar o superior a la del marit i que els dona certa independència econòmica, fa que puguin encarar millor una separació. A més, volen trencar el rol de cuidadores i de figura de suport familiar de qui n'han depès el marit i els fill/es.

2.2.5 Una nova parella

Segons estudis realitzats per l'INE, en la gràfica d'índex d'aparellament d'homes i dones separats i divorciats a Catalunya (2001), el comportament respecte al nou aparellament és força diferents entre els homes i les dones. En general, els homes, tinguin o no tinguin fills o filles, comencen una nova relació molt més aviat i amb més freqüència que les dones, i també es més probable que es tornin a casar. Segons Ruiz Becerril (1999), com més jove sigui la persona que es divorcia o es casa més possibilitats tindrà d'iniciar una nova relació. També incideixen en el fet de tenir una nova parella els factors educatiu i socioeconòmic, de manera que a major posició hi ha una major presència de noves relacions.

2.2.6 La viduïtat

La mort de la parella produeix canvis emocionals. Es produeix un dolor per l'absència de la persona amb qui s'ha conviscut i també una por a la solitud i inseguretat pel canvi. La persona vídua s'haurà d'enfrontar a situacions que abans no tenia costum perquè les feia amb la parella i haurà de fer una nova planificació de vida de futur des d'una perspectiva individual.

En termes conceptuals, la viduïtat representa la dissolució parcial de la família originària o, en part, l'enllaç matrimonial d'on esdevenen altres formacions importants en el transcurs de la vida (Montes de Oca, 2011).

Hi ha factors importants que determinen els sentiments que se'n deriven de ser vidu, com poden ser el nombre d'anys que van conviure com a parella, si s'és home o dona, si hi ha descendència, dels recursos econòmics del cònjuge i de la memòria afectiva en la família que depèn de la convivència intergeneracional.

Amb l'augment de l'esperança de vida, es percep la viduïtat com un fet relacionat amb l'edat avançada i en especial en la vellesa.

2.2.6.1 L'adaptació

L'adaptació a la viduïtat implica començar a afrontar problemes en solitari, experimentar inseguretats en fer les coses tot sol, decidir per un mateix.

2.3 Models de família

A partir dels estudis realitzats per Giorgio Nardone (2001), director del Centro di Terapia Strategica de Arezzo (Itàlia), en col·laboració amb les psicòlogues Emanuela Giannotti i Rita Rocchi, han elaborat un recull, Models de família, dels diferents models familiars que predominen avui dia al món d'occident i de les relacions parentals amb els seus fills i filles.

2.3.1 Model hiperprotector

El model hiperprotector és la tipologia familiar dominant que és característic de les famílies petites, tancades i protectores de la realitat social. En aquest model els progenitors intenten eliminar les dificultats que troben en el dia a dia els seus fills i filles fins al punt de fer ells mateixos les tasques que els correspondrien als infants.

En aquest model, els pares i les mares emfatitzen la dolçor, el calor, la protecció en les seves paraules i gestos cap als seus fills i filles. També se'n destaca la intervenció ràpida quan els fills i filles es troben davant alguna dificultat, per petita que sigui. En el cas que els fills i filles vulguin prendre iniciatives per ells sols, els adults referents volen intervenir en l'acció dels fills i filles intentant ser ells qui acabin realitzant l'acció. Davant aquesta insistència, els fills i filles acaben cedint a les demandes d'ajuda dels pares i mares i confiant les seves decisions en ells.

2.3.2 Model democràtic permissiu

Aquest model es caracteritza per l'absència de jerarquia entre els diferents membres del nucli familiar. Cal destacar que aquesta absència ja es marca en la formació de la parella i que més tard, quan es tenen fills i filles, es traspasa la mateixa dinàmica en les relacions de parentiu. En aquest model es troben les següents característiques:

- Les coses es fan per convenciment i consens, sense imposició.
- El consens s'obté a partir del diàleg argumentat i raonat.
- Hi ha pacte en les regles.
- Els membres tenen l'objectiu d'evitar els conflictes i buscar harmonia en les relacions.
- Tots els components de la família tenen els mateixos drets.

Els adults referents ofereixen als seus fills i filles oportunitats de socialització per implicar els seus fills i filles en el món social i fora del nucli familiar. També es destaca en els fills i filles una falta d'assumpció de deures i responsabilitats recolzada per una certa impunitat.

2.3.3 Model sacrificant

El model sacrificant neix en la formació de parella, on es considera el sacrifici el comportament més adequat per fer-se valer i ser acceptat per l'altre membre de la parella i per poder mantenir l'estabilitat en la relació. No existeix la igualtat de posició en la parella, ja que n'hi ha un que és el sacrificat i l'altre que es mostra més autoritari.

En aquest model, el discurs que predomina és que el deure del pare i la mare és sacrificar-se pels fills i filles i es transmet als fills i filles la idea que el benestar d'una persona s'aconsegueix quan es dona i s'ajuda als altres. Els fills i filles perceben que el seu deure és satisfer als pares i mares i sacrificar-se per ells.

2.3.4 Model intermitent

Aquest model es caracteritza pel canvi constant de les interaccions i les posicions entre els adults i infants. És a dir, depenent de la situació, els pares i les mares actuen segons els principis dels diferents models familiars: en situacions són sacrificants, altres democràtic permissius... És el model més freqüent en les famílies d'avui dia. Aquesta inestabilitat es reflexa en el tarannà dels fills/es i en les seves posicions vers les situacions socials que s'hi troben. Cal destacar l'absència de punts de referència i bases segures.

2.3.5 Model delegant

La parella, en aquest model, no desenvolupa un sistema autònom de vida, sinó que s'introdueix en la família d'origen d'un dels membres de la parella. Amb la família d'origen, hi pot haver el cohabitatge o no, però en el segon cas hi ha un contacte i d'intercanvi de favors que fa mantenir la relació diària. La parella es beneficia d'unes comoditats que no podrien gaudir si visquessin apartats o tinguessin menys relació, però la parella no assumirà responsabilitats per ells mateixos, com a parella i com a pares i mares, quan tenen fills i filles. L'equilibri en aquest model familiar s'aconsegueix delegant a la sogra/mare la responsabilitat de la casa i de la cura dels infants. En el moment que la parella vol iniciar el seu propi model, costarà que els pares/sogres acceptin i s'adaptin a aquesta situació.

2.3.6 Model autoritari

Aquest model és originari de la primera meitat del segle XIX, on les regles socials es basaven en un model intransigent i disciplinari, i es caracteritza perquè els pares i les mares exerceixen el poder sobre els fills i filles. Generalment, no hi ha igualtat jeràrquica entre la parella, essent l'home el més rígid i cap de decisions

familiars. Els fills i filles, en aquest model, tenen poc dret a decisió i a ser escoltats, acceptant les imposicions dels pares. La vida en família ve marcada per la disciplina, el deure, el control dels desigs, i hi ha diferència de comportament depenent del sexe. L'ordre i la disciplina és la base fonamental de la convivència i els errors es castiguen.

2.4 Formes de família

Tal i com exposa Roca (2008) finals del segle passat, la família, el matrimoni i el treball eren els elements centrals de la biografia de la majoria de persones i del seu projecte vital. Si una dona es mantenia soltera o un home no tenia feina, es titllaven de fracàs vital.

Avui, en una societat electiva, ja no està gens predeterminat si una persona ha de casar-se o conviure amb algú, si ha de tenir o no tenir fills/es, si ha de criar els fills i filles dins o fora de la família, amb la persona amb qui es conviu o amb la persona que s'estima però que conviu amb una altra, si ha de tenir un fill o filla abans, després o mentre estàs endinsat en una carrera professional... en aquest sentit sorgeixen opcions i possibilitats a escollir de forma individual.

La família es transforma

Les famílies són més diverses i expressen amb menys por la seva diversitat. Hi ha hagut canvis en les dinàmiques de la convivència familiar, causats per la transformació dels rols de gènere, la individualització o l'arribada de les polítiques de benestar.

Les configuracions familiars: el model de referència

Fins als anys vuitanta, el model familiar que regula el parentiu conjuga en un sol tot afinat i filiació, sexualitat i procreació. Cadoret (2008) detalla que només es podia tenir un sol pare i una sola mare, dos únics adults referents sobre els quals descansaven totes les funcions que els eren pròpies: concebre, portar al món, alimentar, educar i transmetre una identitat.

El matrimoni representava el gran model familiar. El pare era el cap puixant de la família que protegia i alimentava la cònjuge i els fills/es nascuts, o suposadament nascuts, de la seva unió. A finals d'aquesta dècada, hi ha l'aparició d'altres pràctiques, abans vinculades amb el matrimoni, tant amb el desenvolupament del concubinatge com amb el creixement del nombre de divorcis.

Altres formes de «fer família»

En consonància amb el valor donat a l'individualisme i a la recerca de l'expressió d'un mateix, emergeixen altres formes familiars. El canvi més destacat és que el matrimoni ja no és una condició de per vida, ara hi preval la llibertat de l'individu.

La grandària de les famílies ha tendit a reduir-se i també hi ha hagut un canvi en el tipus de llars: les llars unipersonals han crescut en l'últim quart de segle passat, com els nuclis conjugals sense fills/es o les famílies formades per un sol referent adult i els fills i les filles. En destaquen les parelles homosexuals, que havien estat obligades a ocultar-se, ara poden i volen emparar-se en la legitimitat social del vincle matrimonial per a la formació de famílies (Pichardo, 2009); i també les famílies transnacionals: la deslocalització de la conjugalitat provocada per la situació migratòria prèvia al reagrupament de la família, la negociació de conjugalitat de les parelles mixtes, o les tradicions poliginiques pròpies dels països d'origen dels col·lectius migrants (Roca, 2008).

Envellir en parella

Envellir en parella és moltes vegades percebut com un ideal, però els canvis socials d'aquestes darreres dècades, com l'augment de les separacions i del divorci la cohabitació i les noves realitats familiars han modificat les condicions habituals d'envelliment.

Noves formes de convivència

En el que s'anomena postmodernitat, han aparegut noves o renovades formes de convivència i de relació sorgides per l'augment del divorci i de decisions individuals de la persona. Se'n poden destacar dues:

- Els concubinats de jubilats és la cohabitació de gent gran vídua o divorciada que conviuen sense cap tipus de formalisme legal per no veure afectada la pensió que tenen.
- El Living Apart Together (LAT) es coneix com viure junts separadament i és una fórmula on cada membre de la parella manté un domicili propi.

A continuació es detallen les formes de família més nombroses avui dia i algunes de les seves característiques.

2.4.1 Família unipersonal

La independència residencial de pares/mares i fills/es és un comportament familiar que s'ha anat consolidant en la nostra societat des de fa més de mig segle i que avui dia és inqüestionable.

Alguns dels factors que justifiquen l'elecció de llars unipersonals poden ser el fet de retardar considerablement l'edat de matrimoni, l'augment de divorcis i persones vídues i un desig de major llibertat i autonomia.

2.4.2 Família nuclear

2.4.2.1 Família tradicional

El que avui dia entenem com a família tradicional, és aquella on el matrimoni funciona com a institució social i de les conductes sexuals de les persones. Històricament i per influència de la religió, l'Estat s'ha preocupat de protegir i fomentar aquestes institucions com les moralment correctes i que eviten el pecat, sancions i penalitzacions religioses. A nivell social, es presenta la família nuclear tradicional com una realitat natural que satisfà les necessitats de reproducció biològica, de forma que les relacions sanguínies tenen un caràcter fundacional, pre-social, previ a la intervenció de la societat (Pichardo, 2008).

2.4.2.2 La cohabitació

La cohabitació, o el que coneixem socialment com parelles de fet que conviu, és un fet que ha anat augmentat en els darrers anys i ja es pot considerar una pràctica juvenil d'entre parelles de 25 a 39 anys. En un estudi realitzat per l'antropòloga Marta Rico de la Universitat de Barcelona, les parelles cohabitants veuen el matrimoni com un ritual important però no imprescindible almenys en l'inici de la convivència. Una possible causa d'aquest canvi és que les normes socials no són tan estrictes per als joves i la seva sexualitat i que gaudeixen d'una llibertat força destacable. Les parelles cohabitants del segle passat justificaven la seva elecció per motius ideològics i per trencar esquemes socialment establerts i estrictes. En canvi, el que mou als joves a escollir aquest tipus de forma familiar és que la parella viu la relació com un fet important i que no s'és fidel per obligació, sinó perquè s'estimen i el que els uneix és l'amor. A més, aquest compromís de cohabitació es renova quotidianament i l'amor és viscut diàriament. Una altra característica que exposa Chalvon-Demersay (1983) i que diferencia la cohabitació amb la unió matrimonial resideix en la gestió del temps: la relació i la convivència evoluciona progressivament sense presses, al seu ritme.

Pel que fa a l'inici de la cohabitació, en un estudi que es fa ver a Suècia dirigit per Trost (1979), hi ha dues maneres de començar la cohabitació: una pot ser de forma gradual on la parella combina nits plegats i nits a la casa d'origen, i l'altra és una decisió més clara que marca un dia concret d'inici de la convivència.

Iniciar la vida de parella sense matrimoni pot sorprendre o resultar inesperat per als parents més directes. Generalment, els pares i mares de la parella cohabitant accepten aquesta decisió de convivència sense matrimoni, però mantenen l'esperança i la il·lusió que algun dia es casin, almenys en l'arribada, si hi és, de nets. Pel que fa al tracte, els pares, mares i familiars intenten tractar la parella com a membres reconeguts de la

família sense fer diferència per estar casats o no. En aquesta situació, destaquem que és un esforç de les dues parts: de la família per acceptar una forma familiar diferent a la seva o tradicional, i de la parella per voler igualar la seva situació i demostrar que la seva relació és com la de resta de parelles que s'han casat.

Si hi ha arribada de nens, la percepció social que se'n té de la parella canvia per mostrar un estatus més sòlid i permanent. A més, passen de ser parella per convertir-se en família. L'entorn es torna molt més estricte i la parella té el desig que aquest fill o filla sigui acceptat i legitimat en el seu entorn familiar.

2.4.2.3 Família sense fills/es

En paraules de Julian Pitt-Rivers (1973), un matrimoni sense descendència era socialment oblidat, ja que no hi ha la unió dels llinatges de cada espòs en un infant.

2.4.2.4 Família homoparental

Des d'una visió de la societat, les famílies homoparentals fan trontollar l'ordre simbòlic de la filiació perquè no es basen en marques tradicionals de construcció familiar fins al fet de reclamar una sexualitat conjugal no procreadora on també porten a qüestionar-nos la forma de reconeixement i de designació de les diferents persones dins de la filiació. Des de l'aparició a escena pública de les famílies homoparentals, s'ordenen de quatre maneres:

- Una recomposició familiar «simple» amb la diferència que la nova parella conjugal no és heterosexual. Els fills i filles provenen de la primera unió (heterosexual).
- Una coparentalitat que implica dues llars parentals: la llar maternal de la mare i la llar parental, però això des del naixement del fill o la filla.
- Adopció.
- Recurs de procreació assistida.

En aquesta tipologia d'unitats es produeix un trencament de gènere important des del moment en que dues persones del mateix sexe hauran d'assumir rols i expectatives de l'altre gènere. És a dir, les tasques que abans es dividien per sexe ara s'han de dividir basant-se en altres criteris (Pichardo, 2008)

2.4.2.5 Família monoparental/monomarental

La monoparentalitat/monomarentalitat és l'estructura familiar integrada per un progenitor i la seva progènie. Tanmateix, aquesta definició es pot considerar molt generalitzada i que en l'imaginari col·lectiu s'exclouen tipus de família que també es consideren monoparentals. Per exemple, en la definició se sobreentén que hi ha una relació paterno-filial tot i que en realitat poden abastar altres relacions.

Per poder definir més aquest terme, cal tenir en compte aspectes com: les situacions que les han originat, el tipus d'organització domèstica i rols particulars dels membres, les potencialitats dels integrants de la llar i la durada dels trajectes monoparentals.

2.4.2.5.1 Tipologies de monoparentalitat/monomarentalitat

Tal i com recull Barrón (1998) en *Famílias monoparentales: un ejercicio de clarificación conceptual y sociológica*, tradicionalment es distingeixen tres causes possibles d'ésser família monoparental:

- la maternitat solitària o extra-conjugal,
- la viduïtat, i
- la separació i/o divorci amb fills/es.

A aquestes causes s'han d'afegir altres supòsits, com poden ser els homes solters que decideixen exercir la paternitat en solitari, sigui per acolliment familiar, l'adopció o assumint la custòdia de fills i filles de relacions anteriors; i també els pares i mares immigrants que encara que sigui temporalment, es fan càrrec de la progeïnie fins que la resta de família pot arribar al país d'acollida.

2.4.2.5.2 Quan una dona és la cap de família

La figura del cap de família ha estat definida en termes masculins. En una família monomarental, sobretot quan es fa referència a la posició de «cap de família», socialment hi segueix havent una certa percepció de rebuig al reconeixement de la dona en aquest paper sense la presència o suport d'un home.

2.4.2.5.3 Composició monoparental/monomarental i característiques dels seus membres

PROGENITOR: pot ser pare, mare, tutor/a legal o persona amb vincle legalment reconeguda (biològicament o no). És la persona que assumeix el paper de cap de família. Pot ser home (família monopaternal) o dona (família monomaternitat).

PROGÈNIE: pot ser amb relació biològica o adoptada vers el progenitor. Han de ser persones no emancipades que depenen emocional i econòmicament del progenitor, solters i edat (minoria legal).

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

2.4.2.5.4 Quan es deix de ser família monoparental/monomarental?

Aquestes cinc situacions es consideren les generals per sortir de la monoparentalitat / monomarentalitat:

- Inici d'una nova convivència conjugal del progenitor.
- Responsabilitat familiar en forma biparental.
- La progènie adquireix la independència i emancipació.
- Absència del progenitor per defunció o altres supòsits.
- Absència de la progènie per diferents supòsits.

2.4.2.6 Família transnacional

Les decisions sobre la migració es prenen en família. A partir d'aquest moment, la família, dividida entre el lloc d'origen i el de destinació, pot seguir sent gestionada com una unitat de reproducció tot i la situació de deslocalització (Bryceson i Vuorela, 2002).

2.4.2.7 Famílies d'acollida i adoptives

L'acolliment i l'adopció són dues mesures legals que situen l'infant al si d'una família que n'ha d'assumir la responsabilitat de la criança i l'educació. La diferència es troba en que en l'acolliment es manté la relació de l'infant amb la seva família biològica sempre que es consideri pertinent. A més, es considera una mesura de caràcter temporal o permanent, però pot arribar a ser el primer pas per l'adopció.

2.4.2.7.1 Acolliment

En l'acolliment, l'infant s'integra en un espai familiar que es considera adequat per ell i on les persones que exerceixen les funcions de cura i atenció han de poder comprendre i incorporar la seva història anterior que pot fer-se present en diversos moments i contextos.

2.4.2.7.2 Adopció

En l'adopció, l'infant es converteix en membre de ple dret de la família que l'adopta. En aquest cas també es considera indispensable l'acceptació i la integració de la història prèvia de l'infant abans l'adopció.

2.4.2.7.3 Objectiu: cobrir les necessitats

Els infants no poden defensar de manera autònoma els seus drets bàsics i fonamentals com ho faria un adult. D'aquests drets se'n deriven unes necessitats més específiques que són les que les persones referents dels menors hauran de cobrir i garantir. En el cas de les famílies acollidores i adoptives, aquestes necessitats són l'objectiu bàsic a complir.

Les necessitats que s'hauran de cobrir són:

- Necessitats psicobiològiques (alimentació, vestir, higiene, exercici, joc, salut,...)
- Necessitats cognitives (estimulació sensorial, exploració física i social, escolarització,...)
- Necessitats emocionals i socials (seguretat emocional, relacions socials, participació, autonomia,...)

Aquestes necessitats no són detectades per l'infant, ja que no coneix directament quines són les seves mancances. Però, la cobertura d'aquestes necessitats per a qualsevol menor és fonamental, i més per als nens que han patit una situació de risc.

2.4.2.7.4 Diferències amb la paternitat biològica

Les funcions parentals són les mateixes, però hi ha certes diferències entre paternitats que cal tenir en compte:

- La paternitat adoptiva o acollidora és una decisió molt meditada.
- La història de l'infant, ja que es tracta de ser pares i mares d'un nen que té un passat que no es coneix en la seva totalitat, que hi han hagut mancances afectives, existeixen unes dificultats per vincular-se i sovint els costa construir la seva identitat.

Les famílies acollidores i adoptives han de fer un sobreesforç d'empatia i comprensió amb la realitat del menor un cop es troben a les noves llars.

2.4.2.7.5 Procés d'acollida i adopció

Les famílies que ofereixen fer-se càrrec d'un infant en acolliment o volen adoptar inicien un procés que cal analitzar des del moment de la presa de decisió fins les posteriors modificacions i adequacions a la realitat. El que és importat és que aquestes motivacions també han de passar per la reflexió individual i de parella i s'ha de fer amb la màxima sinceritat per poder garantir així l'èxit d'aquests processos.

En tot el procés, el motor d'aquest procés és vetllar pel dret de l'infant.

2.4.2.7.6 Com s'ha de sentir l'infant?

Una de les primeres sensacions que l'infant ha de tenir és que entra a formar part d'una llar on se'l desitja i se l'espera amb il·lusió i també amb una certa prudència.

2.4.3 Família extensa: els avis

2.4.3.1 La verticalització de la família

Aquest fenomen batejat per Knipscheer el 1998, fa referència a dos fets que cada vegada agafen més pes en les estructures familiars. Per una banda, cada generació dins d'una família té menys membres, és a dir, es tenen menys fills/es. I, d'altra banda, augmenta la probabilitat de coincidència de diferents generacions dins de la mateixa família a conseqüència de l'augment de l'esperança de vida. Aquest fet desencadena el major nombre de persones de més de 65 anys que tenen major presència i participació en les decisions i responsabilitats del sistema familiar

Una de les causes principals d'aquesta nova figura en el sistema familiar i de cura i atenció dels més petits és que els avis són un element d'ajuda en la conciliació de la vida laboral i familiar de moltes dones adultes. Les mares, que tradicionalment s'han ocupat de les tasques de criança dels fills i les filles, s'han incorporat al treball fora de casa. Aquest fet ha provocat la necessitat de nous recursos i figures que puguin «substituir» els pares (sobretot les mares) allí on no poden arribar i no poden donar atenció.

2.4.3.2 Avis cuidadors auxiliars

En un estudi realitzat per l'Asociación Nacional de Psicología Evolutiva y Educativa de la Infancia, Adolescencia y Mayores a Badajoz el 2008, es va comprovar que els avis de l'estudi dediquen unes 22 hores de mitjana setmanals repartides en cinc dies de la setmana. La raó principal que manifesten és que cuiden els nets per poder ajudar als fills i les filles que treballen fora de casa, i que les tasques que desenvolupen per als nets és portar-los i recollir-los de l'escola, vigilar-los mentre s'entretenen, jugar i passejar.

Tot i desenvolupar tasques molt importants dins la cura dels infants, els avis/es intenten mantenir la «lleï de no interferència» vers l'educació i les formes de disciplina que els pares i mares imposen als fills/es petits/es.

2.4.3.3 I què en pensen els avis?

La majoria dels avis entrevistats a l'estudi van coincidir en cinc beneficis que els aporta la cura auxiliar dels seus nets:

- gaudeixen del rol de cuidadors dels nets,
- els hi permet tenir major proximitat amb ells,
- se senten contents realitzant aquestes tasques,
- els agrada fer feliços als nets, i
- tenen una satisfacció general de sentir-se útils dins la família.

Tanmateix, també han exposat alguns inconvenients d'exercir aquesta tasca de cuidadors dels nets:

- estan cansats físicament,
- se senten lligats a l'organització dels seus fills/es i nets,
- no tenen temps per a ells mateixos ni per activitats que els agradaria fer, i
- han disminuït les relacions socials.

2.4.3.4 D'avis cuidadors a avis cuidats

El principal motiu de la pràctica de les cures als avis és la reciprocitat familiar. És a dir, els fills/es i els nets han estat receptors de les cures de qui ara cuiden. Haver rebut atenció els situa en un circuit de reciprocitat intergeneracional que els «obliga» a tornar el que han rebut. Per als fills i filles, les atencions estan vinculades a les emocions. Tenir cura significa exercir la paciència, mimar, estar pendent, negociar... molt lligades a les emocions i a les habilitats pròpies atribuïdes tradicionalment a la figura de la dona. D'aquí que sempre s'ha donat a la figura de la filla el paper de cuidadora de la generació ascendent.

2.4.4 Família recomposta

Els processos de separació i de reconstrucció familiar són molt diferents i són un procés de construcció continu de noves identitats, on la posició de cadascú ha de definir-se de nou.

L'antropòleg Xavier Roigé (2008) veu com el fet de la recomposició familiar genera una constel·lació de llars interrelacionades per filiacions successives que van afegint-se a la història familiar. D'aquesta idea se'n parteix de l'estudi fet per Théry (1997), on s'intenta definir el terme de recomposició familiar com el producte de la dissolució de la unió de persones amb descendència anterior on els membres formen un espai de circulació dels nens entre els seus dos pares i mares separats, les seves dues línies familiars i de vegades, fins i tot entre les línies dels nous cònjuges dels pares.

Per als membres de la família recomposta no hi ha percepció que visquin realment relacions de parentiu com podien ser amb la seva família nodal, però realment viuen en un procés de construcció continu que, com que no hi ha normes culturals específiques, es readapten als valors propis de concepció del parentiu.

En els inicis de l'existència de famílies recompostes, la idea bàsica consistia a crear una nova família que esborrés el passat, fins al punt d'arribar a processos d'adopció i canvis de cognoms per tornar a una situació «normal».

Criteris de classificació dels grups residencials compostos

- L'estatus legal de la parella, sigui casada o cohabitant.
- L'existència o no de fills/es de la parella actual.
- L'existència de fills/es d'unions precedents.
- El lloc de residència dels fills/es d'unions anteriors, si conviuen habitualment amb la nova parella o només temporalment.

2.4.4.1 I com li dic? Els termes en la recomposició

- Nom de pila. En el moment que s'utilitza el nom de pila de la nova parella del pare o la mare, es refereix a una persona sense mencionar la seva relació. L'ús d'aquest terme dificulta fer referència a una relació en què hi ha un mecanisme de subordinació o de relació adult-nen i que força un procés entre el parentiu i l'amistat. La utilització del nom suggereix també l'absència d'un estatut o rol per a aquesta persona i que debilita l'autoritat del substitut patern.
- Descripcions d'una relació de parentiu indirecta (el marit de la mare, la companya del pare, la mare dels meus germans, etc). Es tracta de termes que descriuen la seva posició respecte als parents consanguinis, però sense indicar la relació directa amb aquesta persona.
- Termes específics, intentats o reutilitzats (padrastre, segon pare, etc). Designa una relació inespecífica, potser en construcció que intenta delimitar l'estatus i rol de la nova parella.
- Un fals estatut (papa, mama). Quan s'utilitzen aquests termes, les relacions amb el pare o la mare biològics estan molt debilitats i en conseqüència s'ha produït una certa substitució paterna.

2.4.4.2 Característiques de les relacions entre els membres de les famílies recompostes

Des de l'antropologia, s'han considerat dues formes de parentiu: el que es forma per consanguinitat i el que es crea per afinitat o aliança.

En les famílies recompostes es presenten una sèrie de característiques, que són:

- Les relacions entre els membres no són considerades com a relacions de parentiu.

- No hi ha termes classificatoris que defineixin aquestes relacions com hi ha en altres llengües, per exemple, l'anglès.
- No produeix cap efecte jurídic perquè no hi ha vincles de dret entre padrastre i fillastre.
- Aquestes relacions es perceben amb un cert grau de dificultat.
- Les relacions intrafamiliars de les recomposicions es troben desposseïdes d'espontaneïtat.
- La relació amb els parents de recomposició se situa a mig camí entre el parentiu i l'amistat.

Amb totes aquestes característiques exposades, Cherlin (1978) presenta la idea que estem davant d'un parentiu en construcció que es caracteritza per l'absència d'elements identitaris i de normes de comportament quotidianes. Afegeix Roigé (2005) que la construcció d'una nova relació troba circumstàncies molt diverses, des d'unes on s'han pogut establir unes relacions més o menys cordials fins a d'altres on hi ha rebutj.

2.4.5 Família poligàmica

2.4.5.1 Conceptes

Darrerament, en els mitjans de comunicació es comencen a sentir termes com «poliamor» i per molt contemporani i alternatiu que sembli, aquestes tipologies de relació existeixen des de fa segles. A continuació s'exposen termes i les seves definicions per fer un aclariment conceptual.

- La poligàmia és el règim familiar i social on es permet i s'accepta que un home convisqui íntima i coitalment amb varies dones al mateix temps sota una relació formal de matrimoni o concubinat.
- La poliàndria és el règim familiar i social on es permet i s'accepta que una dona convisqui íntima i coitalment amb varis homes al mateix temps sota una relació formal de matrimoni o concubinat.
- El poliamor i/o matrimoni plural és el règim familiar i social on es permet i s'accepta que diferents persones independentment de la quantitat, gènere, orientació i/o preferència sexual convisquin íntima i coitalment entre sí al mateix temps, sota una relació informal.

3. Marc Normatiu

3.1 Declaració Universal dels Drets Humans (1948)

L'Organització de les Nacions Unides (ONU) és l'organització intergovernamental que té com objectius mantenir la pau, promoure la cooperació econòmica, cultural, social i humanitària, garantir la seguretat del estats i vetllar pel respecte dels drets humans. Concretament, al punt 3 de l'article 16 de la Declaració Universal de Drets Humans (1948) s'especifica que «la família és l'element natural fonamental de la societat i té dret a la protecció de la societat i de l'Estat». Així doncs, es pot determinar que la família queda emparada per les Nacions Unides i que sota aquest marc normatiu s'especifica que és un ens universal i que l'Estat ha de protegir els seus interessos.

3.2 Dret de família de la Unió Europea

La Unió Europea determina que les normes de «Dret de família» varien segons cada Estat, ja que poden estar més unides a la història, la cultura i l'evolució social de cada país. Tanmateix, la UE s'ha fixat com objectiu definir unes normes comuns d'aquest dret perquè tots els ciutadans europeus, en la pràctica dels seus drets, pel fet de residir en diferents països inscrits a la Unió o per haver-se traslladat a un altre país al llarg de la seva vida.

3.3 Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport al es famílies¹

Des del Consell d'Europa com de la Unió Europea han adoptat diverses resolucions i recomanacions relatives a les polítiques familiars que posen el centre d'atenció en la família, com a nucli a partir del qual s'articulen tot un conjunt de drets i deures. Aquestes mesures comporten una redistribució de reconeixements i de responsabilitats entre el paper de les famílies dins la nostra societat i l'actuació de les institucions, que han d'assumir i portar a terme polítiques positives de foment i de suport, per tal de conciliar la vida laboral i la vida familiar, facilitar l'assumpció de les responsabilitats familiars i potenciar el paper dinàmic del a família com a factor de benestar i de desenvolupament personal i col·lectiu.

A partir d'aquesta premissa, el Govern de la Generalitat veu la importància de la necessitat de reforçar la família com a estructura bàsica de les relacions afectives interpersonals i factor de cohesió de la societat i comença a impulsar un conjunt d'actuacions i iniciatives per donar suport a les famílies per tal que puguin assumir les seves responsabilitats amb qualitat de vida. A més, les polítiques familiars ajuden a evitar la penalització que

1 Extret del DOGC núm. 3926 publicat el 16 de juliol de 2003,

pot patir la família per raó del nombre de fills i filles, a facilitar la igualtat d'oportunitats de les famílies amb més càrregues respecte a la resta de ciutadans i a valorar l'aportació de les famílies al progrés, la cohesió i la solidaritat socials.

La llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies s'estructura en sis títols, els quals abasteixen des dels principis fins la participació de la societat civil en les polítiques de protecció de les famílies, passant per les mesures de foment i suport a la criança.

Com a exemple i que aquest Pla ha de tenir en consideració, l'article 36 del capítol V titulat Formació permanent de pares i mares esmenta «El Govern [...] ha d'adoptar les mesures adequades per a fomentar un procés d'aprenentatge permanent de les persones amb fills [...]»

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

4. Plans de referència

4.1 Plans a nivell mundial

«International Federation for Family Development (IFFD)»

L'IFFD és una ONG sense ànim de lucre i independent fundada el 1978 a Orlando (Florida), tot i que els primers cursos es van realitzar a Espanya. Els seus programes de recolzament a pares i mares mitjançant la formació es basen en el mètode d'«estudi de cas» i hi són presents a més de 70 països d'arreu del món. Aquesta organització dedicada a la societat civil és la més gran a nivell mundial centrada en el desenvolupament familiar.

També és membre de l'Estatus Consultiu General del Comitè Econòmic i social (ECOSOC) de les Nacions Unides.

De les accions que realitza aquesta ONG, es destaca «Famílias sin barreras», projecte on el protagonista és l'amistat entre famílies i on es reflexiona sobre la pròpia família i es comparteixen experiències educatives amb altres famílies.

«Mothers helping mothers» de Florida (Estats Units d'Amèrica)

Aquest programa es va crear el 1980, amb un grup d'infermeres de salut pública que visitaven famílies amb nadons acabats de néixer per donar suport i acompanyament. Des de fa uns anys, són mares experimentades que visiten a les famílies, propiciant empatia i informació de forma no directiva per fomentar les habilitats parentals i l'autoestima dels pares.

4.2 Plans a nivell europeu

«Distretti Famiglia» i «Marchi Family» de Trento (Itàlia)

A la província autònoma italiana de Trento es va iniciar el pla «Districte Família», amb l'objectiu de promoure el benestar familiar i la natalitat. En aquest programa s'activen polítiques de benestar social i també a la consecució d'altres objectius referents a capital social, innovació de les cultures administratives i el creixement organitzatiu.

La visió és crear una zona acollidora i atractiva per a les famílies i per a aquells que interactuen amb elles, per oferir serveis i oportunitats que compleixin les expectatives de les famílies residents i convidades.

La marca "Family in Trentino" és una marca controlada per la província autònoma de Trento que es pot emetre a diferents categories d'operadors, públics i privats, com a títol de reconeixement pel seu compromís de respectar determinats requisits en les seves diverses activitats. Hi ha requisits obligatoris i altres opcionals establerts pel govern provincial, per tal de satisfer les diferents necessitats de les famílies residents i convidades que s'hi adrecin. La marca va ser creada pel govern provincial el febrer del 2006 amb l'objectiu d'identificar aquelles organitzacions que presten serveis a les famílies segons un estàndard de qualitat predefinit.

«Vaestöliitto» de Finlàndia

«Vaestöliitto» és el nom de la Federació Familiar de Finlàndia, entitat que busca la millora en el benestar de les persones i les seves relacions socials. El treball es basa en quatre valors fonamentals: la confiança, la proximitat, els actius i desmuntar prejudicis. A més, el principi d'equitat com un enfocament de treball en la comunitat finlandesa i les accions destinades als ciutadans.

«Community Mother Programme» d'Irlanda

«Community Mother Programme» és un servei professional de suport parental amb fills i filles de 0 a 5 anys. Les mares comunitàries ofereixen visites a domicili i sessions d'acompanyament grupal amb el principi d'inclusió. Les àrees de treball de les mares inclouen: pre-part, visita a domicili, suport a la lactància materna, atenció infantil, grups de mares i pares de nadons i de nens de primera infància.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

4.3 Plans de la Generalitat de Catalunya

Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies 2018 - 2021

El Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies 2018 – 2021 és el marc de referència per totes les actuacions públiques on la família actua com a focus central que desenvolupa la Conselleria de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya. Aquest Pla té la finalitat de donar una nova visió a les polítiques de suport a les famílies adequada a la nova realitat de forma integral, transversal i moderna per tal de combatre les principals dificultats que viuen actualment tot tipus de famílies.

En el Pla, s'entén com a família les persones que conformen una unitat de convivència i/o tenen un vincle afectiu de solidaritat i protecció; és vista com un espai d'aprenentatge, protecció, suport emocional i corresponsabilitat.

L'objectiu general és reforçar els vincles estables i saludables que es generen a les famílies i aportar els elements de suport que l'acompanyin i que l'orientin en la cura dels seus membres i en l'educació dels fills i filles com a agent actiu en la seva recuperació. Per això, es reclamen polítiques de suport a les famílies que siguin integrals, transversals i modernes i que puguin combatre les principals dificultats que viuen actualment tot tipus de famílies.

Un punt clau que se'n destaca és la necessitat de fomentar una coordinació i cooperació entre els diferents àmbits del conjunt d'administracions públiques per millorar la prestació dels serveis a les famílies.

S'estructura en quatre línies estratègiques, que són:

1. Assegurar la cobertura de necessitats bàsiques. Són prioritats l'ocupació i formació, l'habitatge, la vulnerabilitat social, l'alimentació, els subministraments bàsics, l'educació, la salut, i la mobilitat i gestió dels desplaçaments.
2. Suport emocional i acompanyament al cicle vital. És necessari l'acompanyament a les famílies en moments de canvi en el seu cicle vital i suport a la criança, la recuperació dels vincles en tota la seva extensió i amb la comunitat, i en l'efectivitat dels drets de les persones grans.
3. Prevenció i suport a les famílies amb necessitats especials. En relació amb la salut mental i les addiccions, l'autonomia personal i la dependència, la conflictivitat i la violència intrafamiliar, la violència masclista i la interculturalitat.
4. Usos del temps. Bàsica la corresponsabilitat, la conciliació familiar, la cultural i l'oci familiar.

El Pla Integral de Suport a la Família 2012-2016 es basava en el principi de cohesió. Aquest pla en el període 2018-2021 amplia al foment de la corresponsabilitat. A data d'avui, encara no s'ha publicat ni figura al web de la Generalitat de Catalunya (www.gencat.cat) un altre document per donar continuïtat per als propers anys

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

4.4 Plans a nivell local

Pla d'Acció Municipal de Reus 2019-2023

El propòsit del Pla d'Acció Municipal (PAM) és definir i ordenar els objectius que es volen assolir en aquest 4 anys de mandat i els passos per aconseguir-los. Es divideix en quatre eixos i, concretament en el primer eix denominat «Progrés social», es vol garantir un avanç estratègic de Reus cap a un futur centrat en l'atenció a les persones. Tal com s'explica al document marc «volem que Reus sigui una ciutat de tothom i per a tothom, i que tingui en compte les necessitats i preferències de les persones per tal de garantir el seu màxim benestar en totes les seves etapes de la vida».

Un objectiu clar és posar les famílies al centre de les polítiques de ciutat i, per això, es vol elaborar un Pla Municipal de les Famílies, que reculli totes les necessitats de les famílies en tots els àmbits i proposar accions per cobrir aquestes demandes i necessitats. En el procés participatiu promogut per l'Ajuntament de Reus, l'objectiu 1.2.01 «posar les famílies al centre de les polítiques de ciutat» amb l'acció de l'elaboració d'aquest Pla, va rebre el suport popular de 8 vots, quedant en 43ª posició de totes les propostes de l'Eix 1 de Progrés Social.

«Diagnosi de la situació de la infància i l'adolescència de Reus», convocatòria 2020 del Segell de Ciutat Amigues de la Infància d'UNICEF

La Càtedra d'Inclusió Social de la Universitat Rovira i Virgili va elaborar una diagnosi de la situació de la infància i adolescència de la ciutat per presentar Reus a la convocatòria del Segell de Ciutat Amigues de la Infància d'UNICEF.

En aquest document es fa un anàlisi global del sector de població més jove. Primer, s'analitzen els indicadors sociodemogràfics, com poden ser piràmides d'edats, dades d'escolarització, nacionalitats, entre d'altres. A continuació, es descriuen els recursos, serveis i programes de la ciutat destinats a la infància i adolescència de la ciutat. I finalment, s'avalua, a través de diferents agents socials, les debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats (DAFO).

De les conclusions extretes se'n destaca:

- Es demana un acostament de l'Administració a la infància i adolescència a través de canals de comunicació directes i fluids.
- Cal assolir una cooperació real entre les diverses àrees i personal tècnic que treballen en matèria d'infància i adolescència a la ciutat.
- Lluita contra la pobresa infantil.

- Forta preocupació pels nivells de segregació escolar.
- La necessitat de parcs i zones de joc infantils, així com promoure la circulació segura amb bicicleta.
- Tendència a l'alça d'episodis d'angoixa, depressió i addiccions entre la població més jove.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

5. Contextualització

5.1 Aspectes demogràfics

Des de finals de segle passat i començament d'aquest, Reus ha viscut de forma contínua una sèrie de canvis demogràfics que han modificat la dinàmica familiar, social i econòmica de la ciutat. La caiguda de la taxa de natalitat, l'augment de l'esperança de vida, l'endarreriment de l'emancipació dels joves amb l'augment de l'edat de maternitat i l'arribada de població d'altres països fan que les polítiques s'hagin d'actualitzar i adaptar a les noves situacions.

Amb la informació que facilita l'INE, l'IDESCAT i el Padró Municipal de Reus, s'han extret les següents dades per posar en coneixement la situació real de la població de Reus en termes demogràfics.

5.1.1 Població per sexe. Reus 2021

Amb dades de 2021, a Reus hi ha un total del 106.084 persones empadronades.

Figura 5-1. Distribució de la població de Reus per sexe (2021).

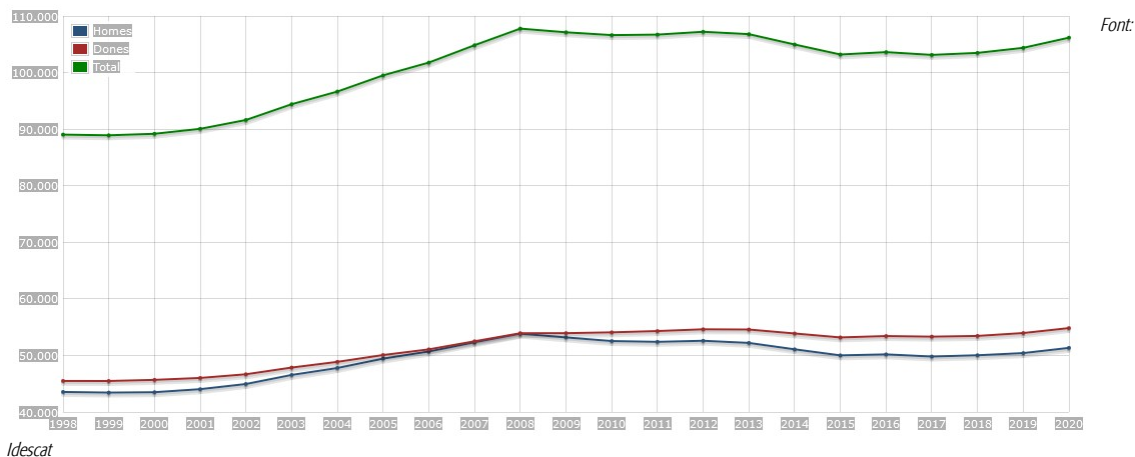
Homes	51.298
Dones	54.786
Total	106.084

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Des de l'any 1998 fins el 2020, la població va augmentar considerablement, on una de les principals causes va ser l'arribada de població d'altres països. Des de llavors fins ara, la població ha disminuït de mica en mica, coincidint amb un període de crisi econòmica fins a arribar a establitzar-se en els darrers tres anys i patir un lleuger augment.

Figura 5-2. Evolució de la població i el Gènere.

Pel que fa al gènere, s'ha establitzat en els darrers anys la major presència de dones que d'homes, tot i que no hi ha un gran interval de diferència.

5.1.2 Piràmide d'habitants: població per edat i sexe.

La piràmide de població de la ciutat de Reus amb les darreres dades de 2021 és de tipus constrictiva, és a dir, hi ha una major part de població adulta i gran, característica de baixa natalitat i baixa mortalitat.

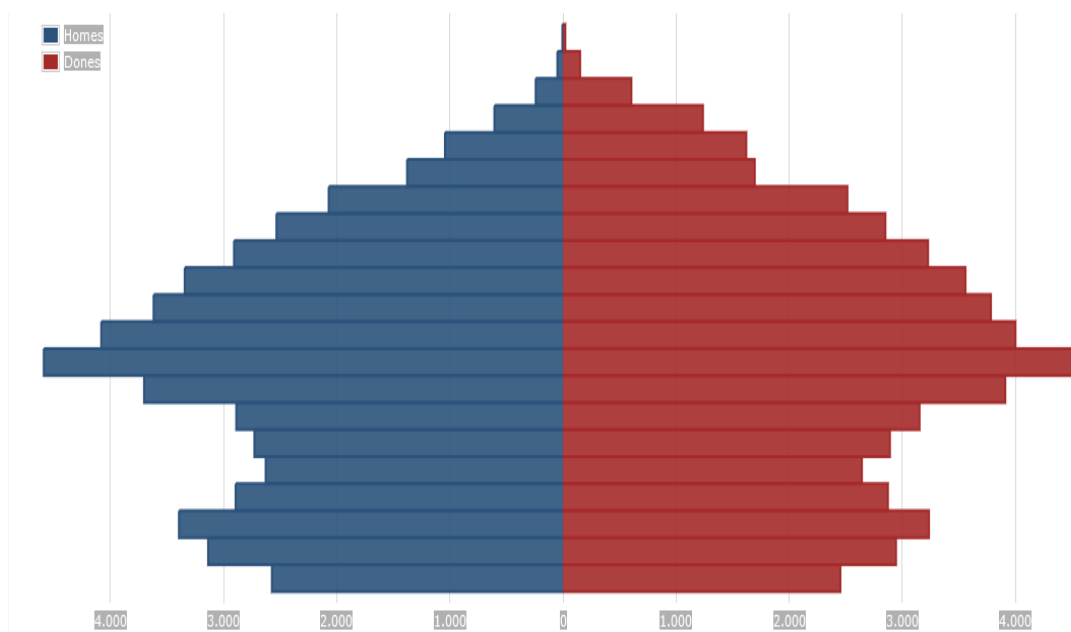
Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

Figura 5-3. Piràmide poblacional de Reus (2021)

Font: l'Idescat

En aquesta piràmide es poden extreure una sèrie de conclusions que ajudaran a configurar la imatge de població de la ciutat de Reus:

- Dels 40 als 55 anys, és la franja d'edat més nombrosa a la ciutat.
- Destacat augment d'infants d'entre 5 i 20 anys. Per l'edat dels progenitors, es correspon amb la franja d'edat més nombrosa de mitjana edat.
- Augment de l'esperança de vida: hi ha un nombre elevat de població superior als 80 anys.

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

5.1.3 Indicadors demogràfics bàsics

Aquest apartat inclou alguns indicadors demogràfics del municipi de Reus.

Figura 5-4. Naixements a Reus (2020)

Nens	423
Nenes	447
Total	870

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

L'any 2020 es van registrar a Reus 870 naixements, 423 corresponents a nenes i 447 a nens.

Figura 5-5. Defuncions a Reus (2020)

Homes	550
Dones	547
Total	1.097

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Un total de 921 defuncions van tenir lloc a Reus, on van morir 474 homes i 447 dones.

Figura 5-6. Creixement de la població. Reus 2019 (taxa bruta per 1.000 habitants)

Creixement natural	-2,13
Creixement migratori	3,38
Creixement total	1,26

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Partint de les dades de natalitat i mortalitat, es pot apreciar que hi ha hagut més morts que naixements. Així es veu reflectit en el creixement natural de població, on és negatiu amb un -2,13. A més, el creixement migratori s'ha reduït amb quasi 11 punts de l'any anterior (en dades de 2019, era un 14,62). Aquesta xifra ens contextualitza en un creixement molt lent de la població.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

Figura 5-7. Edat mitjana a la maternitat. Catalunya 2009 - 2019

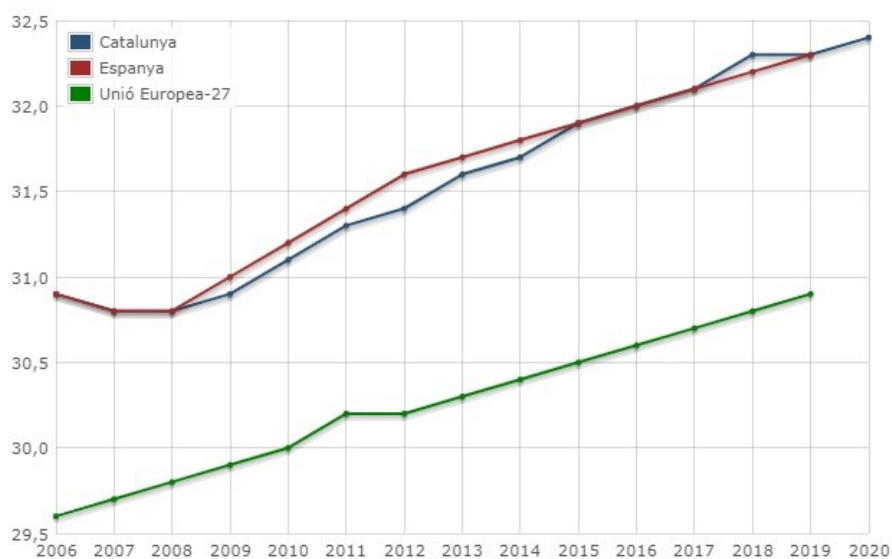
2020	32,4
2019	32,3
2018	32,2
2017	32,1
2016	32,0
2015	31,9
2014	31,7
2013	31,6
2012	31,4
2011	31,3
2010	31,1

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

En aquesta última dècada, l'edat mitjana de maternitat a Catalunya ha augmentat gradualment quasi a una dècima per any que passa. És a dir, al 2010 se situava la mitja als 31,1 i passats deu anys ha augmentat quasi un any i mig, situant-se a 32,4 anys. En definitiva, s'està retardant l'edat a tenir el primer fill/a. Són molts i diferents els factors causants que han fet augmentar aquesta xifra.

Aquest augment també es dona a la resta d'Espanya i als països membres de la Unió Europea, tot i que la mitjana d'edat a Europa és inferior sense superar els 31 anys.

Figura 5-8. Evolució de l'edat mitjana a la maternitat. Comparativa amb altres països

Font: l'Idescat

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

Figura 5-9. Flux migratori procedent de l'estranger per nacionalitat. Província de Tarragona, segon semestre de 2018

País Origen	Persones	País Origen	Persones
Marroc	1584	Bulgària	34
Colòmbia	644	Portugal	32
Romania	436	Moldàvia	32
Pakistan	244	Mèxic	32
Brasil	234	Nicaragua	31
Veneçuela	223	Bèlgica	28
Itàlia	212	Gàmbia	28
Rússia	202	Paraguai	26
Senegal	182	Polònia	25
França	173	Bolívia	25
Regne Unit	162	Nigèria	21
Argentina	149	Lituània	19
Índia	129	Suïssa	17
Cuba	127	Ghana	13
Hondures	122	Filipines	13
Xina	115	Irlanda	11
Ucraïna	110	Bangla Desh	10
Algèria	99	Guinea	9
Perú	87	Canadà	7
República Dominicana	72	Suècia	6
Equador	67	Mali	5
Alemanya	56	Finlàndia	4
Uruguai	49	Guinea Equatorial	4
Països Baixos	48	Noruega	3
Estats d'Units d'Amèrica	46	De Oceania	3
Xile	36	Dinamarca	1

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

5.1.4 Famílies

Trobar dades sobre les tipologies de famílies és quasi bé impossible, si més no, un dels pocs ítems que hi fan relació és la tipologia de nuclis familiars on es poden veure el nombre de fills i filles depenent de la tipologia de nucli (parella, pare sol, mare sola) o quan els fills i filles conviuen amb més d'un nucli (avis, tiets, altres nuclis,...).

Aquestes dades de Catalunya de 2007 posen de manifest el canvi en aquest segle de la tipologia de nucli familiar. Si fins abans el nucli que predominava més era el de parella, concretament amb aliança matrimonial, en aquesta taula es pot veure com hi ha més famílies amb nuclis on els pares estan sols o on hi viuen més d'un nucli. Es pot deduir que aquest fet ve donat per l'augment de separacions i divorcis i per la convivència amb la família extensa, generalment els ascendents.

També es pot fer una altra observació: el nombre de fills i filles. Les famílies més nombroses de Catalunya són les que no tenen fills/es, les que tenen un fill/a i, bastant per sota, les que en tenen dos. Per suposat, són molt poques les que en tenen tres o més.

Figura 5-10. Nuclis familiars segons tipus i nombre de fills. Catalunya 2007

	Amb un nucli parella/ matrimonis	Amb un nucli de pare sol	Amb un nucli de mare sola	Més d'un nucli	Total
Sense fills/es	41,7	20,0	36,6
1 fill/a	29,7	67,0	66,8	42,8	34,2
2 fills/es	23,7	26,9	25,6	27,7	24,0
3 fills/es i més	4,8	..	7,6	..	5,2
Total amb fills/es	58,3	100,0	100,0	80,0	63,4
Total	100	100	100	100	100

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

5.1.5 Llars per tipus de nucli

Concretament a Reus, amb dades de 2011 facilitades per l'IDESCAT, es correspon en proporció amb les dades de Catalunya. Més específicament, es pot veure com les llars unipersonals i les de cohabitació sense fills o filles comparteixen el mateix nombre. Tot i així, predominen les llars on hi viuen parella amb fills/es.

Figura 5-11. Llars per tipus de famílies a Reus (2011)

Tipus de llar	Nombre
Una persona	9.124
Dues persones o més sense nucli	1.226
Parella sense fills/es	9.677
Parella amb fills/es	15.113
Pare o mare amb fills/es	4.744
Dos nuclis o més	702
Total	40.586

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

5.1.6 Escolarització

En dades de Catalunya de l'any 2011, es pot veure com el percentatge més alt de població té assolits els estudis de segon grau obligatoris i no obligatoris (ESO i cicles formatius). Cal destacar l'elevat percentatge de persones (10%) que no saben llegir ni escriure i no tenen estudis. En aquest valor s'hi sumen les persones grans que no van rebre educació formal i la població nouvinguda en edat posterior a l'educació obligatòria.

Figura 5-12. Distribució del nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més, per sexe i grup d'edat. Catalunya 2011

	No sap llegir o escriure o no té estudis	Primer grau	ESO	no obligatori	Tercer grau	Total
Homes de 16 i més	8,1	12,8	30,0	29,9	19,1	100
Homes de 25 a 64	4,2	9,7	30,4	32,7	23,0	100
16-24	2,6	11,2	38,0	40,9	7,2	100
25-34	2,5	7,6	27,7	35,4	26,8	100
35-64	4,7	10,5	31,4	31,7	21,6	100
65 i més	27,8	26,4	23,4	11,5	10,8	100
Dones de 16 i més	11,8	14,1	26,7	26,0	21,5	100
Dones de 25 a 64	4,9	9,5	27,9	29,3	28,3	100
16-24	2,6	8,4	30,5	45,3	13,2	100
25-34	2,9	4,9	19,6	33,0	39,6	100
35-64	5,7	11,2	30,9	28,0	24,2	100
65 i més	36,7	30,4	21,0	7,1	4,8	100
Total de 16 i més	10,0	13,5	28,3	27,9	20,3	100
Total de 25 a 64	4,5	9,6	29,2	31,0	25,6	100
16-24	2,6	9,8	34,4	43,1	10,2	100
25-34	2,7	6,2	23,7	34,3	33,1	100
35-64	5,2	10,8	31,2	29,9	22,9	100
65 i més	32,9	28,7	22,1	9,0	7,4	100

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

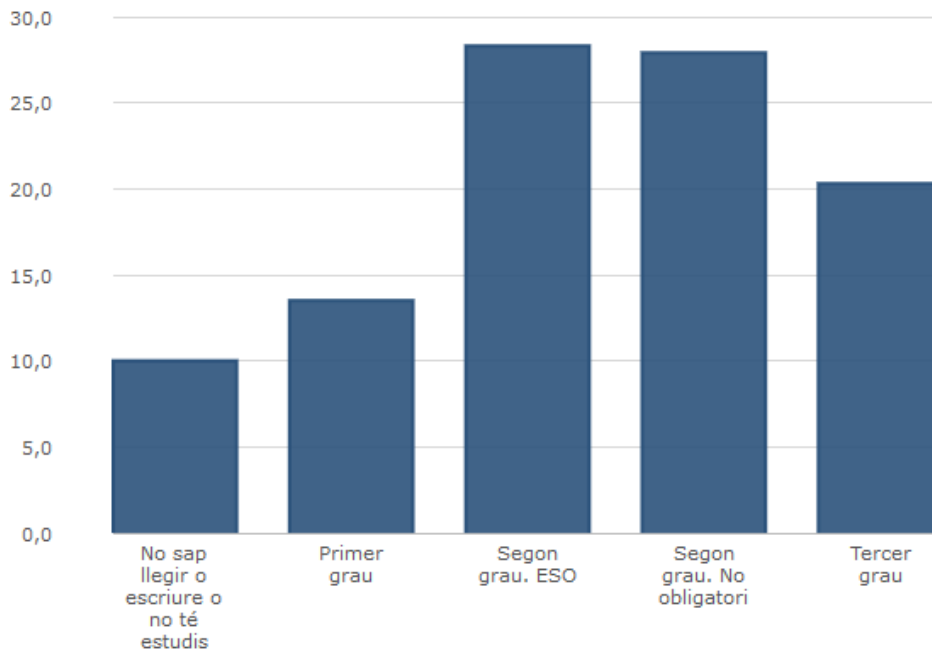

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Figura 5-13. Distribució del nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més a Catalunya 2011

Font: Idescat

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

5.2 Conciliació treball – família

5.2.1 «Pacte per a la reforma horària. Objectiu 2025»

El «Pacte per a la reforma horària: objectiu 2025» és la iniciativa d'un grup d'experts perquè les persones visquin amb uns horaris més racionals i saludables partint de la importància del cicle circadiari, amb l'objectiu temporal fixat per al 2025. Es considera que el temps s'ha de convertir en una mesura de llibertat, equitat i benestar i amb aquesta reforma es valora que se'n beneficia tothom i sobretot l'equitat entre dones i homes, ja que es guanyarà corresponsabilitat pel que fa a la cura de fills/es o persones dependents. No està pensat com una necessitat quotidiana pròpia de poder fer compatible la feina domèstica i familiar amb la laboral, però la majoria de les mesures implementades tindran conseqüències en la conciliació laboral i familiar.

5.2.2 Antecedents i situació actual

A Europa fa algunes dècades que va començar la substitució dels horaris heretats de l'era industrial per uns altres d'adaptats i més flexibles a les exigències de més igualtat, de productivitat més racional i de participació de la ciutadania.

Les causes de la desorganització horària a Catalunya són:

1. la superposició dels vells horaris fabrils,
2. les demandes pròpies dels anys de creixement del sector dels serveis,
3. la persistència d'una cultura presencialista en el treball, i
4. la poca flexibilitat pactada dels models laborals.

Aquest conjunt de causes donen lloc a una manca de temps familiar i personal.

Per aquest pacte, s'ha creat una Comissió d'estudi que ha analitzat les realitats que afecten al temps. En destaquen:

- L'ús del temps continua sent diferent per a homes i dones, ja que ells dediquen més hores al treball remunerat i elles, més hores a les tasques domèstiques i de cura, amb les diferències que això implica de disposició del temps de lleure i la dedicació a l'esport i a les activitats de participació cívica i comunitària, que és superior en els homes.
- Els llargs i rígids horaris laborals catalans, que premien la presencialitat a la feina, dificulten la convivència amb els infants, als quals se'ls allarguen els horaris amb la realització d'activitats extraescolars, cosa que suposa una càrrega total superior a les indicades per a la seva salut i benestar.

- La manca de serveis de suport a les famílies i a la cura disminueix clarament les possibilitats de lleure i de participació comunitària en les persones que tenen famílies amb infants o persones amb dependència.

5.2.3 Objectiu i eixos

L'objectiu de la reforma horària ha de ser la millora de conciliació de la vida familiar amb la professional i la cerca de més temps per a la cultura, l'oci i les activitats socials, respectant la llibertat individual de les persones a escollir com distribueixen el seu temps lliure.

En el document del Pacte s'estableixen sis eixos d'acceleració, que són:

- Eix 1. Teixit productiu
- Eix 2. Educació
- Eix 3. Serveis públics
- Eix 4. Comerç i consum
- Eix 5. Cultura i oci
- Eix 6. Mobilitat

Per exemple, a l'eix 2, s'ha arribat al compromís que la comunitat educativa projecta la reforma horària en l'àmbit educatiu preservant i promovent en tot moment l'interès superior de l'infant per damunt d'altres consideracions, recollit en la Convenció Internacional dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides (1989) i la Llei catalana dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (2010).

En l'eix 5, on la figura de la família té un paper important, s'ha observat que el dèficit en temps de lleure disposició personal té conseqüències greus tant en la reducció de pràctiques culturals com en l'àmbit de la participació social. A més, l'actual desorganització horària impedeix que moltes persones, especialment els adults amb càrregues familiars, puguin implicar-se en projectes comunitaris o desenvolupar activitats cíviques.

5.2.4 Primers passos

Hi ha àmbits i serveis que ja han començat a realitzar canvis en els horaris, com són els teatres. Van analitzar els hàbits familiars, els sopars, la relació entre la conciliació familiar i l'oci nocturn i, van considerar oportú avançar els horaris del teatre a dos quarts de nou i algun teatre públic com el Teatre Nacional, a les vuit de la tarda.

S'ha engegat un procés participatiu que es basa en el debat per recollir opinions de diferents col·lectius per valorar les diferents propostes de cada eix i arribar a un consens, que implica la majoria de la població de tots els àmbits.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

5.3 Serveis i programes municipals de suport a les famílies

En aquest apartat es fa un recull dels serveis, programes i actuacions vinculades a la família que promou, organitza i gestiona l'Ajuntament de Reus dedicats a donar suport a les famílies des de les diferents regidories, referenciades a la plana web corporativa (www.reus.cat).

5.3.1 Regidoria d'Educació

Escoles Bressol Municipals

A Reus hi ha sis escoles bressol municipals, repartides en diferents punts de la ciutat per donar resposta a les necessitats de les famílies. Són centres educatius on s'imparteix el primer cicle d'educació infantil (de 0 a 3 anys).

Les escoles bressol municipals treballen amb l'objectiu d'acompanyar als infants en les primeres descobertes del món i s'acosten a aquests aprenentatges a través de l'experimentació i la vivència, des d'un respecte a l'infant i al seu creixement emocional.

Les EBM donen una empenta a la participació de les famílies a l'escola, amb la voluntat que les famílies coneguin des de dins com són, què fan, perquè ho fan, i alhora, com els infants en gaudeixen.

Pla Educatiu d'Entorn

Els Plans Educatiu d'Entorn són una proposta de cooperació educativa entre el Departament d'Educació i les entitats municipalistes, amb el suport i la col·laboració d'altres departaments de la Generalitat, que tenen com a objectiu contribuir a l'èxit educatiu de tot l'alumnat i a la cohesió social, mitjançant l'equitat, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana dins un marc de col·laboració entre escola, famílies i comunitat.

Per aconseguir aquests objectius, potencia els valors, el compromís cívic, l'educació en el lleure i l'aprenentatge en xarxa entre la comunitat educativa, també fomenta la participació en diversos projectes que ajuden a millorar coneixements, competències i motivacions mitjançant activitats i espais de convivència en l'entorn escolar.

Les accions van adreçades a l'alumnat dels centres educatius de la ciutat i a les famílies. D'aquesta manera, s'aconsegueix donar un valor afegit a l'educació, aportant experiències de convivència a dins i a fora dels centres educatius.

Les línies de treball del Pla Educatiu d'Entorn es basen en els següents eixos:

- Actuacions d'acompanyament al procés d'aprenentatge dels alumnes (acompanyament a l'estudi en diferents escoles i instituts)
- Estudi en família (suport en l'aprenentatge, fent especial èmfasi en la importància del valor en l'educació que l'adult transmet a l'infant)
- Dinamització de l'ús del català per a famílies no catalanoparlants (amb fills i/o filles a les escoles públiques)
- Jornada Aprenem junts: promoció de la innovació a través del treball per projectes
- Trobada «Vine al meu pati»: trobades entre escoles per compartir jocs educatius als patis
- Promoure l'aprenentatge-servei (compartir coneixements per donar servei a la comunitat)
- Aproximació i orientació en entorns laborals a l'ESO (l'hort ecològic, Apropa't als oficis)
- Impuls de lectura i dinamització de biblioteques (club de lectura itinerant, bosses de lletres)
- Suport al Projecte Escacs a l'escola
- Suport a les famílies (xerrades de suport al procés educatiu en coordinació amb les AMPA, xerrades d'alimentació saludable, tallers sobre emocions i sexualitat)
- Convivència i foment de Xarxes de ciutat (col·laboració amb: els plans de barris de la ciutat, Xarxa EscolaNova21,..)

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

5.3.2 Regidoria de Cultura i Política Lingüística

Biblioteques

El model de biblioteca pública de l'Ajuntament de Reus té com a principals objectius facilitar a tota la ciutadania, l'accés a la informació, el suport a la formació, el foment de la lectura, el desenvolupament personal i cultural i ser un espai de relació.

La informació és una necessitat bàsica de la nostra societat, i la biblioteca la fa accessible a tota la ciutadania en qualsevol dels seus formats, i actua com agent de cohesió de la societat, també a col·lectius minoritaris o amb dificultats.

Teatres

Els teatres de Reus formen una xarxa difícilment repetible en el panorama teatral català: Fortuny, Bartrina, Bravium, La Palma (teatre a l'aire lliure), l'Orfeó Reusenc, el teatre de l'IES Baix Camp i el teatre la Salle formen la xarxa d'equipaments teatrals de la ciutat, amb una capacitat per a més de 3.000 espectadors.

Són set escenaris que es coordinen per oferir una programació conjunta i de qualitat amb estrenes i produccions de primer ordre.

Els Teatres de Reus mantenen un programa estable durant tot l'any, amb una oferta escènica diversa i rica en espectacles de teatre, música, dansa, opera, mim i circ.

A més, els escenaris estan integrats en els cartells dels diferent Festivals que es fan a la ciutat: Trapezi, Cos, Festivals d'Estiu, Festival de Jazz...

Museus

El Museu de Reus col·lecciona, conserva i exhibeix objectes testimonis materials de la vida de l'home i el seu entorn. En aquest àmbit, els equipaments culturals, que són gestionats a través de l'Institut Municipal Reus Cultura, actualment són el Museu de Reus, el Centre de la Imatge Mas Iglesias, l'espai expositiu de la Bòbila del Sugranyes i el Refugi antiaeri de la Patcada.

L'oferta d'equipaments culturals i centres d'art vinculats a l'Ajuntament de Reus es completa amb el Centre d'Art Cal Massó, un equipament municipal amb la gestió cedida mitjançant concurs a uns gestors culturals que plantegen una programació variada, que dona cabuda a diferents expressions artístiques.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Festivals

El calendari de Festivals marca una part important de la programació cultural de la ciutat. La consolidació de la programació fa que Reus tingui festivals tot l'any, tres d'ells de marcat caràcter internacional i per tant amb projecció exterior, com són el festival de circ, el de mim i el de cinema.

Els festivals de Reus s'han convertit en un referent cultural al nostre país, que, definitivament consolidats i àmpliament avalats pel públic, omplen els espais cita rere cita.

Festa Major i Festes de Misericòrdia

Reus és una ciutat molt rica en tradicions i quan hi ha festa, els reusencs hi participen activament.

La Festa Major de Sant Pere, declarada el 2010 Festa Patrimonial d'Interès Nacional, és el punt àlgid del calendari festiu de la ciutat i es celebra el 29 de juny. Els actes tradicionals i una àmplia oferta d'activitats lúdico festives i musicals configuren un programa que fa que la ciutat visqui intensament la festa. La segona Festa Major de Reus són les Festes de Misericòrdia, al 25 de setembre, i rau en la creença de l'aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia a La Pastoreta, de nom Isabel Besora, l'any 1592.

El món associatiu és molt important i viu a Reus, i es tradueix en diverses entitats que són focus d'activitats culturals: castellers, diables, gegants, balls tradicionals, sardanes i música tradicional.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

5.3.3 Regidoria de Benestar Social

Servei d'Intervenció Socioeducativa (SIS)

El Servei d'Intervenció Socioeducativa (SIS) és un servei diürn preventiu, que depèn de la Regidoria de Benestar Social. Dóna suport, estimula i potencia l'estructuració i el desenvolupament de la personalitat, la socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i l'esbarjo, i compensa les deficiències socioeducatives dels infants en situació de risc. L'atenció als usuaris es fa mitjançant el treball individualitzat, el grupal, la família, el treball en xarxa i la comunitat.

Pla Local d'Inclusió Social (PLIS)

El Pla Local d'Inclusió Social de Reus, impulsat per l'Àrea de Benestar Social, forma part del programa per al desenvolupament de plans locals per la inclusió social impulsat per la Generalitat de Catalunya des de l'any 2007.

La seva missió és promoure mesures per a la inclusió i la cohesió social mitjançant un model d'intervenció en xarxa amb la implicació de l'administració, de les entitats i de la ciutadania, posant especial atenció en els sectors socialment més vulnerables.

Pla Local de la Infància i l'Adolescència (PLIA) de Reus

El Ple de l'Ajuntament de Reus va aprovar el 22 de gener el primer Pla Local de la Infància i l'Adolescència (PLIA), que estarà vigent fins a l'any 2024, quan caldrà revisar-lo de nou, avaluar-lo i actualitzar-lo. L'objectiu del pla és millorar l'atenció que es fa als 20.000 infants i joves d'entre 0 i 18 anys que aproximadament viuen a la ciutat i que representen una cinquena part de la població total, de manera especial als que viuen en situació de vulnerabilitat i de risc.

Aquest Pla local de la infància i l'adolescència (PLIA) és una proposta de desenvolupament que necessita una coherència administrativa a partir de la voluntat política i de la implicació dels diferents serveis municipals per tal de poder planificar, dissenyar i aportar recursos i serveis a la coordinació de les diferents accions, activitats, projectes i programes per a l'atenció de la infància i l'adolescència que estaran determinades pels eixos directius acordats.

És una proposta per garantir una infància digna i posar la criança i la cura com a prioritats a tenir en compte els interessos d'infants i adolescents com a millora de la democràcia, des de l'Administració local. El PLIA vol

generar dinàmiques i accions coherents i possibles com a resposta a la participació, i també a les dificultats que avui tenen els infants i els adolescents de la nostra població, a partir de la complexitat i diversitat territorial de la ciutat. Aquest Pla local de la infància i l'adolescència (PLIA) està pensat per donar resposta i aconseguir posar al centre les necessitats de la infància i l'adolescència en la seva proporció i, principalment, en els casos que viuen de forma més precària, fràgil i en una possible situació de risc.

Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)

El Servei d'Ajuda a Domicili (SAD) Infància i Família és un recurs comunitari de caràcter social. Engloba un conjunt de serveis organitzats per donar suport a les persones que necessiten ajut per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària. Els serveis que es presten estan orientats a l'atenció personal, domèstica, de suport familiar i de relacions amb l'entorn.

Taula Local d'Infància

L'any 2016 es va constituir la Taula de la Infància de Reus, impulsada per la Regidoria de Benestar Social i formada també per professionals d'altres regidories de l'Ajuntament, de la Guàrdia Urbana i dels Mossos d'Esquadra i representants d'entitats socials de la ciutat que treballen amb els infants.

L'objectiu principal de la Taula, que respon al mandat del Decret de la Generalitat que ordena la creació de la Taula Nacional, taules territorials i locals d'infància, és potenciar els agents implicats en la promoció social d'aquest col·lectiu i la detecció i la intervenció davant possibles situacions de risc o de desemparament.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Ciutat Amiga de la Infància (CAI)

La Secretaria Permanent de la Iniciativa Ciutats Amigues de la Infància, formada per representants del Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030, la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP), l'Institut Universitari de Necessitats i Drets de la Infància i l'Adolescència (IUNDIA) i UNICEF Espanya, van acordar el 15 de juny de 2021 atorgar-li el Reconeixement com a Ciutat Amiga de la Infància en el marc de la IX Convocatòria de Reconeixements 2021-2025.

Pla de Desenvolupament Comunitari

Els plans de desenvolupament comunitari són una de les eines que permeten desenvolupar accions comunitàries i aprofundir en polítiques socials actives, que contribueixen a la promoció i la consolidació de noves formes d'organització que permeten actuar en els nous reptes socials.

5.3.4 Regidoria de Participació, Bon Govern i Serveis Generals

Centres Cívics

Els Centres Cívics són equipaments municipals al servei del ciutadà. Són espais de proximitat i per això estan repartits en sis punts de la ciutat, per estar més a prop de les persones.

Són un punt de trobada per a la participació ciutadana, on les entitats i associacions de diversos tipus –de dones, veïns, gent gran, juvenils, excursionistes, cultura...- poden reunir-se de forma habitual i desenvolupar les seves activitats.

Faciliten l'accés al coneixement i a la cultura i afavoreixen el creixement de les persones, a partir de cursos i tallers per a tots els gustos i inquietuds, per a grans i per a petits. Acosten a la ciutat, noves formes de veure la vida a través d'exposicions, cicles de xerrades i conferències.

Servei d'Informació i Atenció a la Dona (SIAD)

El Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) és un servei d'informació, orientació i assessorament, primera atenció i acompanyament amb relació a l'exercici dels drets de les dones que l'Àrea de Benestar Social posa a l'abast de la ciutadania.

Està destinat a totes les dones de la ciutat, en tots aquells aspectes relacionats amb la seva vida: àmbit laboral, social, personal, familiar i altres. Contribueix a l'apoderament de les dones i a la sensibilització social, amb especial atenció a la detecció de la violència masclista, i estableix els mecanismes d'informació i derivació als serveis especialitzats.

El SIAD forma part de la Xarxa d'actuació en temes de maltractaments i violència familiar de la ciutat i es coordina amb la resta dels serveis i institucions que actuen en aquest àmbit.

Casal de les Dones

El Casal de les Dones és un espai que pretén fomentar la participació activa de les dones i els seus sabers en tots els àmbits de la ciutat i la societat per tal d'equilibrar les diferències existents fins avui dia. També exerceix d'observatori per detectar les mancances i altres necessitats de les dones i posar en marxa el mecanisme per resoldre-les.

Fruit del treball i desig de moltes dones i homes, el Casal pretén fomentar la participació activa tota de la ciutadania en la prevenció de la violència masclista, sent un primer pas el treball pel tracte igual dels homes i les dones, introduint la visió de gènere en tots els àmbits de la persona (individual, familiar, laboral i social).

Punt d'atenció a la diversitat sexual

Aquest punt és un servei d'atenció per les persones LGBTI, les seves famílies i aquelles que s'adrecin per qüestions de diversitat sexual, orientació sexual i identitat o expressió de gènere.

5.3.5 Regidoria de Salut i Ciutadania

SOAF Mas Pintat

Mas Pintat és el servei de suport a la infància i a les famílies de Reus, un projecte d'educació compartida que parteix de la idea de servei a les famílies amb infants de 0 a 17 anys. El Servei d'Orientació i Acompanyament a les Famílies (SOAF) és un servei universal i preventiu que ofereix un suport integral a les famílies per a la millora del seu benestar emocional i relacional, que orienta i acompanya a les famílies en l'educació i criança dels seus fills i filles i dona suport a les situacions que es puguin trobar les famílies al llarg del seu cicle vital.

El centre va obrir l'any 2008 tot recuperant el Mas Pintat per a un ús públic. El mas és també la seu d'entitats com ara l'associació de mares per donar suport a la maternitat i la criança, Mareus i el Servei de suport al dol.

Un dels principals objectius de Mas Pintat és contribuir a la millora de la qualitat de vida de la infància i donar suport a les famílies de la ciutat en les seves funcions cuidadora, de criança i educació, possibilitant alhora la conciliació en els usos i la gestió dels temps personals i familiars en la vida quotidiana.

Joventut

El Casal de Joves La Palma és un espai per als joves. Un punt de referència juvenil i un nucli aglutinador de serveis, programacions, relacions i recursos.

Promoció de la Salut

S'entén per promoció de la salut el conjunt d'actuacions, prestacions i serveis destinats a fomentar la salut individual i col·lectiva i a impulsar l'adopció d'estils de vida saludables per mitjà de les intervencions adequades en matèria d'informació, comunicació i educació sanitàries.

Espai de suport al dol

El suport a les persones en situació de dol és un servei gratuït que consta de sessions informatives dirigides per un professional de la psicologia. Les sessions són obertes al públic en general i es tracten temes relacionats amb el dol per entendre el procés, adaptar-se a la pèrdua i a les seves conseqüències i alleugerir el dolor. Les sessions conduïdes per una psicòloga es realitzen cada primer dijous dels mesos parells, a dos quarts de vuit del vespre a Mas Pintat.

5.3.6 Regidoria d'Esports

Rutes Reus

Els itineraris saludables i paisatgístics són una invitació a recórrer la ciutat a peu. Emmarcats dins del nucli urbà o resseguint camins i rieres que circulen pels límits del terme, ens proposen recorreguts per les diferents ciutats que conviuen dins de la ciutat: la ciutat del passat, amb les empremtes de la història en edificis i carrers, i la ciutat del present, amb les grans transformacions urbanes i la realitat d'un entorn agrícola i rural viu que ens connecta amb el territori i expressa la nostra identitat en el paisatge.

Itineraris de salut i paisatgístics per viure la ciutat de més a prop, fent de la pràctica esportiva una pràctica habitual, senzilla i plaent. Cada itinerari té una fitxa en què trobareu informació detallada, tant de l'itinerari com dels elements d'interès que hi trobareu, així com informació pràctica sobre distàncies, dificultats d'accés o serveis que teniu a l'abast.

5.3.7 Regidoria d'Economia, Coneixement i Habitatge

Pla Local d'Habitatge

El Pla Local d'Habitatge (PLH) de Reus 2014-2021 és un document tècnic que, a partir de l'anàlisi de la situació de l'habitatge i de les condicions socioeconòmiques, defineix i concreta les actuacions que cal desenvolupar des de l'Ajuntament de Reus per fomentar que els ciutadans assolixin el dret a gaudir d'un habitatge digne.

La revisió del Pla Local d'Habitatge analitza la situació de l'habitatge a la ciutat, així com les condicions socioeconòmiques que l'envolten. A la vegada, el pla recull les noves necessitats socials vinculades a l'habitatge i els nous riscos d'exclusió social residencial producte de la crisi econòmica.

5.3.8 Regidoria de Seguretat i Convivència

Oficina d'Atenció a la Víctima

L'Oficina d'Atenció a la Víctima (OAV) és un servei que atén a totes les persones que tinguin qualsevol tipus de problema de violència o maltractament, ja siguin menors, gent gran, dones o persones amb discapacitats. És el punt de referència i primera acollida urgent de les persones en situació de violència.

L'OAV està ubicada a les dependències de la Guàrdia Urbana i és oberta les 24 hores del dia durant tot l'any. Forma part de la xarxa d'atenció social primària de la ciutat, s'inclou dins la xarxa d'atenció a persones víctimes de maltractament i segueix el protocol d'actuació en temes de maltractaments i violència familiar.

Comissaries Externes de Proximitat

Les Comissaries Externes de Proximitat són set punts de recollida de denúncies i d'informació per facilitar l'apropament de la policia a la ciutadania i als barris. Compten amb la presència d'agents de la Guàrdia Urbana. Dues funcionen de dilluns a dissabte des de primera hora del matí i fins al vespre; les altres cinc són itinerants i les podeu trobar cada tarda en un centre cívic.

Recullen denúncies penals per fets de menys rellevància social, com ara furts, faltes de danys, faltes que no requereixin d'una investigació, etc.

- Recullen denúncies veïnals sobre actituds que puguin generar problemes de convivència o infringeixin les ordenances municipals.
- Recullen informació de fets que es poden produir al barri, com ara ocupació de pisos, tràfic i consum de drogues, etc.

- Realitzen xerrades amb les persones del barri amb col·lectius i de temàtica diversa: gent gran, nouvinguts, joves etc. ...; autoprotecció; legislació, trànsit, etc.
- S'hi pot iniciar una mediació per un conflicte veïnal.
- Atendre les urgències i els serveis que requereixin una actuació immediata.

5.3.9 Regidoria d'Urbanisme i Mobilitat

Bici Reus

Reus té més de 20 quilòmetres de carril exclusiu per a bici a més de la xarxa d'itineraris segurs al Tomb de Ravals, en què les bicicletes conviuen amb la resta de vehicles. Per tal de poder estacionar correctament, hi ha disponible una xarxa d'aparcaments per a bicicletes, amb punts a la plaça Mercadal i a la plaça del Teatre, entre d'altres.

L'Ajuntament de Reus ha editat la guia Bici Reus que situa en un plànol els aparcaments per a bicicletes que hi ha a la via pública i als pàrquings municipals. També marca els carrils bici, els carrers de plataforma única i les vies preferents.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

6. Procés del Pla

6.1 Pla de treball

Per a l'elaboració del Pla de Famílies s'ha partit de tres nivells de gestió d'accions i recursos per poder organitzar les tasques i arribar a l'objectiu final. Aquests nivells de gestió donen la possibilitat de realitzar projectes de forma esglaonada i contínua.

6.1.1 Nivells de gestió del Pla

La gestió s'ha realitzat en aquests tres nivells:

Per cada nivell, s'han realitzat les tasques que a continuació es detallen:

 <p>AJUNTAMENT DE REUS</p> <p>NIVELL ESTRATÈGIC</p>	<ul style="list-style-type: none">- Documentar-se- Confirmar i revisar els objectius generals a aconseguir.- Definir les polítiques o els criteris organitzatius a aplicar.- Definir les directrius generals per a l'estructura.- Formular l'objectiu general.- Definir les línies estratègiques més importants.- Proposar els objectius de les línies estratègiques.- Formular els objectius específics.- Formular els punts forts i febles.
--	---

NIVELL TÀCTIC

- Definir el procediment del procés participatiu en la nova realitat.
- Estudiar i decidir els recursos a utilitzar i la manera de fer-ho.
- Definir les estructures de les accions per la detecció de necessitats.
- Definir els procediment per al desenvolupament de les accions de detecció de necessitats.
- Definir el procediment del procés participatiu.
- Detectar i recollir necessitats.
- Recollir propostes d'acció.
- Concordar el Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies de la Generalitat de Catalunya i Pla de Famílies.
- Plantejar els sistemes de coordinació entre les persones o els organismes que hi intervinguin.

NIVELL OPERATIU

- Definir els objectius específics de les línies estratègiques.
- Definir les estructures de les accions.
- Organitzar les necessitats detectades per àmbits i les propostes derivades.
- Redactar el document del Pla.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

6.1.2 Limitacions

En la realització del Pla, poden sorgir cap, alguna o totes les limitacions que es detallen a continuació:

Limitacions tecnològiques

Un factor que cal tenir en compte és la precedència de les activitats. Certes tasques no es poden iniciar abans que d'altres no hagin finalitzat o cobert un determinat grau de realització.

Limitacions de recursos humans

Generalment, les persones constitueixen un recurs limitat, ja que si les tasques requereixen la mateixa persona, és difícil executar-les alhora. Per fer front a aquest tipus de limitació, caldrà establir un sistema de prioritats.

Limitacions d'aprovisionament

Les tasques que requereixen d'algun tipus d'aprovisionament no es poden iniciar fins que el material no estigui disponible. Per evitar aquesta limitació, caldrà anticipar-se i planificar els terminis a priori.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

6.2 Procés participatiu²

En l'elaboració del Pla es detecta la necessitat primordial d'engegar un procés participatiu per tal de copsar la visió de les entitats i la ciutadania en general que tenen de ciutat i com aquesta respon i empara les necessitats de les famílies.

6.2.1 Objectiu

L'objectiu general és recollir l'opinió de les entitats i la ciutadania per l'elaboració del Pla. A partir d'aquí i amb les diferents accions que es realitzen en el procés participatiu, segueixen els objectius específics següents:

- Detectar les principals necessitats i mancances en l'àmbit del Pla
- Identificar i aprofundir en les possibles accions i millores
- Treballar en la creació col·lectiva de noves propostes que serveixin de base per a les futures estratègies del Pla de Famílies.

6.2.2 Estructura del procés

A continuació s'enumeren les fases del procés participatiu i es desenvolupa la seva explicació a l'apartat 5.2.4.:

- Fase 1.- Proximitat amb els agents clau i cos tècnic de l'àmbit
- Fase 2.- Informació, comunicació i difusió del procés
- Fase 3.- Tallers participatius
- Fase 4.- Enquesta ciutadana
- Fase 5.- Valoració tècnica de les propostes
- Fase 6.- Retorn dels resultats del procés participatiu
- Fase 7.- Avaluació del procés
- Fase 8.- Seguiment dels resultats del procés

6.2.3 Òrgans del procés

La Comissió Tècnica Impulsora

La Comissió Tècnica Impulsora la formen 5 persones: el regidor de Salut i Ciutadania, la tècnica responsable de Mas Pintat, la directora de Mas Pintat, una educadora de Mas Pintat i la gerent d'àmbit.

Aquesta comissió té el paper d'impulsor i planificador de les accions, així com dissenyador de les diferents etapes del procés. A més, és l'encarregat de prioritzar les diferents propostes d'acció sorgides en el procés participatiu per ser incloses al Pla.

La Comissió de Seguiment

La Comissió de Seguiment està formada pel regidor de Salut i Ciutadania, la tècnica responsable de Mas Pintat, la directora de Mas Pintat, dos representats d'entitats i dos representats de la ciutadania.

Aquesta comissió té una funció de control i seguiment de la correcta execució del procés. És a dir, rep tota la informació necessària per realitzar aquesta funció i pot fer propostes de millora. La comissió es reuneix tres vegades durant tot el procés participatiu: a l'inici, en el desenvolupament i una vegada finalitzat.

6.2.4 Desenvolupament

Fase 1: Proximitat amb els agents clau i cos tècnic de l'àmbit

Aquesta fase consisteix en realitzar entrevistes tècniques amb agents clau i cos tècnic de l'àmbit familiar, tots ells coneixedors en el seu dia a dia de la realitat de les famílies de la ciutat. En aquestes entrevistes s'han recollit necessitats i propostes d'acció.

Fase 2: Informació, comunicació i difusió del procés

En aquesta etapa s'informa a la ciutadania de l'inici del procés participatiu a través de diferents canals, que permetin la màxima difusió del procés.

Fase 3: Tallers participatius

En aquesta etapa, es realitzen diferents tallers participatius dels quals se'n redacten dos informes, de necessitat i de propostes, que són part fonamental per l'elaboració del Pla.

Fase 4: Enquesta ciutadana³

En aquesta fase s'obre una enquesta en línia on qualsevol ciutadà major de 14 anys de Reus i d'altres municipis pugui donar la seva opinió i pugui fer arribar les seves propostes d'acció. El període d'obertura de resposta a l'enquesta és de 3 setmanes.

Fase 5: Valoració tècnica de les propostes

La Comissió Tècnica Impulsora i la Comissió de Seguiment es reuneix un cop finalitzat el procés per a fer una anàlisi i detectar els punts forts i els punts febles del procés.

Fase 6: Retorn dels resultats del procés participatiu

El regidor de Salut i Ciutadania fa un retorn en una audiència pública un cop finalitzat el procés participatiu.

Fase 7: Avaluació del procés

En finalitzar el procés participatiu, a través de la plataforma on-line <http://participa.reus.cat> es facilitarà un qüestionari d'avaluació del procés a tots i totes les participants per tal de millorar de cara a futures edicions. També es realitzaran tasques d'avaluació del procés a les reunions de la Comissió Tècnica i Comissió de Seguiment.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

Fase 8: Seguiment dels resultats del procés

Aquesta és la darrera fase i consisteix en fer un seguiment del desenvolupament del resultat del procés de participació, funció que realitzarà la Comissió Tècnica Impulsora.

6.2.5 Resultats

Els resultats del procés participatiu s'exposen en els següents apartats 5.3. i 5.4., ja que s'han dividit en resultats per ser inclosos en la «diagnosi i detecció de necessitats» i en «propostes d'acció»

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

6.3 Diagnosi i detecció de necessitats

El pas previ per poder elaborar accions que s'adeqüin a les línies estratègiques del Pla, és la realització d'una diagnosi i d'un recull de necessitats, bàsics per poder donar una resposta més efectiva a les demandes i necessitats reals.

6.3.1 Entrevistes tècniques

Durant els mesos de novembre, desembre de 2019 i gener de 2020 es van realitzar trobades amb tècnics de diferents regidories, funcionaris de departaments de la Generalitat de Catalunya i persones que treballen en l'àmbit familiar, tots ells coneixedors en el seu dia a dia de la realitat de les famílies de la ciutat. La seva visió objectiva ha estat una gran font d'informació.

Les entrevistes s'han realitzat seguint l'estructura següent:

- Explicació del Pla de Famílies: objectius, línies, procés d'elaboració.
- Línies de treball de les diferents regidories i/o departaments.
- Detecció de necessitats.
- Recull de propostes

Posteriorment, a l'abril de 2021, en l'inici de l'elaboració del Pla d'Acció del document, es va demanar als entrevistats que revisessin la transcripció de la seva entrevista i, si ho veien convenient, afegir necessitats que hagin pogut detectar en aquest any i també de propostes que se'ls han pogut ocórrer.

6.3.1.1 Tècnics i professionals col·laboradors

Els professionals i les professionals que han col·laborat i participat en la detecció de necessitats han estat:

Regidoria d'Educació	Escoles Bressol Municipals	EBM Montsant EBM La Ginesta EBM El Marfull EBM L'Olivera EBM El Lligabosc EBM El Margalló
	Centres Educatius	Escola Alberich i Casas INS Baix Camp
Regidoria de Cultura i Política Lingüística	Biblioteques	Equip tècnic de Biblioteques
	Institut Municipal Reus Cultura	IMRC

		Equip tècnic de Cultura
Àrea de Benestar Social	Pla Local d'Inclusió Social (PLIS)	Educador social T treballadora social
	Pla de Desenvolupament Comunitari	Tècnica de dinamització comunitària i cohesió social
	PLIA	Tècnic PLIA
	Infància i Família	Equip tècnic de coordinació
Àrea de Participació, Bon Govern i Serveis Generals	Centres Cívics	Direcció CC Llevant
	Participació ciutadana	Equip tècnic de Participació
	Gènere	Equip tècnic de polítiques d'igualtat Equip tècnic de polítiques de gènere
Regidoria de Salut i Ciutadania	Mas Pintat	Direcció
	Regidoria de Salut	3 membres de l'equip tècnic de Salut
	Joventut	Equip tècnic de Joventut
	Gent Gran	Equip tècnic de Gent Gran Dinamitzadora Gent Gran
Regidoria d'Esports	Reus Esport i Lleure, SA	Gerència Equip tècnic de serveis generals
Institut Català de la Salut	CAP Horts de Miró	Metgessa de família T treballadora social

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

6.3.1.2 Necessitats detectades

Les necessitats s'han dividit en diferents àmbits per poder facilitar la posterior elaboració d'accions per cobrir-les.

6.3.1.2.1 Àmbit de l'Educació

Els professionals dedicats a la primera infància destaquen una falta de respecte dels pares i mares pel desenvolupament maduratiu dels fills/es, és a dir, no respecten els temps de maduració natural dels fills i filles i volen que entenguin i facin coses que els pertoca a infants més grans. Possiblement sigui una causa del fet que hi ha una manca de preparació dels pares i mares en la criança dels fills/es. En la societat de la informació on estem immersos hi ha moltes fonts d'informació de criança, però a vegades els pares i les mares no saben seleccionar-les i adequar-les a les necessitats reals del dia a dia. De totes aquestes premisses se'n deriva la necessitat de facilitar pautes per la criança i educació dels fills/es, on també s'hauria d'incloure l'educació en valors i oferir models alternatius al model hiperprotector generalitzat. Relacionat amb la formació, els pares i les mares tampoc prenen consciència de la importància de la formació dels fills/es i com la formació ha d'anar lligada al procés maduratiu i de creixement de l'infant fins que arribi, almenys, a l'edat adulta.

A mesura que l'infant creix, es detecta una manca d'autonomia personal lligada a un «no saber què fer amb el/la nen/a» en aspectes comportamentals.

Els professionals que treballen amb els joves detecten que els falten referents adults que els ajudin a madurar i facin de models positius. També, en relació amb els familiars més grans, es percep un refredament de la relació avis i nets a mesura que els infants es fan grans, ja que no existeix la necessitat de cuidador auxiliar com quan eren més petits.

En els hàbits quotidians, se li dona molt poca importància a la lectura en l'espai íntim. Els moments de lectura no només prenen importància pel fet de llegir, sinó de crear l'ambient de confiança, complicitat, expressió d'emocions i sentiments que se'n deriva amb la interacció adult-infant-llibre.

En relació a les famílies amb un nivell socio-econòmic més baix, és un col·lectiu que costa fer partícip en les xerrades, tallers i activitats dirigides als infants i famílies. Una de les causes pot ser la barrera lingüística, on també es detecta una falta de recursos lingüístics per cobrir la demanda real existent.

6.3.1.2.2 Àmbit de la Salut

Un aspecte que han destacat la majoria de tècnics entrevistats és una falta de prevenció i educació sanitària per avançar-se a les malalties, és a dir, manca de coneixement de la salut preventiva. És ben sabut que, moltes de les malalties més comunes poden ser previngudes amb hàbits que es treballen dins l'entorn familiar. Tot i així, s'ha detectat una falta de coneixement i/o interès per poder avançar-se als esdeveniments i poder evitar arribar a la malaltia. Tanmateix, no només al que fa referència a les malalties físiques, sinó també a la salut emocional. Fer front a diferents situacions que pugui patir un membre de la família repercuteixen en els altres. Tenir un bon estat de salut emocional es deriva en aspectes físics i amb el nostre entorn. En el cas de les dones, hi ha dues etapes molt importants i que socialment es desconeixen o es «tapen» sense donar-li la importància necessària per normalitzar-les: la depressió postpart i la menopausa.

En els hàbits nutricionals, s'ha detectat una manca d'hàbits saludables en el berenar. Aquest àpat és més visible que els altres, ja que molts infants berenen al carrer amb els pares i/o les mares mentre fan ús dels parcs i zones de joc. Els infants acostumen a consumir productes de brioixeria industrial, begudes ensucrades o d'excés de greixos i olis. Dues poden ser les causes del consum d'aquests productes: una és el baix cost econòmic i l'altra és el fàcil accés a aquests productes a l'entorn.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

6.3.1.2.3 Àmbit del Benestar

Les formes de família han canviat molt en molt poc temps. Avui dia, s'ha normalitzat la separació i el divorci i és un fet quasi bé quotidià. Una separació o divorci suposa un canvi estructural i emocional molt important, sobretot per als infants i molt poques vegades es parla o treballa amb ells. Per això, s'ha detectat un efecte de pobresa de relacions, sentimental i emocional dels infants amb pares i mares separats/divorciats. Les emocions i sentiments són part fonamental de les persones i de les nostres relacions en el dia a dia. Però hi ha emocions com la tristesa, l'enuig que no s'accepten amb normalitat com pot ser l'alegria, és a dir, hi ha una manca d'acceptació de les emocions. Aquesta manca també va lligada a una falta d'apoderament personal, de resiliència, de saber sortir de les dificultats que es poden travessar personal o familiarment. A més, moltes vegades, les situacions disfuncionals i disruptives s'hereten i per això seria necessari un treball preventiu en infància i famílies.

També s'ha vist la figura dels avis com una peça fonamental en la cura dels petits. Quan els avis ajuden, el tarannà familiar segueix amb normalitat i satisfactòriament. Però quan els pares i les mares passen de ser cuidadors a cuidats, es provoca un trencament i sorgeixen dificultats de reestructuració.

6.3.1.2.4 Àmbit del Lleure

La majoria de professionals entrevistats detecten poca oferta d'activitats per a famílies a la ciutat i que sigui de tipus no consumista. És a dir, quan les famílies decideixen fer alguna activitat de lleure o temps lliure, la ciutat ofereix una oferta consumista (cinema, centres comercials, cafeteries), però es troben que n'hi ha molt poca o quasi inexistent que sigui gratuïta. Valoren positivament els petits actes itinerants o de carrer que es fan divendres o dissabte per la tarda, però no es pot considerar activitat per fer en família.

A més, les activitats existents estan destinades a famílies amb fills i/o filles petits, de com a molt 12 anys. Per això, falten activitats programades per a famílies amb joves de 12 a 16 anys, edat que encara surten amb la família però que l'oferta no s'adequa a les necessitats i interessos d'aquesta tipologia de família.

6.3.1.2.5 Àmbit de l'Habitatge

Moltes famílies tenen dificultats per accedir a un habitatge amb unes condicions acceptables per poder habitar amb infants. Hi ha una alta demanda d'ajudes en habitatge i hi ha una gran llista d'espera per accedir a pisos, és a dir, falta habitatge social per cobrir la demanda existent. D'altra banda, els requisits i/o ítems per poder

inscriure's en les polítiques d'habitatge es basen en un tipus de parentiu o relació familiar tradicional, sense tenir en compte les noves formes familiars i de convivència.

6.3.1.2.6 Àmbit de l'Economia

Alguns serveis de la ciutat han detectat que hi ha famílies que no tenen cobertes les necessitats mínimes bàsiques: accés a l'habitatge, accés a l'aliment i, el més nombrós, accés a l'energia. A més, hi ha famílies que tenen greus problemes econòmics que es poden arribar a fer crònics.

Des de la vessant de recursos humans de l'administració per fer activitats des dels diferents departaments, s'ha detectat des de fa temps una falta de personal i recursos per dur a terme més activitats obertes a la ciutadania o, si més no, els recursos humans són canviants, cosa que afecta a la dificultat de crear referents per a les famílies.

En la vessant juvenil, es detecta una falta d'impuls econòmic per promocionar activitats per a joves, ja que es considera que ja es poden entretenir o crear el seu lleure amb les eines tecnològiques de que disposen.

6.3.1.2.7 Àmbit de la Seguretat

Existeix la percepció d'alguns sectors de la població que es viu insegurat en alguns carrers i barris. Aquesta situació fa que molts pares i/o mares no deixen els seus fills i/o filles jugar a les zones de joc que hi ha en diferents carrers per por, quan el joc a l'aire lliure és un factor clau perquè els infants es relacionin amb els iguals i es potenciïn les relacions veïnals.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

6.3.1.2.8 Àmbit de l'Espai Públic

Les famílies fan un gran ús de l'espai públic per gaudir del temps lliure amb els seus fills/es. En general, s'han detectat una falta de zones verdes o, si més no, zones adaptades a totes les edats i espais per realitzar diferents activitats de lleure i esport. Aquests espais haurien d'estar dissenyats per disminuir la mirada instructora i limitador de l'adult vers el joc dels fills/es. També, s'ha detectat una falta d'espais a la ciutat per jugar a pilota. En quasi totes les zones de joc de la ciutat

6.3.1.2.9 Àmbit del Treball

No només a Reus, sinó que a totes les ciutats catalanes, els horaris laborals no coincideixen amb els horaris escolars. Per això, moltes famílies han de dependre de tercers (avis, cuidadors externs, activitats extraescolars,...) per ocupar els fills i/o filles fins que els pares i les mares acaben la jornada laboral. És a dir, encara no hi ha polítiques de conciliació horària.

6.3.1.2.10 Àmbit de les Relacions Cíviques

Moltes tècnics i professionals entrevistats han detectat una falta de serveis per a famílies als barris. A més, hi ha famílies que necessiten d'acompanyament per participar en activitats que s'organitzen. Amb l'existència de serveis i activitats dirigides a aquest grup, es potenciarien les relacions cíviques, ja que també s'ha detectat una falta de vinculació al barri on es resideix.

6.3.1.2.11 Àmbit de la Comunicació

Molts professionals que treballen amb famílies i que promouen activitats familiars han detectat que a les famílies no els arriba la informació de l'activitat o se n'assabenten quan ja ha passat. Tot i que hi ha nous mecanismes per fer publicitat en aplicacions i les xarxes socials, també s'ha detectat des de departaments de l'Ajuntament, la dificultat per arribar als pares i les mares i oferir-los informació d'activitats i assessorament. Finalment, pel que fa referència a les accions de polítiques d'igualtat, hi ha una falta de difusió.

6.3.1.2.12 Àmbit de la Mobilitat

Avui en dia es fan servir diferents mitjans de transport per poder circular per la ciutat. Hi ha persones que han decidit fer un canvi en l'ús de mitjans de transport i fan servir la bicicleta per desplaçar-se. Tot i que hi ha zones habilitades per anar en bicicleta, la ciutat no està condicionada per poder-hi circular en la seva totalitat o, si més no, en una gran part.

6.3.1.2.13 Àmbit d'Arquitectura i Urbanisme

Fins que no s'ha de fer ús d'una cadira de rodes o cadiretes o carretons per passejar els nadons i infants, no es perceben les dificultats urbanístiques que han de passar alguns ciutadans. En les entrevistes se n'han puntualitzat dues. La primera, és que les voreres són estretes i s'hi suma el rebaixament d'entrada als baixos i garatges. La segona és que hi ha carrers amb fanals al mig de la vorera. Aquesta limitació arquitectònica té conseqüències en la dificultat que es troben les persones amb carretons perquè han de baixar de les voreres i tornar a pujar per saltar l'obstacle.

6.3.1.2.14 Àmbit de l'Esport

Un focus important de treball són els centres educatius, ja que l'hàbit de l'esport s'inicia en aquesta edat i pot esdevenir una activitat que s'instauri com a quotidiana en la vida més adulta i familiar. Tanmateix, s'ha detectat una falta d'organització de l'esport a les escoles i una falta de formació del monitoratge. Per poder conduir activitats esportives és necessari seguir uns criteris de pràctica a nivell pedagògic i rigorosos. A més, socialment, es veu l'esport com una pràctica que esdevé competitiva i caldria canviar la pràctica d'esport per mimetisme i fer-la per gaudir personalment. També s'ha detectat que moltes persones abandonen la pràctica esportiva per falta d'acompanyament. A nivell de ciutat i per la pràctica d'activitat física, s'ha detectat que els elements que hi ha en diferents parcs o zones enjardinades no estan adaptats a poder-los practicar en família.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

6.3.1.3 Propostes

El darrer apartat de les sessions de treball a les entrevistes tècniques es planteja com una pluja d'idees per recollir diferents propostes d'acció que es podrien dur a terme a la ciutat per cobrir les necessitats detectades. En la següent graella, s'enumeren les diferents propostes dividides per àmbits.

<p>Àmbit de l'Educació</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Punt d'assessorament familiar fix als Centres Cívics. • Espai d'intercanvi d'experiències i d'aprenentatge. • Formació del paper i les responsabilitats com a pares. • Comunitats de pares: intercanvi de vivències i d'inquietuds. • Ampliar l'oferta formativa pels pares i les mares a Mas Pintat i a les EBM. • Xerrades de criança i educació organitzades evolutivament. • Formació parental amb acompanyament. • Descentralització de serveis i xerrades de Mas Pintat. • Assessorament i suport a famílies amb «joves dèspotes». • Xerrades i tallers de conscienciació de la importància de la formació en els joves. • Extrapolar i ampliar el projecte «Avis i nets». • Promoure activitats intergeneracionals.
<p>Àmbit de la Salut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Treball de la salut preventiva i serveis de prevenció. • Potenciació d'hàbits saludables (substituir les màquines de brioixeria per fruita i cereals). • Treball de temes de nutrició als mercats i supermercats. • Espais d'alletament. • Promoure accions de lleure saludable per a joves
<p>Àmbit del Benestar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Treball de les emocions. • Acompanyament emocional i pla de vida partint dels principis socials: respecte, tolerància,... • Servei terapèutic per a famílies en procés de separació dels progenitors. • Acompanyament als familiars de persones del col·lectiu LGTBI+. • Assessorament a les famílies separades i divorciades. • Desmuntar rols de gènere amb els contes.
<p>Àmbit del Lleure</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Distintiu de llocs de restauració familiar. • Restauració amb espais de joc infantil. • Potenciació d'activitats de lleure sense consum a la ciutat. • Fila 0 als espectacles: per a pares/mares i infants que vulguin seure a terra i puguin veure l'espectacle.
<p>Àmbit de l'Habitatge</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Contemplar les diferents estructures familiars en polítiques d'habitatge.
<p>Àmbit de l'Economia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Revisió de les quotes familiars en les activitats esportives (els descomptes només contemplen pares, mares i fills/es, per exemple). • Treball col·laboratiu entre els diferents serveis municipals: compartir recursos.
<p>Àmbit de l'Espai Públic</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Parcs i zones intergeneracionals.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

	<ul style="list-style-type: none"> • Parcs sense estructures metàl·liques (sorrals i elements naturals). • Espais propers per jugar a pilota. • «Kiss and Ride» a diferents punts de la ciutat. • Parcs per a joves i intergeneracionals, que no estiguin apartats. • Zones per patinar infantils i juvenils. • Patis oberts com a espai alternatiu a la creació de parcs al centre. • Espai familiar verd (córrer, zona de pícnic, zona d'esbarjo,...).
Àmbit de la Comunicació	<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'estratègies per arribar al públic realment destinatari de les xerrades i activitats d'assessorament i orientació familiar. • Creació d'un enllaç entre famílies i Ajuntament per rebre informació de les activitats o accions que són d'interès de les famílies. • WI-FI accessible i potent. • APP amb oferta d'activitats familiars.
Àmbit de l'Arquitectura i l'Urbanisme	<ul style="list-style-type: none"> • Més lavabos públics i adaptats a la mida dels infants. • Fonts a mida dels infants. • Potenciació d'espais de contemplació, on els infants puguin jugar autònomament i els adults contemplin. • Canviadors als lavabos masculins. • Ascensors amplis per cotxets i servei preferencial. • Bancs més propers a les zones de joc dels infants.
Àmbit de la Política	<ul style="list-style-type: none"> • Aposta municipal en comú per potenciar el valor de créixer en família.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

6.3.2 Tallers participatius

Dins el procés participatiu «Al Pla de Famílies, digues la teva!» s'han realitzat 7 tallers participatius, dividits en dos objectius: els primers en fase de diagnosi i detecció de necessitats, i els segons en fase de propostes d'acció.

Els tallers els van preparar i dur a terme els dinamitzadors Irene Suau i Santi Ariste i, a causa de les restriccions socials, en format virtual.

Les sessions s'han estructurat de la següent forma:

- Presentació dels dinamitzadors i dels participants.
- Normes de funcionament del taller en la plataforma Zoom.
- Introducció del Pla.
- Presentació de les estadístiques.
- Introducció dels temes i propostes de debat.

6.3.2.1 Entitats participants

ENTITAT
ASSOCIACIÓ ESPAIS OCULTS
COLLA GEGANtera / ORFEÓ REUSENC
APA COL·LEGI PUBLIC TERESA MIQUEL I PAMIES
AMPA IES DOMÈNECH I MONTANER
ASSOCIACIONS FEDERADES DE FAMÍLIES D'ALUMNES DE CATALUNYA AFFAC
APA CEIP PRAT DE LA RIBA
AMPA ESCOLA CÈLIA ARTIGA
ASOCIACIÓN BOLIVIANA - ABIDC + ASSOCIACIÓ DE DONES LLATINOAMERICANES "MADRE TIERRA" + COOPERATIVA DE MUJERES LATINOAMERICANAS
CASA FAMILIAR MISERICÒRDIA
CASAL MUNICIPAL MIGJORN
CASAL GENT GRAN RIERA ARAGÓ
ESPLAI REUS - ESPAI CAIXA REUS
CDIAP
AMPA ESCOLA ELS GANXETS
CÀRITAS INTERPARROQUIAL

MAREUS
LLAR CREU ROJA

6.3.2.2 Necessitats detectades

Es van realitzar quatre tallers participatius amb l'objectiu de completar la diagnosi per identificar les principals necessitats i mancances actuals a la ciutat en matèria de família. En aquests tallers es van convidar entitats que donen suport a famílies i/o que realitzen activitats per a elles.

A continuació s'especifiquen les dates dels tallers amb la tipologia d'entitat que es van agrupar.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

Lleure i cultural: 17/03/2021 - 18:00 a 19:30
2 persones representants d'entitats.

AMPAs: 18/03/2021 - 18:00 a 19:30
5 persones representants d'AMPAs.

Social, Gent Gran i Multicultural: 22/03/2021 - 18:00 a 19:30
9 persones representants d'entitats i cooperatives multiculturals, casals per a les persones grans i espais.

Familiars i Salut: 25/03/2021 - 18:00 a 19:30
5 persones representants d'entitats vinculades amb la criança, l'educació, la salut i el tercer sector.

A nivell de gènere les persones participants van ser 16 dones i 5 homes.

Posteriorment, i en base a aquests resultats, es realitzaran noves sessions de treball per tal de treballar possibles propostes i solucions que formin part del pla d'acció del Pla de Famílies.

AJUNTAMENT DE REUS

Els resultats es presenten per eixos, seguint així l'estructura de les sessions de treball, estratègia dissenyada pels dinamitzadors en la seva planificació de treball:

Eix «Economia i vulnerabilitat social»

Eix «Intercultural, intergeneracional i comunitat»

Eix «Ocupació i conciliació familiar»

Eix «Educació, cultura i lleure familiar»

Eix «Habitatge i subministraments bàsics»

Eix «Salut i alimentació»

Els dinamitzadors van destacar que, durant les quatre sessions de treball, moltes de les aportacions realitzades acabaven amb un “... i amb la situació actual pitjor”, el que mostra que la pandèmia ha accentuat encara més la necessitat de treballar en un pla de futur capaç de traçar una estratègia que posi a la família en el centre de les polítiques municipals per als proper anys.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

6.3.2.2.1 Resultats «Economia i vulnerabilitat social»

- Existència de barris a la ciutat amb una major vulnerabilitat econòmica.
- Existència de moltes famílies a la ciutat en les que cap dels seus membres està treballant i, si treballen, ho fan en condicions molt precàries.
- Les famílies nouvingudes es troben en una pitjor situació econòmica: casos d'infrahabitatge, treballs en l'economia submergida, ...
- Amb la Covid-19 la situació de vulnerabilitat ha empitjorat. *“La pandèmia ha estès la vulnerabilitat per raons socials, laborals però també per raons psicològiques. Actualment totes les famílies tenen algun punt de vulnerabilitat”.*
- Reflexió sobre com la degradació de les polítiques socials va en detriment de la família. Especial preocupació pel col·lectiu de joves. *“Si no hi ha un canvi polític que tregui la misèria, la família no té futur. Els nostres joves no poden crear noves famílies”.*
- Mentre no hi ha les necessitats bàsiques cobertes (menjar, sostre, energia) les famílies no poden pensar en res més (educació, cultura). *“Si els ingressos no arriben per a poder menjar, la resta de coses es deixen de banda. La prioritat és sobreviure”.*
- Importància de les entitats a l'hora d'assessorar i informar a les famílies que necessiten recórrer als ajuts.
- Resultats eix «Intercultural, intergeneracional i comunitat».
- Manca de participació de les famílies nouvingudes. *“Les famílies immigrants tenen un problema de diferència de cultura i d'oportunitat... tenen una estructura que potser no s'adapta a la nostra”.*
- Les famílies nouvingudes no tenen accés a la informació. Manca de canals efectius. *“La informació no arriba als veïns i les veïnes”.*
- Manca de relació comunitària amb el veïnatge. Importància de les xarxes comunitàries.
- Moltes famílies nouvingudes no participen perquè consideren que no poden aportar res. Cal treballar per trencar aquesta barrera.
- Manca més informació de les accions municipals d'acompanyament a la gent gran.
- Els avis i les àvies assumeixen la cura dels néts i les nétes. Existeix la percepció que en alguns casos també han d'ajudar econòmicament als fills i filles.

- Existència de xarxes de voluntariat i accions d'acompanyament cap a les persones grans, tot i que no es coneixen suficientment.
- Increment de casos de solitud entre les persones grans durant la situació de pandèmia. *“Abans els casals de la gent gran estaven plens, ara estem tancats i això és el “remate” de la gent gran”. “Les persones grans no reben el seguiment desitjable, les treballadores socials no arriben”.*
- Coneixement dels espais intergeneracionals que s'organitzaven a Mas Pintat.

6.3.2.2.2 Resultats eix «Ocupació i conciliació familiar»

- Les noves generacions estan avançant en el repartiment de les tasques domèstiques, tot i que encara queda un llarg recorregut per fer. *“Es van fent passes però poc a poc”. “Continuem sotmesos a una societat patriarcal amb una evolució positiva però les societats van vinculades a la cultura. Encara no estem en un punt òptim”.*
- La paritat es treballa més a les escoles que a la família. *“És un tema cultural, cal treballar el repartiment de rols”.*
- Inexistència de mecanismes de conciliació familiar. *“No hi ha conciliació familiar, tinguis o no una bona economia”.*
- Amb la Covid-19 els problemes per conciliar s'han agreujat. *“A les escoles es reben més peticions que mai sobre acollides de tarda, extraescolars ... I és que una gran part de la població que té feina té uns horaris molt complicats per conciliar”.*
- Increment de les consultes per temes emocionals i psicològics vinculats a la manca d'atenció dels nens i nenes. *“Com que hem de treballar deixem els nostres fills i filles amb les pantalles, i això pot tenir conseqüències molt greus per al desenvolupament personal d'aquests nens i nenes”.*
- Necessitat de més espais a la ciutat d'atenció a les famílies davant l'increment de l'angoixa de què puc fer, ho estic fent bé, com puc conciliar, ...
- Les famílies que participen sempre són les mateixes i, per tant, cal buscar mecanismes per difondre les activitats i incentivar-ne la participació.
- Dificultat afegida per arribar a les famílies nouvingudes que no coneixen el nostre idioma. *“El tema de la comunicació és complicat quan les famílies no coneixen el nostre idioma. A vegades has de posar als nens i les nenes al mig per fer de traductors”.*

- Coneixement de Mas Pintat com espai de trobada per a les famílies. Percepció que és un servei utilitzat per un perfil concret: famílies molt implicades i participatives. *“A Mas Pintat es fan coses però té un perfil concret de famílies, no arriba a tothom”.*

6.3.2.2.3 Resultats eix «Educació, cultura i lleure familiar»

- Importància del paper de les AMPAs com a nexa d'unió entre escola i família.
- Existència de grans diferències entre els centres educatius de Reus. *“La tendència és voler igual els centres, els col·legis més elitistes sempre hi seran i els menys també”.*
- En general, les famílies es preocupen per l'educació dels seus fills i filles, tot i que hi ha una sensació que quan els nens i nenes passen a l'etapa de secundària els pares i les mares deixen de participar. *“Quan els nostres fills i filles van a l'institut ja no coneixem ni als professors”.*
- Les famílies nouvingudes es preocupen de l'educació però únicament des de la vessant acadèmica. Manca d'eines i recursos, manca de coneixement de l'idioma, diferències culturals, ... Generació d'una esclatxa.
- Necessitat d'empoderar als joves perquè aquests emprenguin.
- Amb la Covid-19 els nens i nenes estan més desmotivats i les famílies compten menys recursos. *“Cada curs que passa la partida destinada al finançament de sortides ha de ser més gran”. “Des de les AMPAs es facilita informació sobre els recursos disponibles: beques, ajuts, ...”*
- Manca d'accessibilitat a la cultura. *“Has de voler però també has d'invertir-hi. La cultura pot igualar a les famílies però per això cal que arribi a tothom”.*
- Inexistència d'oferta cultural per segons quines edats. *“Faltaria una guia amb tota la informació de les activitats i a qui van destinades”.*
- Manca d'espais de trobada per a les famílies a la ciutat. Els parcs, Boca de la Mina i Parc de famílies, els únics espais de lleure que permeten acostar-te a altres famílies més enllà de les escoles. *“El problema és que al final vas al parc i t'acabes acostant a les famílies que són semblants a la teva”.*
- Els espais formals existents es valoren positivament però es confirma que només van dirigits als més petits.
- Mas Pintat i AMPAs són els espais de treball amb les famílies coneguts a la ciutat. *“A les AMPAs hi ha mitja dotzena de pares i mares que es cremen”.*

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

- Web de l'Ajuntament molt complicat per trobar l'oferta de Reus. *"Al final si te n'assabentes d'alguna cosa és pels canals informals, pel boca-orella. L'agenda de l'Ajuntament és molt dolenta"*.
- Destaca la iniciativa municipal per ajudar a les entitats, però són necessaris més mecanismes per foment de la participació. *"Si portes un projecte com entitat potser no però tenen moltes limitacions per fer millores"*.

6.3.2.2.4 Resultats eix «Habitatge i subministraments bàsics»

- Dificultats dels i les joves per emancipar-se. Existència de joves motivats i molt ben preparats però que depenen l'economia familiar. *"És complicat que els joves tinguin. Actualment no es pots arriscar a pagar un lloguer i menys a demanar una hipoteca". "El problema és l'atur i la manca de treball"*.
- Amb la Covid-19, increment de les demandes per a fer front a la despesa energètica.
- Manca de coneixement dels ajuts existents per fer front a les necessitats bàsiques.

6.3.2.2.5 Resultats eix «Salut i alimentació»

- Proliferació dels dos extrems en l'àmbit de l'alimentació. *"Hi ha famílies molt preocupades i no donen ni un caramel als seus fills i/o filles i d'altres sense cap cura i amb greus problemes d'obesitat"*.
- Importància de la família a l'hora d'inculcar una dieta equilibrada. *"No hem de pensar que és una cosa de l'escola. Existeixen iniciatives interessants com la de la fruita però cal començar a casa"*.
- La manca de temps com a factor causant d'una part dels mals hàbits alimentaris adquirits. *"Sempre anem ràpid i corrent, és complicat fer àpats equilibrats i conjunts"*.
- La publicitat no fomenta una dieta equilibrada sinó tot el contrari. *"Mentre no es prohibeixi la publicitat del menjar brossa, no ho arreglarem"*.
- Increment de desordres alimentaris associats a la part emocional i la família és l'àmbit més pròxim. *"Els familiars són la primera paret per treballar-ho"*.
- Existència d'un hospital del dia i un adreçat als joves i les addiccions a l'Institut Pere Mata. *"A Reus tenim la sort de disposar d'espais per tractar les malalties mentals"*.
- Amb la Covid-19 ha incrementat la necessitat de recórrer al banc d'aliments. *"Moltes famílies mengen el que els hi donen i no poden gaudir d'una dieta equilibrada, ja que no donen aliments frescos"*.

- Amb els menjadors dels instituts tancats i els horaris dels joves es perd el control sobre allò que els nostres adolescents mengen a casa.
- Existeix la preocupació per allò que s'anomenen les noves addiccions, com la de les pantalles.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

6.3.2.3 Propostes

Com s'ha exposat a la part metodològica, es van portar a terme tres sessions de recull de propostes d'acció. Aquests tallers, com els de diagnosi, els van preparar i dur a terme els dinamitzadors Irene Suau i Santi Ariste i, a causa de les restriccions socials, en format virtual.

Les sessions s'han estructurat de la següent forma:

- Benvinguda.
- Lectura de les necessitats detectades als tallers de diagnosi.
- Recull de propostes d'acció.

Agents participants

ENTITAT
COLLA GEGANTERA / ORFEÓ REUSENC
ASSOCIACIONS FEDERADES DE FAMÍLIES D'ALUMNES DE CATALUNYA AFFAC
APA CEIP PRAT DE LA RIBA
AMPA ESCOLA CÈLIA ARTIGA
ASOCIACIÓN BOLIVIANA - ABIDC + ASSOCIACIÓ DE DONES LLATINOAMERICANES "MADRE TIERRA" + COOPERATIVA DE MUJERES LATINOAMERICANAS
CASA FAMILIAR MISERICÒRDIA
CASAL MUNICIPAL MIGJORN
CASAL GENT GRAN RIERA ARAGÓ
ESPLAI REUS - ESPAI CAIXA REUS
CDIAP
AMPA ESCOLA ELS GANXETS
CÀRITAS INTERPARROQUIAL
MAREUS
LLAR CREU ROJA

Buidatge de les necessitats

Es van realitzar tres tallers participatius amb l'objectiu de fer un recull d'aportacions per identificar possibles propostes i solucions que formin part del pla d'acció del Pla de Famílies. A continuació s'especifiquen les dates dels tallers amb la tipologia d'entitat que es van agrupar.

AMPAs: 15/04/2021 - 18:00 a 19:30
2 persones representants d'AMPAs.

Social, Gent Gran i Multicultural: 19/04/2021 - 18:00 a 19:30
7 persones representants d'entitats i cooperatives multiculturals, casals per a les persones grans i espais.

Familiars i Salut: 22/04/2021 - 18:00 a 19:30
4 persones representants d'entitats vinculades amb la criança, l'educació, la salut i el tercer sector.

A nivell de gènere les persones participants van ser 9 dones i 4 homes.

A continuació es presenta el recull de les principals aportacions realitzades durant les sessions dels tallers participatius. Aquests resultats es presenten dividits en cinc grans temes, estratègicament dissenyats pels dinamitzadors en la seva planificació de treball:

- Mas Pintat
- Informació, difusió i participació de les famílies
- Educació i criança
- Cultura, activitats i lleure familiar
- Salut i alimentació

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

6.3.2.3.1 Propostes del tema «Mas Pintat»

- Descentralitzar i diversificar el Mas Pintat però sense l'essència de l'espai actual. Es proposen els Centres Cívics com a espais on aquest es podria descentralitzar per generar proximitat. *“Necessitem un Mas Pintat per barri. Hi ha famílies que si no els hi acostes no hi aniran mai”.*
- En el mateix sentit, es proposa dissenyar activitats itinerants amb l'objectiu de descentralitzar el Mas Pintat oferint activitats que donin resposta a les necessitats particulars dels barris. *“Algunes activitats es podrien derivar geogràficament”.*
- Buscar algun sistema per facilitar l'accés a Mas Pintat. *“Amb nens petits és complicat desplaçar-se i per aparcar en aquella zona és complicat”.*
- Fomentar la pro-activitat de Mas Pintat. *“Cal que Mas Pintat busqui nous mecanismes per informar de tot allò que fa”.* En aquest sentit, es planteja un treball conjunt entre Mas Pintat i les AMPAs per tal de que aquestes puguin difondre totes les activitats que es fan i animin a les famílies a participar-hi.
- Buscar noves propostes formatives que ajudin a fomentar la participació.

6.3.2.3.2 Propostes del tema «Informació, difusió i participació de les famílies»

- Millorar el sistema de comunicació per a que pugui arribar la informació d'allò que es fa a la ciutat: oferir informació a través de la comunitat, de dinamitzadors culturals, de les AMPAs, de les associacions de veïns i altres entitats, dels propis comerços, de la Guia de Reus, xarxes socials, cartells. *“Si es vol arribar a tothom s'han d'utilitzar les diferents vies disponibles”.*
- Buscar mecanismes per despertar l'interès i la participació de la ciutadania. *“Si les famílies estiguessin més implicades elles mateixes demanarien la informació”.*
- Conèixer les xarxes que creen les persones novingudes per poder arribar a aquest col·lectiu. *“Cal buscar sistemes per anar a buscar als novinguts, cal una pro-activitat per part de l'Ajuntament”.*
- Convertir els Centres Cívics com a espais descentralitzats de l'Ajuntament on s'ofereixi assessorament i la possibilitat de fer tràmits online.
- Millorar la coordinació entre les regidories per tal de que totes coneguin el que es fa a nivell de família a la ciutat.

- Fomentar l'ús de la llengua catalana entre les persones nouvingudes com a mecanismes d'integració. *"Alguns nouvinguts es tanquen per mantenir les tradicions i la cultura. Cal demostrar que això no és així"*.
- Donar a conèixer les diferents activitats i recursos disponibles entre aquelles entitats que treballen per a les famílies. *"Càritas no sap que fa Mas Pintat, ni Mas Pintat que fa Càritas ... Això es un problema"*.
- Buscar aliances de cooperació entre l'Ajuntament i les entitats.
- Fomentar les xarxes de voluntariat.

6.3.2.3.3 Propostes del tema «Educació i criança»

- Fomentar que les escoles es converteixin en comunitats educatives. *"A la ciutat hi ha escoles que ja ho estan fent i funciona molt bé"*.
- Aprofitar les escoles per treballar les habilitats de les famílies. *"Al final és a l'escola on trobem les famílies, cal anar a buscar-les allà"*.
- Fer tallers per treballar les capacitats d'aprenentatge a les escoles.
- Posar en marxa el projecte de patis oberts.
- Generar camins escolars, buscant la complicitat dels establiments. *"És una eina molt comunitària"*.
- Fomentar les activitats supraescolars. *"Es interessant que les escoles s'uneixin per fer activitats conjuntes"*.
- Treballar les AMPAs a la secundària. *"Moltes escoles i INS no animen a la participació de les famílies en el cicle de secundària". "A P3 venen tots, a secundària cap"*.
- Buscar mecanismes que ajudin a integrar els NINIs. *"Cal buscar un forat de mercat per aquells que ni estudien ni treballen: agricultura ecològica, ..."*
- Fer formació a les AMPAs per explicar com arribar a la informació i com fomentar la participació de les famílies, tant a l'escola com fora d'aquesta.
- Aprofitar els instituts com altaveus per arribar als i les joves.
- Promocionar els activitats municipals de criança a través de les AMPAs. *"Si a les AMPAs se'ls facilita el taller, mai diran que no"*.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

- Posar especial atenció a les dificultats d'aprenentatge en les famílies novingudes. *" Molts infants tenen dificultats d'aprenentatge perquè a casa seva no comparteixen ni llengua ni cultura amb l'escola".*
- Buscar mecanismes per fer arribar la importància de la criança a tota la població.
- Fomentar espais de criança. *"Algunes escoles fan l'hora del te a la tarda, on els pares/mares no marxen i aprofiten el temps xerrant entre ells i organitzant coses".*
- Potenciar el recolzament de les famílies amb nens i nenes amb necessitats especials. *"Es troben moltes dificultats, no tenen recolzament a nivell municipal, les llistes d'espera son molt llargues".*

6.3.2.3.4 Propostes del tema «Cultura, activitats i lleure familiar»

- Apostar per iniciatives com el "Passaport Cultural" on els nens i nenes reben ofertes culturals de la ciutat.
- Oferir subvencions a les entitats culturals per tal que puguin fer més activitats.
- Aprofitar el teixit associatiu de la ciutat per fomentar les activitats familiars.
- Ampliar i millorar els espais a l'aire lliure per a la pràctica d'esport.
- Regular la mobilitat rodada i donar continuïtat als carrils bici.
- Pensar en espais amplis i verds on puguin anar les famílies a jugar, relaxar-se, fer esport, ...
- Incrementar el nombre d'activitats per a nens i nenes de 10 a 15 anys. *" No els pots portar als gegants però encara no poden anar sols a un concert"*
- Descentralitzar els serveis de joventut als instituts. *"Tot es concentra a La Palma i així no s'arriba a tothom".*
- Potenciar les activitats intergeneracionals als Centres Cívics.
- Vincular casals d'avis i escoles.

6.3.2.3.5 Propostes del tema «Salut i alimentació»

- Potenciar els tallers d'alimentació saludable dirigits als joves.

- Buscar la complicitat de la regidoria de Salut per fer projectes i activitats destinades al foment de la vida saludable.
- Buscar punts de trobada per famílies que poden estar patint un mateix problema de salut (malalties, addiccions, trastorns alimentaris ...) i que aquests puguin compartir les seves experiències. *“A vegades és bo compartir espais amb persones que passen pel mateix que tu”. “Barcelona té el servei pare- pare”.*
- Habilitar un punt d’atenció psicològica per atendre a situacions provocades per la pandèmia. *“Si els pares o les mares estan malament, els nens i nenes també ho estaran”.*
- Incorporar pictogrames a la ciutat per a nens i nenes amb dificultats. *“Ciutats com Pamplona ho estan fent”.*
- Crear espais amb menys estimulació sensorial per nens i nenes amb TEA.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

6.3.3 Enquesta a la població

L’enquesta s’ha dirigit a tota la ciutadania, de Reus i d’altres municipis, major de 14 anys. El qüestionari constava de 23 preguntes de resposta obligatòria i, en alguna d’elles, salts depenent de la resposta. S’han combinat preguntes tancades d’una opció i de multiopcions, obertes i escales de Likert.

Les preguntes s’han dividit en cinc blocs:

- Informació sociodemogràfica
- Tipologia de família
- Mas Pintat
- Covid-19 i confinament
- Diagnosi
- Propostes d’acció

Per difondre-la, s’han fet servir diferents canals, tots ells telemàtics: web de l’Ajuntament de Reus, web de Mas Pintat, web Reus Participa; i mailing a diferents bases de dades de regidories i serveis municipals: Mas Pintat, Participació, Educació, Joventut i Centres Cívics.

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

L'enquesta es va obrir el 15 de març i es va tancar el 9 d'abril amb una participació de 420 respostes rebudes.

6.3.3.1 Descripció de la mostra

Com s'ha exposat a l'inici d'aquest subapartat, en les tres setmanes d'obertura i recepció de respostes, l'enquesta va ser resposta per 420 ciutadans majors de 14 anys. Concretament el 52% de les respostes provenen de ciutadans d'entre 35 i 45 anys.

A continuació es detalla l'anàlisi dels resultats de les preguntes dels blocs d'informació sociodemogràfica, de coneixement i assistència a Mas Pintat i de Covid-19 i confinament. Aquests blocs ens permeten fer una radiografia dels enquestats i de coneixement dels servei d'atenció i suport a les famílies de la ciutat. A més, també ens ha ofert informació del canvi de les relacions familiars i socials després del confinament de 2020 i del coneixement de les plataformes de comunicació virtual.

Com es pot apreciar en la graella i com a condició per poder acceptar respostes a l'enquesta, l'edat mínima de participació es va establir en els 14 anys sense màxim, tot i que la persona amb més anys i que va participar té 80 anys.

Cal destacar que quasi bé la meitat dels enquestats, concretament 218, tenen entre 35 i 45 anys i, per tant, que no és una mostra representativa de la ciutadania del municipi.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

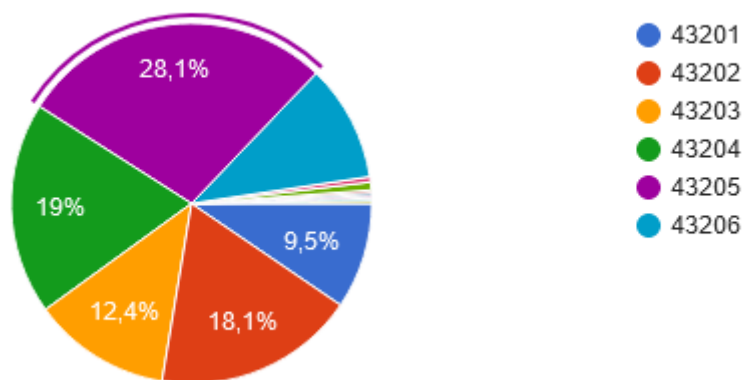
Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Figura 6-14. Edat de les persones consultades

Edat	Respostes
14-20 anys	7
21-25 anys	12
26-30 anys	8
31-35 anys	51
36-40 anys	93
41-45 anys	112
46-50 anys	51
51-55 anys	36
56-60 anys	10
61-65 anys	18
66-70 anys	16
71-75 anys	3
76-80 anys	3

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Figura 6-15. Codi Postal de les persones consultades

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Es va demanar que els enquestats possessin el codi postal per delimitar la zona de Reus on resideixen. En els resultats destaquen les zones del 43204 (un 19% amb 80 respostes) i del 43205 (un 28,1% amb 118

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

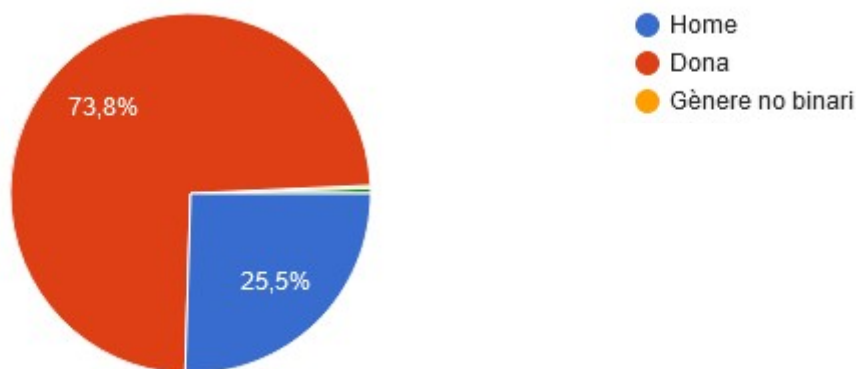
AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

respostes) com a zones majoritàries. A més, es percep una correlació de densitat de població amb el 43205, que és la segona zona de Reus amb més densitat de població.

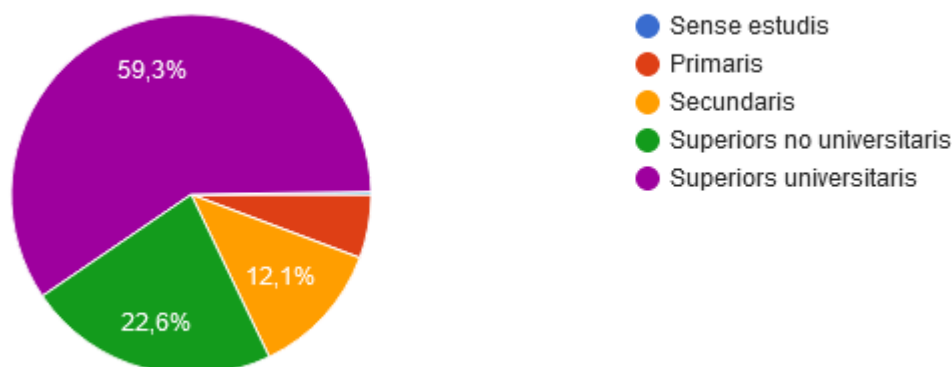
Figura 6-16. Identificació de gènere

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

De les 420 respostes rebudes, tres quartes parts (un 73,8% amb 310 respostes) s'han identificat com a dones, davant un 25,5% (107 respostes) d'identificats com a homes. D'aquest resultat se'n pot extreure la hipòtesi que els temes que tenen a veure amb la «família» o «qüestions familiars» recauen sobre el gènere femení. És a dir, encara hi ha uns patrons socials que delimiten les tasques de la família cap a les dones. Tanmateix, si s'aprecien altres enquestes que s'han realitzat en altres plans anteriors, també s'aprecia la majoria de participació de dones i en minoria els homes.

Figura 6-17. Nivell d'estudis

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

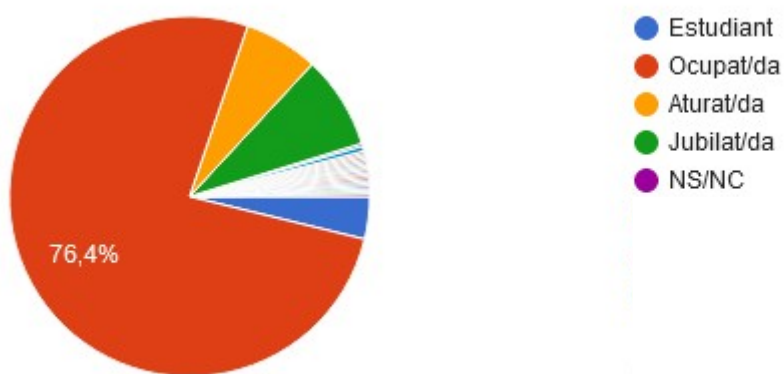

REUS
HORITZÓ
32

El 59,3% dels enquestats (249 respostes) han especificat que tenen estudis superiors universitaris. A continuació, el 22,6% (95 respostes) han marcat que posseeixen estudis superiors universitaris, que s'inclouen formacions professionals i estudis de graus mitja i superior.

Més de tres quartes parts dels enquestats (un 76,4% amb 321 respostes) és població ocupada. Molt més enrere hi trobem les persones que han especificat la seva situació com a jubilat/da (35 respostes, un 8,3%), que correspon als ciutadans majors de 65 anys que han participat en l'enquesta.

Figura 6-18. Ocupació

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

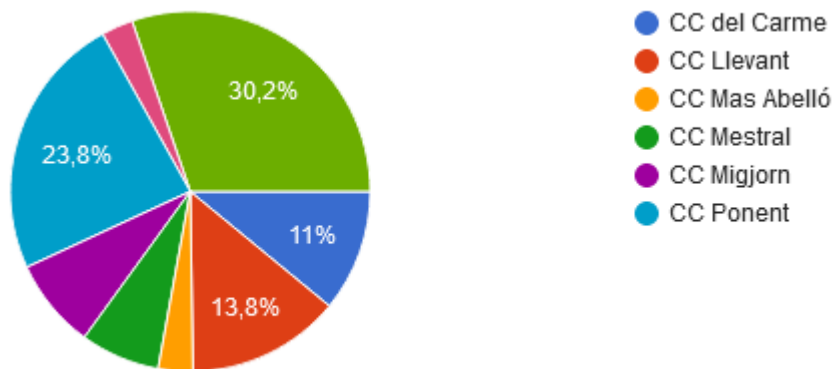
Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

Figura 6-19. Centre cívic de referència

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

En aquest recull de respostes destaquem el nombre de persones que han marcat l'opció «NS/NC» per posar el seu centre cívic de referència, és a dir 127 respostes, un 30,2%. Els percentatges dels centres cívics corresponen a les zones del codi postal.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

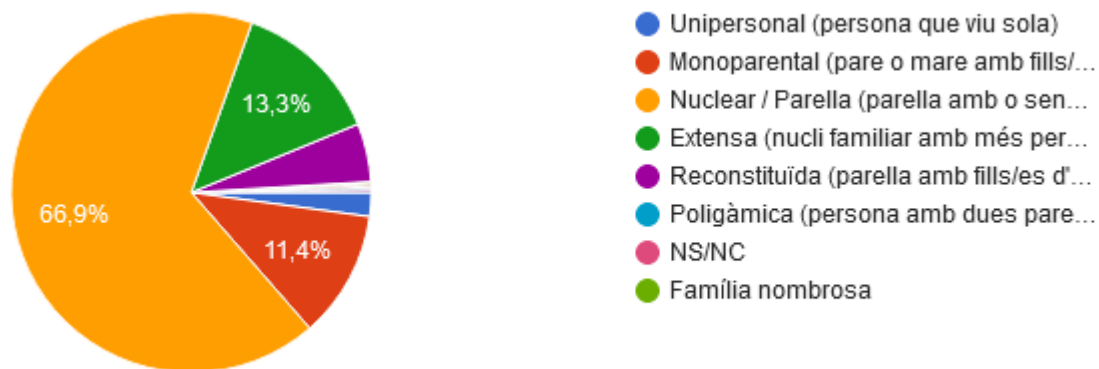
AJUNTAMENT DE REUS

6.3.3.2 Unitat Familiar

De totes les persones enquestades, un 66,9% (281 respostes) han marcat que formen part d'una família nuclear.

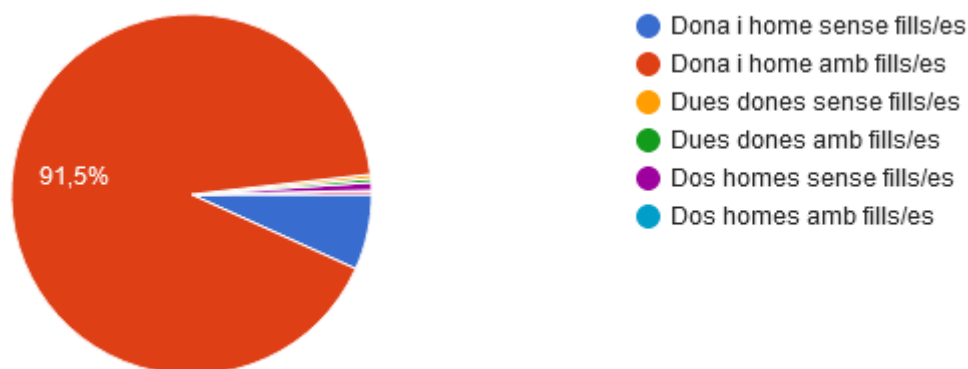
Figura 6-20. Tipologia de família

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

De les 281 persones enquestades que van marcar que formaven part d'una família nuclear, se'ls va demanar que especifiquessin en aquesta pregunta quin tipus de família nuclear eren, ja que n'hi pot haver de sis tipus depenent del gènere dels adults i de la tinença o no de fills i filles. La gran majoria amb un 91,5% (257 respostes) van marcar que la seva família nuclear està formada per una dona i un home amb fills/es. A continuació, però amb moltes menys respostes (19), es troba el 6,8% on la parella està formada per una dona i un home sense fills/es.

Figura 6-21. Tipologia de parella

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

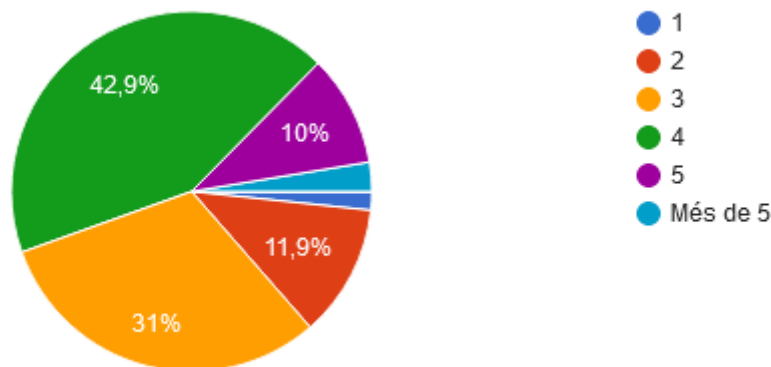
AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

El 42,9% de les 420 respostes rebudes exposa que la seva unitat familiar la formen 4 membres, seguit d'un 31% que la formen 3 membres. Partint que la majoria de famílies són de tipus nuclear amb fills i/o filles, es pot enllaçar aquest resultat amb la següent qüestió que fa referència a la quantitat de menors d'edats amb qui es conviu.

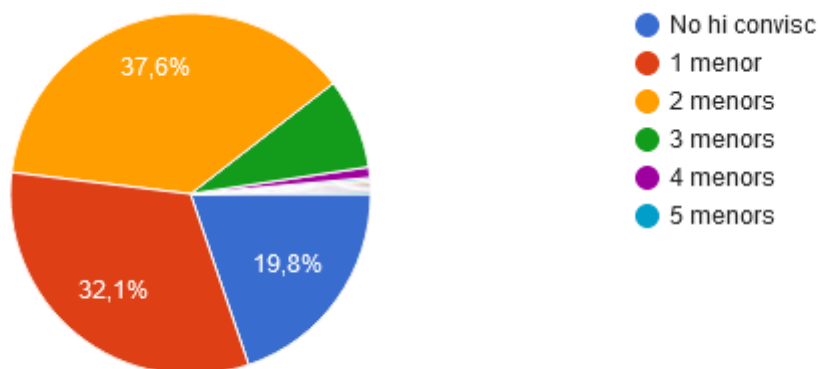
Figura 6-22. Membres a la unitat familiar (comptant a la persona que contesta)

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Com es pot apreciar en el següent gràfic i en relació a la pregunta anterior, un 37,6% dels enquestats (158 respostes) conviuen amb 2 menors d'edat i un 32,1% (135 respostes) amb un.

Figura 6-23. Convivència amb menors d'edat

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

Figura 6-24. Edat dels infants

Edat dels fills/es	Nº infants
Fins a 11 mesos	19
1 any	41
2 anys	64
3 anys	37
4 anys	39
5 anys	51
6 anys	47
7 anys	28
8 anys	34
9 anys	31
10 anys	35
11 anys	28
12 anys	29
13 anys	27
14 anys	28
15 anys	15
16 anys	18
17 anys	11
NC	1

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Les respostes rebudes en aquestes preguntes ha resultat molt variada, tot i que dos terços de les respostes indiquen menors amb edats compreses des de nounats fins als 6 anys. Podem extreure dues hipòtesis a partir d'aquests resultats. Per una banda, existeix una preocupació major pels temes de família en la primera infància i els pares/mares són més proactius a respondre qüestionaris sobre famílies. I per altra banda, les bases de dades on es va fer difusió de l'enquesta parteixen de famílies amb infants petits.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

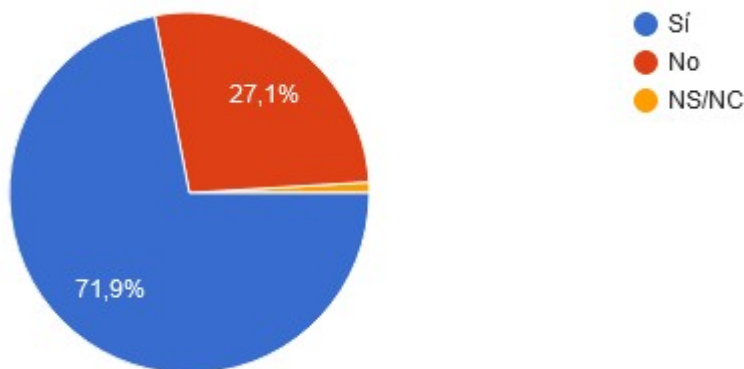
AJUNTAMENT DE REUS

6.3.3.3 Mas Pintat

Per tal d'identificar el coneixement de l'espai de suport a les famílies de Reus, Mas Pintat, en la ciutadania en general, es realitza aquesta pregunta i s'obté que gairebé tres quartes parts dels enquestats (un 71,9%) contesta afirmativament.

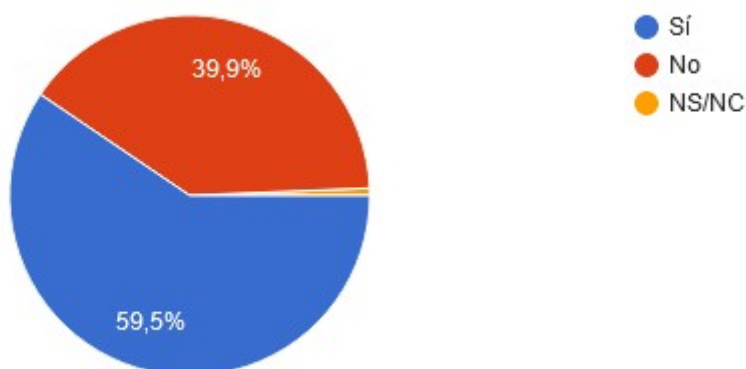
Figura 6-25. Coneixement de Mas Pintat

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Aquesta pregunta es va destinar a les persones enquestades que afirmaven tenir coneixença de Mas Pintat. Així, d'aquest 71.9%, un 59,6% afirma haver-hi participat en alguna activitat.

Figura 6-26. Participació en activitats de Mas Pintat

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Com a element complementari es va preguntar: *Per quin/s motiu/s has anat i/o has participat a Mas Pintat?* Aquesta pregunta, de resposta oberta, va obrir la possibilitat als enquestats a posar els motius personals de la seva participació i/o assistència a Mas Pintat. De totes les respostes rebudes es destaquen dos grups: un grup de respostes on afirmen que van assistir a Mas Pintat perquè venien a xerrades o tallers puntuals, com podien

Signat electrònicament
 Jaume Renyer Alimbau
 23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

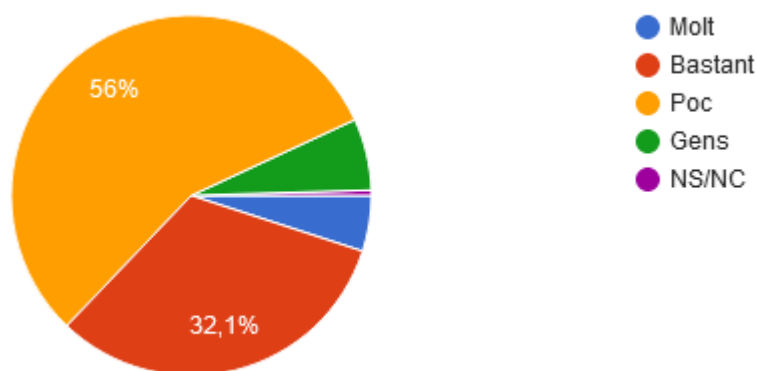
ser «Avis i nets». L'altre grup són enquestats que participaven regularment als espais familiars i on expressen la seva participació per compartir moments amb els seus fills/es i amb altres famílies en el mateix moment de criança.

De la mateixa manera es va preguntar a qui no havia anat a activitat: *Per quin/s motiu/s no has anat ni has participat a Mas Pintat?*. Aquesta pregunta de tipus obert, ha ofert moltes menys respostes, però la gran majoria expliquen que no han assistit a Mas Pintat per dos motius: per manca de temps i compatibilitat amb els horaris, i per distància

6.3.3.4 COVID i confinament

Aquest apartat inclou la informació sobre com ha afectat la COVID sobre la relació amb les famílies.

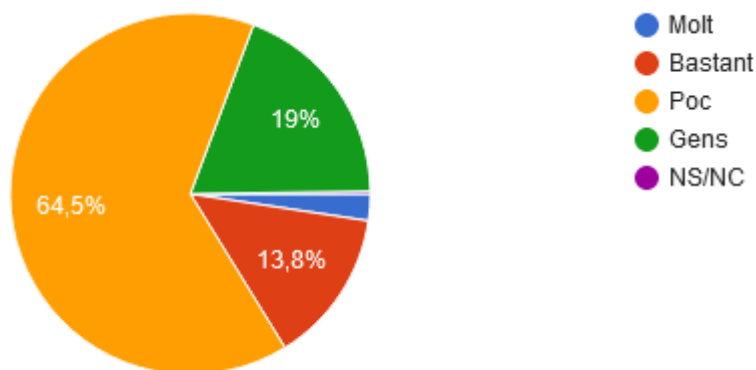
Figura 6-27. Grau de recuperació de les relacions familiars un cop passat el confinament

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Un altre punt a diagnosticar, era el canvi que ha suposat la pandèmia i les mesures restrictives en les relacions socials i familiars. En concret es va preguntar: *Has recuperat les relacions familiars passat el confinament?*. En aquesta pregunta es pot veure que el 56% dels enquestats ha recuperat «poc» les seves relacions familiars, seguit d'un 32,1% que afirma «bastant».

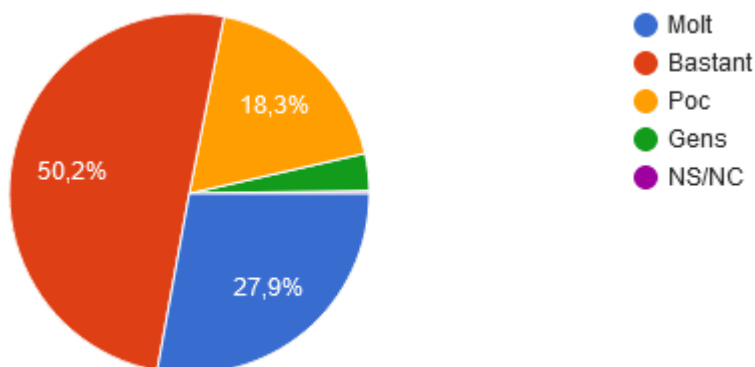
Figura 6-28. Grau de recuperació de les relacions socials un cop passat el confinament

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Molt semblant a les respostes extretes de la pregunta anterior, un 64,5% afirma haver recuperat «poc» les relacions socials. Aquí destaquem el 19% dels enquestats que afirma «gens».

Figura 6-29. Grau de millora del coneixement de les eines de comunicació virtual (Meet, Hangouts, Zoom,...) a partir del confinament?

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Pel que fa al coneixement de les eines de comunicació virtual, es estaca el «bastant» i el «molt», que sumen tres quartes parts de les respostes dels enquestats.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

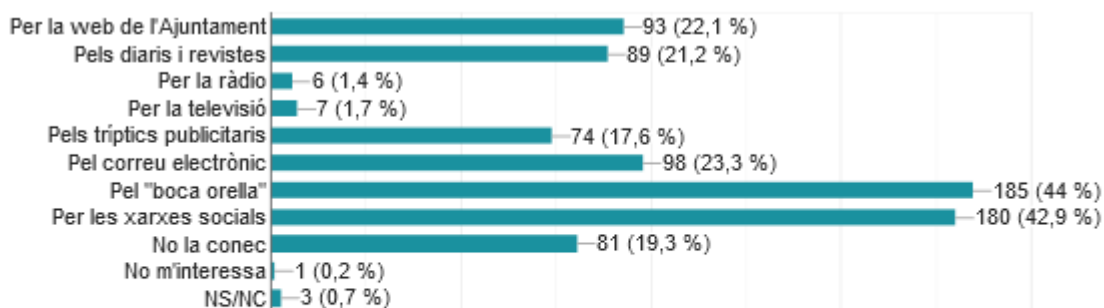
6.3.3.5 Necessitats de la ciutadania

Es va preguntar a les persones consultades *Com coneixes l'oferta d'activitats familiars que ofereix Reus (tant pública com privada)?*. L'objectiu d'aquesta pregunta és conèixer quins canals utilitzen les persones per informar-se de l'oferta que s'ofereix a Reus. En aquesta es permetia marcar més d'una opció perquè els ciutadans poden utilitzar més d'una via d'informació. Com es pot veure en el gràfic de barres extret del qüestionari, «pel boca orella» i «per les xarxes socials» han rebut 185 i 180 respostes. Doncs així, aquests canals són els més utilitzats. De fet, un tret cultural de la ciutat és assabentar-se de les activitats i notícies a través del boca orella, ja que Reus és una ciutat amb un alt nivell d'interacció social directa de persona a persona. I, característic d'aquests últims anys és la utilització de les xarxes socials com a mitjà informatiu.

A continuació, però amb menys de la meitat de les respostes obtingudes, es troben altres canals, com poden ser el «correu electrònic (amb 98 respostes), per la «web de l'Ajuntament» (amb 93 respostes) i per la premsa escrita, concretament «diaris i revistes» (amb 89 respostes).

Com a conclusió general, es pot apreciar que predomina el contacte social com a font d'informació i les xarxes socials i mitjans electrònics s'imposa davant de mitjans escrits.

Figura 6-30. Canals de comunicació per assabentar-se de les activitats familiars

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Es va preguntar a les persones consultades *Amb quina freqüència, com a mínim, participes en alguna activitat familiar organitzada a Reus?*. En aquest cas el 48,1% (202 respostes de les 420 rebudes) ha escollit l'opció «puntualment». És a dir, participen no de forma pautaada ni com una activitat programada en les famílies. Es pot deduir que les famílies trien les activitats on participar, ja que quan hi ha alguna cosa que s'adequa a les seves necessitats i gustos hi participen, però no amb una freqüència establerta ni com una dinàmica programada dins la planificació familiar.

Figura 6-31. Freqüència de participació en activitat familiar organitzada a Reus

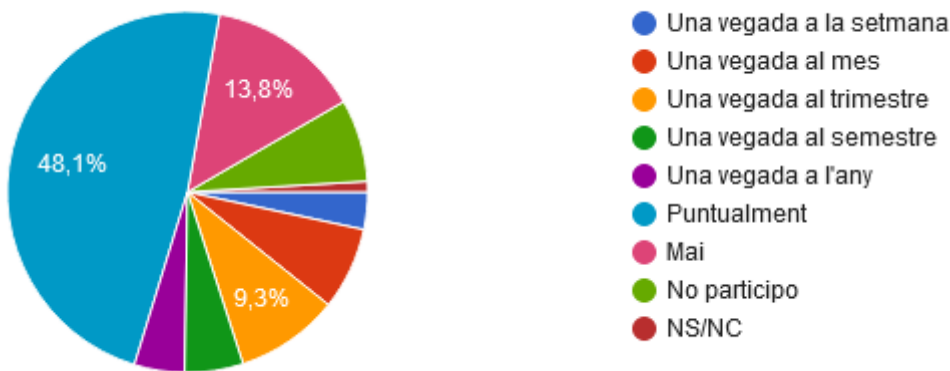
Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

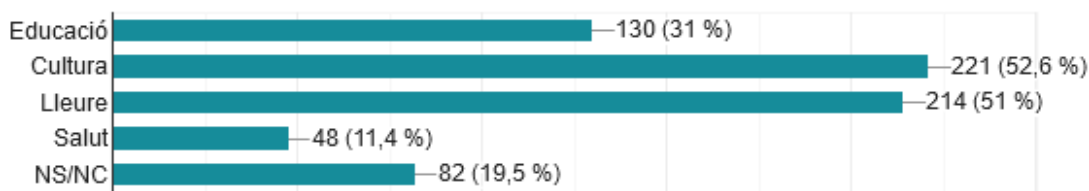
REUS
HORITZÀ

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Quan es va preguntar . *A quin/s àmbit/s pertany/en l'activitat/les activitats en què participes?* Els dos àmbits més triats en aquesta pregunta han estat «cultura» amb 221 respostes i «lleure» amb 214 respostes. Cal destacar que a la ciutat, en l'àmbit cultural, s'ofereixen activitats al públic en general i a peu de carrer, fet que facilita la participació dels ciutadans i que es puguin beneficiar d'aquest servei.

Figura 6-32. Tipologia d'activitat en que participa

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Per conèixer l'opció que tenen sobre alguns aspectes relatius al que disposa el municipi en relació a les famílies, es va preguntar sobre el seu grau d'acord amb les següents afirmacions:

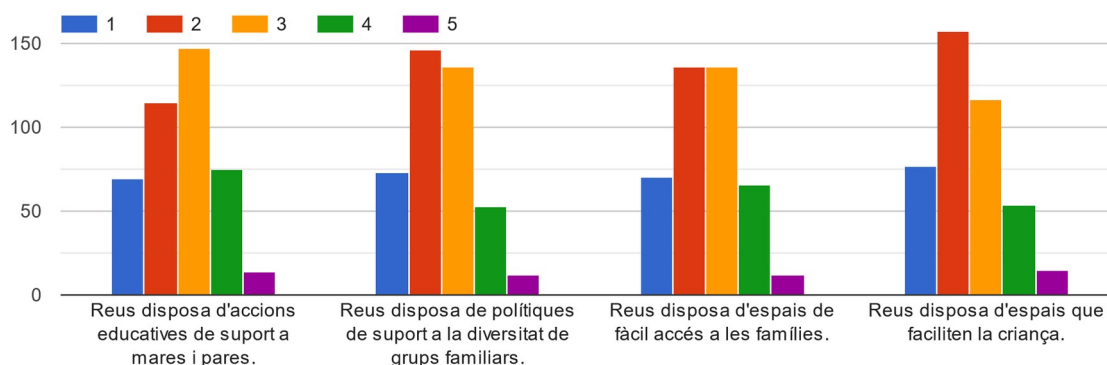
- Reus disposa d'accions educatives de suport a mares i pares.
- Reus disposa de polítiques de suport a la diversitat de grups familiars.
- Reus disposa d'espais de fàcil accés a les famílies.
- Reus disposa d'espais que faciliten la criança.

En aquesta pregunta, els enquestats havien de valorar en una escala gradual les afirmacions, tenint en compte que 1 significa «molt desacord» i 5 «molt d'acord». En general, es pot apreciar que els valors 2 i 3, que equivaldrien al «desacord» i «ni d'acord ni desacord» respectivament, han obtingut la majoria de respostes en

les quatre afirmacions. Així doncs, es considera que Reus té mancances per cobrir les necessitats que s'exposen, com poden ser accions educatives, polítiques de diversitat i espais de criança.

Concretament, en l'afirmació «Reus disposa d'espais que faciliten la criança» és on més enquestats han coincidit que és on hi ha més mancances.

Figura 6-33. Grau d'acord amb elements relacionats amb les famílies al municipi

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

La pregunta *Creus que Reus promociiona activitats que potenciïn els hàbits, alimentació i activitats saludables a les famílies?* Tractava d'aprofundir sobre la percepció que es tenia d'un tipus d'activitats vinculades a la millora dels hàbits. Més de la meitat dels enquestats, concretament un 57,4%, opina que Reus promociiona poc les activitats que potencien els hàbits, alimentació i activitats saludables a les famílies. Tanmateix, un 20% considera que es promociiona bastant.

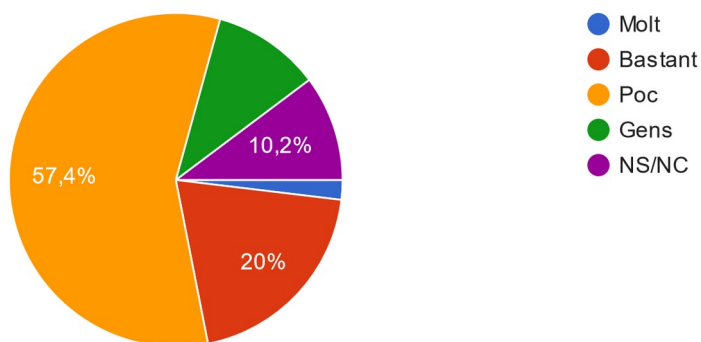
Figura 6-34. Percepció sobre la potenciació d'activitats d'hàbits saludables.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

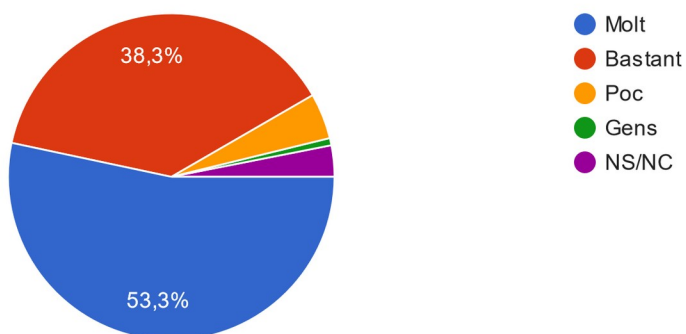
AJUNTAMENT DE REUS

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Figura 6-35. Percepció sobre la necessitat de realitzar activitats per millor dels hàbits saludables.

Font: enquesta Pla de Famílies 2021

Aquesta pregunta *Consideres que és necessari realitzar activitats per treballar els hàbits, l'alimentació i la salut de les famílies?*, que es deriva de l'anterior, demana l'opinió de la ciutadania perquè es reflecteixi el grau d'importància que perceben les famílies per treballar en l'àmbit de la salut. Així doncs, més de la meitat, un 53%, considera que és molt necessari realitzar activitats que treballin els hàbits, l'alimentació i la salut de les famílies. I també, un 38,3% ho considera bastant important.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

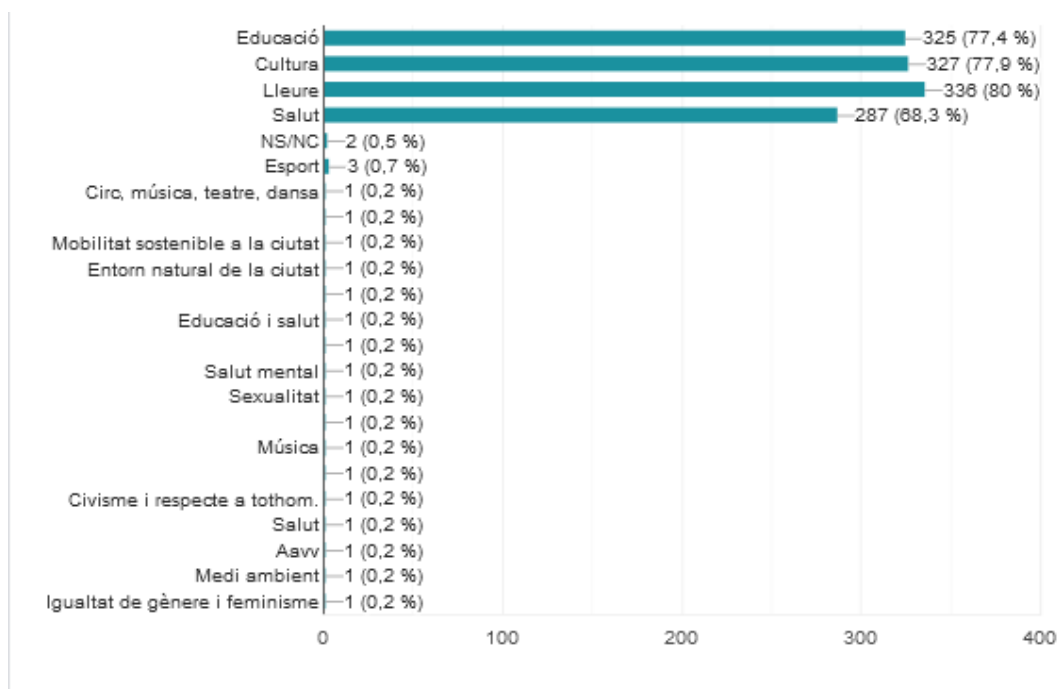

6.3.3.1 Propostes d'acció

En aquest apartat s'exposen les propostes extretes de les preguntes amb l'objectiu de recollir propostes d'acció.

10. En quin/s àmbit/s t'interessaria que es promocionin més activitats per a famílies?

Com es pot apreciar al gràfic, la majoria de respostes rebudes fan referència als àmbits d'educació cultura, lleure i salut. Les altres minoritàries també es poden encabir en aquests àmbits.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

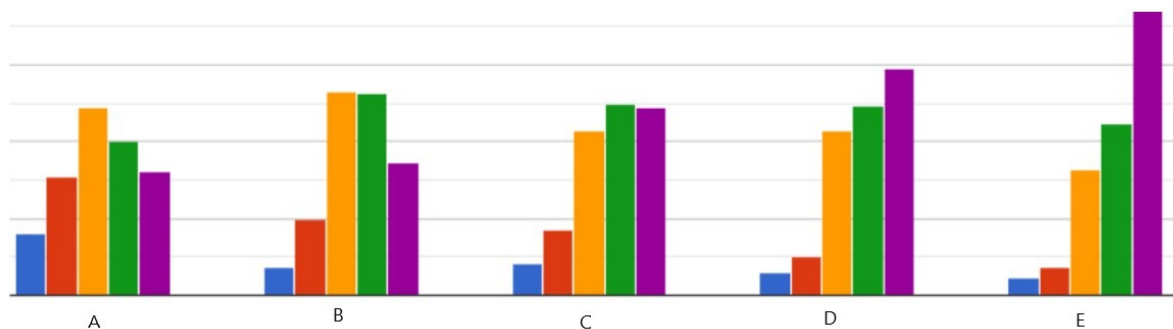

11. Tens alguna proposta d'activitat en l'àmbit / els àmbits que has senyalat?

En aquesta pregunta de tipus oberta, es van rebre diverses respostes, depenent de l'àmbit que havien marcat. Però, a grosso modo, en destaquen les «propostes culturals» i activitats de prevenció per adolescents.

12. En una escala gradual on 1 significa "molt desacord" i 5 "molt d'acord" valora segons el teu criteri les següents afirmacions:

*La col·laboració i la solidaritat veïnal és un sistema de suport entre les famílies.
 La família ha de fer front a noves situacions que suposen oportunitats de creixement.
 La convivència de diferents tipus de família és enriquidora a nivell personal i familiar.
 El suport i l'acompanyament a les famílies és necessari per al seu creixement.
 Les activitats d'avis i nets són positives pel desenvolupament dels infants.*

Llegenda:

- A – La col·laboració i la solidaritat veïnal és un sistema de suport entre les famílies.
- B – La família ha de fer front a noves situacions que suposen oportunitats de creixement.
- C – La convivència de diferents tipus de família és enriquidora a nivell personal i familiar.
- D – El suport i l'acompanyament a les famílies és necessari per al seu creixement.
- E – Les activitats d'avis i nets són positives pel desenvolupament dels infants.

Signat electrònicament
 Jaume Renyer Alimbau
 23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

Les persones enquestades consideren que Reus té mancances per cobrir les necessitats que s'exposen, com poden ser accions educatives, polítiques de diversitat i espais de criaça. Concretament, en l'afirmació «Reus disposa d'espais que faciliten la criaça» és on més enquestats han coincidit que és on hi ha més mancances. Tanmateix, consideren que és molt important potenciar accions intergeneracionals.

13. Quina/es proposta/es d'acció i/o servei en clau de família creus que necessita la ciutat?

En la mateixa línia que la pregunta 11, les propostes no han estat gaire variades, però si destaca una característica a tenir en compte a l'hora de formular les propostes d'acció del Pla: els enquestats amb infants d'entre 0 i 8 anys proposen activitats culturals per gaudir en família i intergeneracionals per gaudir amb els avis. En canvi, els pares i les mares d'adolescents demanen activitats preventives sobre sexualitat, drogues i addiccions. També destaquen les propostes d'activitats per potenciar els hàbits saludables i l'educació emocional i que les activitats que s'ofereixin arribin a tots els barris i més indrets de la ciutat.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

7. Pla d'actuació

7.1 Principis

En acabar tot el recull de diagnosi, detecció de necessitats i propostes, s'han prioritzat les diferents accions amb la premissa que han de complir com a mínim un dels principis acordats en la primera reunió del grup impulsor.

Aquests principis són:

- **LA FAMÍLIA COM A PRIORITAT EN LA POLÍTICA MUNICIPAL** per tal de ser valorada en les diferents decisions polítiques que es prenen a la ciutat des d'una visió integrada, global i sistèmica.
- **EL CICLE VITAL FAMILIAR COM A OPORTUNITAT DE CREIXEMENT.** La família és un ens en continu canvi i moviment que ha de fer front a aquestes noves situacions i percebre-les com oportunitats de creixement.
- **LA FAMÍLIA COM A GRUP NODAL I DE SUPORT A CADA MEMBRE.** La família és la figura de suport més pròxima a la persona, tot i que de vegades de conflictes. Cal potenciar l'efecte de les situacions d'èxit per donar eines de superació a les crisis.
- **LA DIVERSITAT FAMILIAR.** Existència de diferents i nous models de família.
- **LA COHESIÓ.** La col·laboració cívica i la solidaritat veïnal com a sistema de suport entre les famílies.
- **LA CORRESPONSABILITAT.** Distribució equilibrada, equitativa i funcional de la planificació, organització de les tasques de cria dels infants.
- **LA VINCULACIÓ FAMÍLIA I COMUNITAT.** Promoció de la participació de les famílies a la ciutat.
- **TREBALL PREVENTIU.** La informació, la formació, l'orientació, el suport i l'acompanyament a les famílies.

7.2 Missió

L'Ajuntament ofereix un ampli ventall de programes i projectes per atendre les necessitats familiars, però de vegades se solapen accions. Aquest Pla proposa potenciar el treball transversal de les diferents àrees i regidories del consistori per tal d'aprofitar recursos que anirà en benefici del ciutadà.

7.3 Visió

Reus és una ciutat amb una gran i variada oferta de lleure, tot i que hi predomina el de caràcter privat i que són de pagament. La visió del Pla és tenir en compte que les accions es guïïn per un principi de lleure sense consum perquè més famílies puguin gaudir d'estones junts.

7.4 Objectiu general

L'objectiu general que regeix aquest Pla i d'on se'n deriven les línies estratègiques i els conseqüents objectius específics és:

Visibilitzar les famílies a la resta de la societat i ciutat

7.5 Línies estratègiques

Les persones formem part d'un conjunt de sistemes que es relacionen entre sí i d'on formen part tots els ens que ens envolten, siguin persones, grups o organitzacions.

El psicòleg rus Bronfenbrenner va dissenyar un model de desenvolupament global on s'organitzen i tenen cabuda tots els elements que donen forma a l'individu. D'aquesta teoria⁴ es destaca:

Organització ascendent des de l'individu i les seves característiques passant pels grups més propers, les organitzacions polítiques i econòmiques, fins arribar a parts menys visibles però no menys importants com poden ser les normes i els valors de la cultura.

Visió global de tot el que envolta l'individu.

Relacions transversals dels entorns més directes de l'individu fins als més indirectes vist com un tot.

Destaca el que anomena com «cronosistema», ja que funciona com una línia temporal on tenen cabuda tots els fets històrics i socials, i circumstàncies, que també desenvolupen un paper important en la relació amb els altres sistemes.

Per dotar de caràcter més innovador aquest Pla, les línies estratègiques seguiran una organització escalonada paral·lela al model de sistemes per donar resposta al màxim d'àmbits de la persona, la família i el conjunt de la societat. Denominar les línies estratègiques amb valors facilita la seva aplicabilitat i uns als altres es complementen per a la seva realització, és a dir, són conceptes que es complementen els uns amb els altres. A més, les línies estan pensades per a tothom a partir d'un principi d'equitat com a resultat d'aplicar la justícia social a l'existència de situacions i necessitats específiques.

⁴ BRONFENBRENNER, U. (1917-2005) «Ecological systems theory»

LÍNIA 1

«AUTONOMIA PERSONAL»

L'autonomia personal concebuda com un conjunt d'habilitats que té l'individu per fer les seves pròpies eleccions, prendre decisions i responsabilitzar-se de les conseqüències de les esmentades anteriorment. També hi intervé un treball de resiliència per fer front a situacions vingudes i poder-les gestionar de forma factible. Tot això per obtenir un benestar emocional i un coneixement de les capacitats pròpies. A més, aquest treball de l'autonomia redueix la dependència dels individus respecte els altres i als serveis.

LÍNIA 2

«EFICIÈNCIA SOCIAL»

L'eficiència social configura el conjunt d'accions més adequades i ajustades possibles a les necessitats de les persones i el seu entorn més íntim i proper, com poden ser la família, l'escola i el barri. En aquesta línia s'agrupen les propostes vistes com oportunitats de millora que tenen efecte dominó per als altres grups d'iguals.

LÍNIA 3

«PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA»

Aquest principi exposa el benefici de generar sistemes de treball transversal per aprofundir en el coneixement, la detecció i la presa de decisions construint-lo mitjançant la integració de diferents disciplines. És a dir, cal generar espais de coordinació i dinàmiques de col·laboració intra i interorganitzativa.

LÍNIA 4

«ATENCIÓ GLOBAL»

En aquesta línia es volen recollir les propostes d'acció que influeixen en l'entorn més ampli i extern de les famílies i que interactuen en el seu entorn més proper, com són els elements funcionals que es troben a la ciutat en l'espai urbà.

LÍNIA 5

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

«UNIVERSALITAT»

La universalitat concebuda com el valor que les accions es fan i es pensen per a totes les tipologies de famílies. Es parteix d'un principi d'equitat que s'orienta cap a una lluita contra la desigualtat i ens compromet a promoure la igualtat d'oportunitats de les famílies des de la diversitat i heterogeneïtat d'estructures familiars existents i de les necessitats que se'n deriven.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

7.6 Objectius estratègics

Com anteriorment s'ha remarcat a l'apartat 3 «Plans de referència», el Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies 2018-2021 de la Generalitat de Catalunya, emmarca un conjunt d'accions amb unes prioritats governamentals i unes línies d'acció dins l'objectiu general de «reforçar els vincles estables i saludables que es generen a les famílies i aportar els elements de suport que l'acompanyin i que l'orientin en la cura dels seus membres i en l'educació dels fills i les filles com a agent actiu en la seva recuperació⁵». El Pla de Famílies, tot i haver detectat unes necessitats i obtingut unes prioritats d'accions de la nostra ciutat, també intenta potenciar un treball transversal i vol tenir present en les seves actuacions les línies de treball del Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies, com a document base i d'on es treballen necessitats també reflectides a Reus. Per això, els objectius estratègics intenten unificar totes les línies de treball que més s'adequaran a cobrir les necessitats.

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

LÍNIA 1 «AUTONOMIA PERSONAL»

El treball de l'individu és fonamental en qualsevol programa i especialment en aquest Pla, ja que és l'element clau en qualsevol relació humana i més en l'àmbit familiar. Per això, el Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies de la Generalitat de Catalunya fa especial incís en aquest apartat, amb l'objectiu d'«impulsar els programes de criança i suport en l'educació dels fills i filles com a agents preventius»⁶. En el pla municipal, aquest objectiu es subdivideix en els següents objectius estratègics:

1. Donar suport a les competències parentals a partir d'informació i formació que ofereixi l'administració.
2. Promoure accions d'acompanyament per a la millora del benestar personal i familiar.
3. Impulsar programes de criança i suport en l'educació dels fills/es.
4. Potenciar eines de suport a mares i pares amb fills i/o filles en totes les etapes evolutives.

LÍNIA 2 «EFICIÈNCIA SOCIAL»

El següent àmbit de gran importància per a l'individu és el seu entorn més proper amb les relacions amb els altres individus. Al Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies dóna importància al fet de «promoure i

⁵ CATALUNYA. *Pla interdepartamental de suport a les famílies 2018-2021*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, 2019, p. 6.

⁶ Ídem. P. 36.

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

consolidar programes i serveis de caràcter preventiu i universal per a les famílies amb la finalitat d'acompanyar-les en la millora del seu benestar personal i familiar»⁷ i concretament a «promoure i recuperar els vincles de les famílies en tota la seva extensió (intergeneracional) i amb la comunitat»⁸. Per poder complir aquests objectius, també potència «facilitar espais de lleure compartit, que ajudin a enfortir els vincles entre els membres de la família»⁹. A partir d'aquestes premisses, al Pla de Famílies se'n deriven els següents objectius estratègics:

1. Propiciar estils de vida saludables per a les famílies.
2. Promoure el vincle i la interacció intergeneracional.

LÍNIA 3 «PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA»

De les entrevistes tècniques ha sorgit la necessitat d'intentar potenciar el treball transversal entre diferents àmbits i regidories de l'Ajuntament per poder aprofitar recursos i sinergies en la realització d'accions per la ciutadania. D'aquesta manera hi ha un doble enriquiment tant per la ciutadania com per l'organisme municipal a l'hora de gestionar i posar en marxa accions amb aprofitament de recursos de diferents regidories. De fet el Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies es marca com objectiu «reforçar la visió de transversalitat ten totes les actuacions de govern»¹⁰. A partir d'aquí, se'n deriva el següent objectiu estratègic:

1. Potenciar el treball transversal entre els diferents organismes locals.

⁷ Ídem, p. 27.

⁸ Ídem, p.29.

⁹ Ídem, p. 49.

¹⁰ Ídem, p. 41.

LÍNIA 4 «ATENCIÓ GLOBAL»

El Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies ha marcat com objectiu «fer accessible la cultura a les famílies, eliminant les barreres d'accés i adequant els serveis complementaris»¹¹. Al Pla de Famílies, i amb una visió global de ciutat per a les famílies, s'han detectat unes necessitats i han sorgit unes propostes que es poden emmarcar en aquest objectiu, però amb la característica que es poden extrapolar a altres àmbits a més de la cultura, com poden ser espais urbans, mobilitat, entre d'altres.

1. Oferir espais per facilitar i fomentar la criança a la ciutat.
2. Eliminar barreres i adequar serveis per fer accessible la cultura a les famílies.
3. Fomentar espais de lleure compartit.

LÍNIA 5 «UNIVERSALITAT»

Els objectius prioritaris d'aquesta línia estratègica són «promoure i consolidar programes i serveis de caràcter preventiu i universal per a les famílies amb la finalitat d'acompanyar-les en la millora del seu benestar personal i familiar¹²» i «avançar cap a un model de convivència basant en la perspectiva intercultural¹³». A partir d'aquestes premisses, se'n deriven el següent objectiu estratègic:

1. Sensibilitzar en el reconeixement a la diversitat d'estructures familiars.

¹¹Ídem, p. 47.

¹²Ídem, p. 27.

¹³Ídem, p. 42.

7.7 Accions

7.7.1 L1 – A1 Comunitat de famílies: Fòrum d'intercanvi

L1 – A1 COMUNITAT DE FAMÍLIES: FÒRUM D'INTERCANVI

Nom de l'acció:	Crear la comunitat de famílies: fòrum d'intercanvi				
Línia estratègica:	L1: AUTONOMIA PERSONAL				
Objectiu estratègic:	Donar suport a les competències parentals a partir d'informació i formació que ofereixi l'administració				
<p>La comunitat de famílies és una eina oberta a qualsevol adult que vulgui compartir informació, vivències o inquietuds amb altres famílies de la ciutat. Des de la web de Mas Pintat, s'oferirà l'oportunitat de participar amb missatges per tal d'oferir informació o llençar temes de debat per crear discussió. El fòrum serà públic i de diferents temàtiques on les famílies podran triar la informació i oferir el seu coneixement de forma voluntària.</p>	Coordinació				
	Regidoria d'Educació. Regidoria de Participació, Bon Govern i Serveis Generals. Regidoria de Benestar Social.				
	Durada				
	Curta durada (<1 any): creació de l'espai La gestió de la comunitat serà de caràcter indefinit.				
Objectiu/s	Prioritat	Calendari			
Facilitar eines d'acompanyament a les famílies. Facilitar eines de comunicació entre les famílies.	Alta	2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS

23/05/2022

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau

Actius / Recursos	Costos
Web de Mas Pintat i equip de gestió SOAF (Mas Pintat).	Despeses externes de creació de la comunitat a la pàgina web. Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns).
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Creació de la comunitat. Gestió de la comunitat.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre de famílies participants al fòrum. Nombre d'entrades realitzades. Nombre de respostes entrades. Tipologia de les entrades.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.2 L1 – A2 Tallers d’habilitats emocionals

L1 – A2 TALLERS D’HABILITATS EMOCIONALS

Nom de l’acció:	Organitzar tallers d’habilitats emocionals i donar eines per a assessorar i acompanyar en el procés				
Línia estratègica:	L1: AUTONOMIA PERSONAL				
Objectiu estratègic:	Promoure accions d’acompanyament per a la millora del benestar personal i familiar				
<p>S’ha detectat la necessitat de treball en les habilitats emocionals dels pares, ja que en moltes situacions i sovint tenen una sensació de desbordament i «no saber què fer». L’estat emocional es transmet als fills/es i, també, moltes vegades, s’ha de donar resposta a situacions emocionals dels fills i filles. Els tallers ajuden a preparar i orientar els progenitors en les situacions quotidianes que es poden trobar i a gestionar-les per donar una resposta més acurada als fills i filles. Una bona salut emocional repercuteix en un mateix i en els que ens envolten.</p> <p>Aquesta acció, però, pretén fer un pas més endavant i no limitar-se en una formació, sinó oferir un acompanyament en el desenvolupament de les accions adquirides en la formació.</p>	Coordinació				
	Regidoria d’Educació. Regidoria de Benestar Social.				
	Durada				
	Curta durada (<1 any): disseny tallers. La organització dels tallers serà de caràcter indefinit.				
Objectiu/s	Prioritat		Calendari		
Facilitar eines per gestionar les emocions vers la criança.	Alta		2022	2023	2024
Actius / Recursos	Costos				

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Equip de gestió SOAF (Mas Pintat).	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns).
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Disseny i organització de tallers d'habilitats emocionals.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre de famílies participants als tallers. Nombre de tallers.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.3 L1 – A3 Punt d'assessorament familiar als centres cívics

L1 – A3 PUNT D'ASSESSORAMENT FAMILIAR ALS CENTRES CÍVICS

Nom de l'acció:	Crear el punt d'assessorament familiar itinerant als Centres Cívics				
Línia estratègica:	L1: AUTONOMIA PERSONAL				
Objectiu estratègic:	Donar suport a les competències parentals a partir d'informació i formació que ofereixi l'administració				
Aprofitant que els centres cívics són espais referents a la ciutat i a la zona on es troben, s'ofereix un servei gratuït fix destinat a les famílies que vulguin rebre assessorament, suport i orientació en temàtiques relacionades amb les relacions familiars, en tant com un servei de prevenció. Amb l'extrapolació del servei SOAF es fa que arribi a més població i també és un mecanisme de reforç de punts de referència al barri per a la població.	Coordinació				
	Regidoria de Participació, Bon Govern i Serveis Generals.				
	Durada				
	Mitja durada (1 a 2 anys): desenvolupament del punt d'assessorament La gestió d'aquest punt serà de caràcter indefinit.				
Objectiu/s	Prioritat	Calendari			
Facilitar recursos d'acompanyament i assessorament a les famílies.	Alta	2022	2023	2024	2025
Actius / Recursos	Costos				

 Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Equip de gestió SOAF (Mas Pintat). Centres Cívics. Amb la col·laboració dels Centres educatius. AMPA.	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns).
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Creació del punt d'assessorament. Gestió del punt d'assessorament.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
Relacionada amb PAM 2019-2023: acció 1.2.2.2.	Nombre de famílies beneficiàries del servei. Nombre de derivacions.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

7.7.4 L1 – A4 Formació en habilitats familiars

L1 – A4 FORMACIÓ EN HABILITATS FAMILIARS

Nom de l'acció:	Organitzar formació en habilitats familiars					
Línia estratègica:	L1: AUTONOMIA PERSONAL					
Objectiu estratègic:	Impulsar programes de criança i suport en l'educació dels fills/es					
<p>La majoria de formació que ofereix la ciutat està destinada a la criança i l'atenció positiva en infants, però es deix en segon terme les responsabilitats de salut, socials, educatives dels pares i les mares cap als infants. Es proposen tallers per fer un recordatori d'aquestes funcions.</p>	Coordinació					
	Regidoria competent amb matèria de joventut. Regidoria competent amb matèria d'educació. Regidoria competent amb matèria de serveis socials.					
	Durada					
	Mitja durada (1 a 2 anys): disseny formació. La organització dels tallers serà de caràcter indefinit.					
Objectiu/s	Prioritat		Calendari			
Oferir eines en habilitats familiars per una criança i atenció als infants en tots els àmbits.	Alta		2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS
 Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
SOAF (Mas Pintat). Casal de Joves «La Palma». Serveis Socials. Amb la col·laboració Centres educatius. AMPA.	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns).
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Disseny de la formació. Organització de la formació.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre de famílies participants. Nombre de formacions.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.5 L1 – A5 Acompanyament familiar

L1 – A5 ACOMPANYAMENT FAMILIAR

Nom de l'acció:	Engegar un servei d'acompanyament davant dels canvis en les estructures familiars				
Línia estratègica:	L1: AUTONOMIA PERSONAL				
Objectiu estratègic:	Promoure accions d'acompanyament per a la millora del benestar personal i familiar				
<p>Una demanda realitzada pels tècnics és la necessitat d'atendre les famílies en el moment de canvi d'estructura familiar, com pot ser una separació. Hi ha engegat un gran dispositiu judicial, però falta la part d'acompanyament emocional tant per adults com per infants.</p>	Coordinació				
	Regidoria competent amb matèria de joventut. Regidoria competent amb matèria d'educació. Regidoria competent amb matèria de serveis socials.				
	Durada				
	Llarga durada (3 a 4 anys): posta en marxa del servei. La gestió d'aquest serà de caràcter indefinit.				
Objectiu/s	Prioritat	Calendari			
Acompanyar les famílies en moments de canvi d'estructura.	Alta	2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
SOAF (Mas Pintat). Serveis Socials. Amb la col·laboració del Casal de Joves «La Palma». Centres educatius. AMPA. Cat Salut.	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns).
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Posta en marxa del servei. Gestió del servei.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre de famílies acompanyades.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

7.7.6 L1 – A6 Xerrades de criança en les etapes evolutives

L1 – A6 XERRADES DE CRIANÇA EN LES ETAPES EVOLUTIVES

Nom de l'acció:	Replantejar i ampliar les xerrades de criança a les diferents etapes evolutives					
Línia estratègica:	L1: AUTONOMIA PERSONAL					
Objectiu estratègic:	Potenciar eines de suport a mares i pares amb fills/es en totes les etapes evolutives					
<p>Es proposa que les xerrades de criança que s'organitzen en diferents espais de la ciutat tinguin la característica d'estar organitzades evolutivament per donar una resposta més concreta i directa amb moment evolutiu que viuen els pares i les mares amb els seus infants.</p>	Coordinació					
	Regidoria competent amb matèria de joventut. Regidoria competent amb matèria de serveis socials.					
	Durada					
	Curta durada <1 any): replantejament. La organització de les jornades serà de caràcter indefinit.					
Objectiu/s	Prioritat		Calendari			
Acompanyar les famílies en diferents moments evolutius dels infants.	Baixa		2022	2023	2024	2025
Actius / Recursos	Costos					

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

SOAF (Mas Pintat). Amb la col·laboració de Casal de Joves «La Palma». Centres educatius. AMPA. Cat Salut. Serveis Socials.	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns).
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Replantejament. Aplicació del nou plantejament a les xerrades.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre de famílies participants. Nombre de xerrades.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.7 L1 – A7 Xerrades per a joves sobre la importància de la formació

L1 – A7 XERRADES PER A JOVES SOBRE LA IMPORTÀNCIA DE LA FORMACIÓ

Nom de l'acció:	Organitzar xerrades per a joves sobre la importància de la formació				
Línia estratègica:	L1: AUTONOMIA PERSONAL				
Objectiu estratègic:	Potenciar eines de suport a mares i pares amb fills/es en totes les etapes evolutives				
<p>Davant la situació actual d'incertesa i inseguretat laboral, molts joves decideixen deixar els estudis o no continuar-los en l'etapa postobligatòria. Molts progenitors tenen manca d'eines comunicatives per tractar aquest tema amb els fills i les filles. Aquestes xerrades pretenen donar eines de gestió per tractar el tema de l'educació tant en l'àmbit formal com en el no-formal, important per desenvolupar habilitats socials i de pertinença a grups. En aquest sentit, es plantegen amb una clara orientació per buscar les vocacions sense prejudicis ni per tipus d'estudi (FP, Batxillerat, Universitari, artístics..) ni per gènere (estudis masculinitzats i feminitzats).</p>	Coordinació				
	Regidoria competent amb matèria de joventut. Regidoria competent amb matèria de serveis socials. IMFE Mas Carandell.				
	Durada				
	Mitja durada (3 a 4 anys).				
Objectiu/s	Prioritat	Calendari			
Informar els pares i mares de la importància de la formació dels joves per una millora inserció laboral amb una orientació per buscar les vocacions sense prejudicis ni per tipus d'estudi (FP, Batxillerat, Universitari, artístics..) ni per gènere (estudis masculinitzats i feminitzats).	Mitjana	2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
SOAF. Mas Pintat. Amb la col·laboració del Casal de Joves «La Palma». Centres educatius. AMPA. Serveis Socials.	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns).
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Organització de les xerrades.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre de famílies participants. Grau d'interès en l'acció. Noves demandes sorgides.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.8 L2 – A8 Educació en salut

L2 – A8 EDUCACIÓ EN SALUT

Nom de l'acció:	Incidir en la formació per l'educació en salut dirigida a les famílies			
Línia estratègica:	L2: EFICIÈNCIA SOCIAL			
Objectiu estratègic:	Propiciar estils de vida saludables per a les famílies			
<p>Des de diferents centres educatius s'ha detectat un comportament habitual amb pares i mares amb infants: hi ha un excés de medicació i tractament en els infants, amb falta de prevenció davant una malaltia. Es proposa una formació en educació de salut preventiva per donar eines en la prevenció de malalties comuns.</p>	Coordinació			
	Regidoria competent amb matèria d'educació. Regidoria competent amb matèria de serveis socials. CATSalut.			
	Durada			
	Mitja durada (1 a 2 any): disseny formació. La organització de l'oferta formativa serà de caràcter indefinit.			
Objectiu/s	Prioritat	Calendari		
Dissenyar accions de salut preventiva. Potenciar els serveis de prevenció.	Mitjana	2022	2023	2024
				2025
Actius / Recursos	Costos			

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

SOAF (Mas Pintat).Amb la col·laboració dels centres educatius, AMPA, CatSalut.	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns).
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Disseny de la formació i altres accions de salut preventiva. Realització de les formacions
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
Relacionada amb el Pla de Salut 2018 - 2022	Nombre de famílies participants. Nombre de formacions.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.9 L2 – A9 Activitats intergeneracionals i ampliació “avis i nets”

L2 – A9 ACTIVITATS INTERGENERACIONALS I AMPLIACIÓ «AVIS I NETS»

Nom de l'acció:	Potenciar les activitats intergeneracionals i ampliació «avis i nets»					
Línia estratègica:	L2: EFICIÈNCIA SOCIAL					
Objectiu estratègic:	Promoure el vincle i la interacció intergeneracional					
<p>Mas Pintat amb el Programa d'Envel·liment Actiu organitza des de fa més de tres edicions les activitats «Avis i nets». Gràcies al gran interès despertat per les famílies i als bons resultats avaluatius d'aquestes accions, es proposa potenciar més activitats intergeneracionals en altres àmbits que no siguin el lleure i oferir una programació més àmplia.</p>	Coordinació					
	Regidoria competent amb matèria d'educació. Regidoria competent amb matèria de serveis socials. Regidoria competent amb matèria de participació. Caldrà coordinar amb el Pla d'Envel·liment Actiu i Saludable					
	Durada					
	Mitja durada (1 a 2 any): disseny activitats La organització de les activitats serà de caràcter indefinit.					
Objectiu/s	Prioritat		Calendari			
Augmentar l'oferta d'activitats avis i nets.	Alta		2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
SOAF (Mas Pintat), Programa d'Envel·liment Actiu. Amb la col·laboració xarxa d'Escoles Bressol Municipals, centres educatius, Casal Cívic La Rambla	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns). També poden donar-se despeses externes derivades de d'activitats compartides, material necessari pel desenvolupament o de la contractació de professionals externs.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Disseny de les activitats. Execució de les activitats.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
Relacionada amb PAM 2019-2023: acció 1.2.7.2.	Nombre d'activitats realitzades. Nombre de participants.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

7.7.10 L2 – A10 Màquines dispensadores saludables

L2 – A10 MÀQUINES DISPENSADORES SALUDABLES

Nom de l'acció:	Promoure els productes saludables a les màquines dispensadores dels equipaments municipals			
Línia estratègica:	L2: EFICIÈNCIA SOCIAL			
Objectiu estratègic:	Propiciar estils de vida saludables			
<p>En diversos espais municipals es troben màquines dispensadores amb productes de brioixeria i ensucrats. Es proposa canviar l'oferta d'aquests productes no tan saludables per altres que aportin més beneficis nutricionals, com poden la fruita i els cereals. Amb aquesta acció es promou el consum de productes saludables des d'organismes municipals.</p>	Coordinació			
	Regidoria competent amb la gestió dels equipaments municipals.			
	Durada			
	Llarga durada (3 a 4 anys)			
Objectiu/s	Prioritat	Calendari		
Potenciar hàbits alimentaris saludables. Facilitar mecanismes per millorar els hàbits alimentaris saludables.	Alta	2022	2023	2024
Actius / Recursos	Costos			

 Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Equipaments municipals que compten amb màquines dispensadores.	Despeses corresponents a l'adquisició i la gestió dels nous productes saludables per a les màquines dispensadores.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Nombre de màquines dispensadores amb productes saludables.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
Relacionada amb el Pla de Salut 2018-2022	Consum dels nous productes. Canvis en l'oferta dels productes.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

7.7.11 L3 – A11 Accions d'assessorament familiar

L3 – A11 ACCIONS D'ASSESSORAMENT FAMILIAR

Nom de l'acció:	Potenciar el treball transversal entre àrees i regidories per desenvolupar accions coordinades d'assessorament familiar					
Línia estratègica:	L3: PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA					
Objectiu estratègic:	Potenciar el treball transversal entre els diferents organismes locals					
Una necessitat detectada des de diferents professionals de l'àmbit familiar és que hi ha dificultats per fer arribar accions d'assessorament familiar a famílies que realment ho necessiten. Amb aquesta acció és proposat un treball transversal de diferents àrees i regidories per compartir projectes i accions i crear una xarxa de recursos i protocols per agilitar i aprofitar recursos.	Coordinació					
	Les diferents àrees i regidories.					
	Durada					
	Llarga durada (3 a 4 anys).					
Objectiu/s	Prioritat		Calendari			
Potenciar el treball transversal entre àrees i regidories de l'Ajuntament.	Alta		2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Àrees i regidories de l'Ajuntament de Reus.	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns) i altres àrees de l'Ajuntament.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania	Treball transversal. Desenvolupament de les accions.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
Relacionada amb PAM 2019-2023: acció 1.2.2.1.	Explicació del procés de treball transversal i coordinació, i els seus fruits.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.12 L4 – A12 Parcs i zones intergeneracionals

L4 – A12 PARCS I ZONES INTERGENERACIONALS

Nom de l'acció:	Fomentar els parcs i zones intergeneracionals					
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL					
Objectiu estratègic:	Fomentar espais de lleure compartit.					
<p>Els parcs i zones verdes de la ciutat segueixen un model generacional, és a dir, cada zona està destinada a un públic d'una franja d'edat concreta. Una demanda molt reiterada és poder tenir espais de lleure on puguin participar-hi activament diferents generacions. Es proposa transformar o incloure elements que ofereixin un espai d'intercanvi i interacció generacional.</p>	Coordinació					
	Regidoria competent en matèria d'educació. Regidoria competent en matèria de parcs i jardins.					
	Durada					
	Llarga durada (3 a 4 anys).					
Objectiu/s	Prioritat		Calendari			
Potenciar espais públics intergeneracionals.	Mitjana		2022	2023	2024	2025

 Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Zones enjardinades. Espais de joc. Zones verdes. Parcs.	Despeses corresponents al projecte de promoció parcs i zones intergeneracionals
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Planificació de parcs intergeneracionals.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre d'assistents. Nivell d'acceptació social. Propostes d'activitat sorgides per fer ús de l'espai.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.13 L4 – A13 Augment de lavabos públics

L4 – A13 AUGMENT DE LAVABOS PÚBLICS

Nom de l'acció:	Incidir en l'augment del nombre de lavabos públics, especialment adaptant lavabos a la mida dels nens i posant canviadors als lavabos masculins	
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL	
Objectiu estratègic:	Oferir espais per facilitar i fomentar la criança a la ciutat.	
<p>A la ciutat hi ha molts pocs lavabos públics en comparació en el total de zones on circulen les famílies. Quan una família es troba en la necessitat d'un servei, ha d'acudir als serveis privats que es troben dins d'establiments. En aquesta acció es proposa augmentar la quantitat de lavabos públics o, si més no, facilitar l'accés dels ciutadans a lavabos en ens municipal.</p> <p>Per altra banda, els elements dels lavabos estan dissenyats per mida d'adult. Quan els infants en volen fer ús, l'alçada és un impediment per poder-ho fer autònomament i sempre necessiten l'ajuda de l'adult. Es proposa adaptar uns lavabos a mida infantil i/o crear-ne d'altres especials pels infants i que puguin adquirir autonomia en la cura i neteja personal.</p> <p>Socialment, s'ha relacionat la tasca d'higiene i cura de la neteja dels infants a les dones. Per això, els canviadors dels infants es troben als lavabos femenins. Aquesta proposta també té la finalitat d'oferir la possibilitat als pares i mares a canviar els bolquers dels seus fills i filles fora de casa.</p>	Coordinació Regidoria competent en la gestió dels espais públics. Caldrà coordinar amb el Pla d'Envel·liment Actiu i Saludable	
	Durada Llarga durada (3 a 4 anys).	
Objectiu/s	Prioritat	Calendari

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

Augmentar el nombre de lavabos públics.	Baixa	2022	2023	2024	2025
Actius / Recursos	Costos				
Lavabos públics presents al municipi.	Els costos de fer incidència formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns) i altres àrees de l'Ajuntament. Despeses corresponents a l'adaptació de la mida dels lavabos i la incorporació de nous canviadors.				
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció				
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Valoració de les necessitats. Seguiment del projecte d'increment de lavabos públics				
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció				
	Nombre de lavabos incorporats. Nombre d'adaptacions a la mida dels infants. Nombre de canviadors públics.				

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

7.7.14 L4 – A14 Parcs sense estructures metàl·liques

L4 – A14 PARCS SENSE ESTRUCTURES METÀL·LIQUES

Nom de l'acció:	Promoure els parcs sense estructures metàl·liques				
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL				
Objectiu estratègic:	Ofertir espais per facilitar i fomentar la criança a la ciutat.				
<p>Als parcs i espais de joc de la ciutat hi predominen els elements d'estructures metàl·liques, com a zona tradicional dels infants a la ciutat. Aquesta proposta vol canviar aquestes estructures per elements naturals, com poden ser sorrals o espais d'experimentació naturals.</p> <p>També caldrà disposar d'espais adequats per a que les famílies puguin estar amb els seus animals de companyia.</p>	Coordinació				
	Regidoria competent en matèria de parcs i jardins.				
	Durada				
	Mitja durada (1 a 2 anys).				
Objectiu/s	Prioritat	Calendari			
Potenciar els elements naturals en els parcs i espais de joc.	Baixa	2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Espais de joc. Parcs.	La promoció de l'acció comptarà amb uns costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns) i altres àrees de l'Ajuntament. Despeses corresponents a la substitució de les estructures metàl·liques per elements naturals.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Valoració de les necessitats. Seguiment del projecte sense estructures metàl·liques.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre de modificacions realitzades als parcs.

AJUNTAMENT DE REUS

23/05/2022

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

7.7.15 L4 – A15 Espai d'alletament

L4 – A15 ESPAIS D'ALLETAMENT

Nom de l'acció:	Promoure els espais d'alletament fent una prova pilot a les pròpies instal·lacions dels Centres Cívics				
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL				
Objectiu estratègic:	Oferir espais per facilitar i fomentar la criança a la ciutat.				
<p>L'alletament és una necessitat dels nadons i les seves famílies. Per una major tranquil·litat i com a mesura per fomentar la criança a la ciutat, els espais municipals i els serveis privats que s'hi vulguin acollir, oferiran un espai perquè les famílies puguin donar el pit als seus fills i filles. Un espai acollidor, tranquil, reservat i a l'abast per fer-ne ús quan es necessiti.</p>	Coordinació				
	Regidoria competent en la gestió dels Centres Cívics.				
	Durada				
	Mitja durada (1 a 2 anys).				
Objectiu/s	Prioritat	Calendari			
Facilitar espais d'alletament.	Baixa	2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Centres Cívics.	Els costos de la promoció d'aquests espais formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns) i altres àrees de l'Ajuntament.Despeses corresponents al projecte de promoció d'espais d'al·letament.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Valoració de les necessitats. Seguiment de la planificació dels espais d'al·letament.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre d'espais d'al·letament incorporats. Nombre de famílies usuàries dels espais.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.16 L4 – A16 Fonts a l'alçada dels infants

L4 – A16 FONTS A L'ALÇADA DELS INFANTS

Nom de l'acció:	Valorar l'adequació de les fonts per a l'ús dels infants			
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL			
Objectiu estratègic:	Ofereix espais per facilitar i fomentar la criança a la ciutat.			
<p>Les fonts dels parcs i les zones enjardinades de la ciutat estan pensades perquè un adult pugui veure aigua. Si un infant en vol fer ús, necessita l'ajuda de l'adult que li obri i l'ajudi a arribar al sortidor. En aquesta acció es proposa valorar l'adequació d'incloure fonts accessibles a la mida dels infants i que aquests la puguin utilitzar autònomament sota la mirada de l'adult i adquirir cura d'ell mateix com una acció d'aprenentatge.</p>	Coordinació			
	Regidoria competent en la gestió dels espais públics.			
	Durada			
	Mitja durada (1 a 2 anys).			
Objectiu/s	Prioritat	Calendari		
Fomentar l'autonomia en activitats quotidianes dels infants. Fomentar l'autoaprenentatge.	Baixa	2022	2023	2024

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Espais de joc. Zones verdes. Parcs.	Els costos de la valoració formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns) i altres àrees de l'Ajuntament. Despeses corresponents al projecte de promoció de les fonts a l'alçada dels infants.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Valoració de les necessitats. Seguiment del projecte de fonts a l'alçada dels infants.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre de fonts modificades.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
 Jaume Renyer Alimbau
 23/05/2022

7.7.17 L4 – A17 Zones properes per jugar al carrer

L4 – A17 ZONES PROPERES PER JUGAR AL CARRER

Nom de l'acció:	Promoure les zones properes de joc al carrer				
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL				
Objectiu estratègic:	Oferir espais per facilitar i fomentar la criança a la ciutat.				
Tot i haver moltes places i zones verdes a la ciutat, en totes elles està prohibit jugar a pilota. En aquest acció es proposa habilitar algunes zones del centre de la ciutat perquè els infants puguin jugar a pilota.	Coordinació				
	Regidoria competent en matèria de via pública.				
	Durada				
	Mig termini (1 a 2 anys).				
Objectiu/s	Prioritat	Calendari			
Habilitar espais per jugar al carrer.	Baixa	2022	2023	2024	2025

 Signat electrònicament
 Jaume Renyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Espais de joc. Zones verdes. Parcs.	Els costos de la promoció formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns) i altres àrees de l'Ajuntament. Despeses corresponents a l'adaptació dels espais de joc al carrer.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Valoració de les necessitats. Seguiment del projecte d'adaptació de zones de joc.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre d'espais promoguts.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.18 L4 – A18 Patis oberts com espai alternatiu

L4 – A18 PATIS OBERTS COM ESPAI ALTERNATIU

Nom de l'acció:	Promoure els patis oberts com espai alternatiu				
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL				
Objectiu estratègic:	Oferir espais per facilitar i fomentar la criança a la ciutat.				
<p>Al centre de la ciutat li manquen moltes zones de joc, però moltes vegades, l'estructura urbanística dificulta l'habilitació d'aquests espais de joc. Aprofitant que els patis de les escoles tenen elements de joc i n'hi ha al centre de la ciutat, es proposa l'ús dels espais a la resta de la ciutadania.</p>	Coordinació				
	Regidoria competent en matèria d'educació. Centres Educatius.				
	Durada				
	Llarga durada (3 a 4 anys).				
Objectiu/s	Prioritat	Calendari			
Obrir els patis de les escoles com espai de joc.	Baixa	2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Patis de les escoles.	Els costos de la promoció formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns) i altres àrees de l'Ajuntament. Despeses corresponents a l'obertura dels patis.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Valoració de les necessitats. Seguiment del projecte de patis oberts.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
Relacionada amb PAM 2019-2023: acció 1.6.1.6.	Nombre de patis oberts.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

7.7.19 L4 – A19 Espai familiar verd

L4 – A19 ESPAI FAMILIAR VERD

Nom de l'acció:	Fomentar l'ús dels espais verds familiars			
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL			
Objectiu estratègic:	Fomentar espais de lleure compartit.			
<p>Es proposa la definició dels elements que han de disposar els espais per poder realitzar les activitats de lleure a l'aire lliure per a les diferents generacions de les famílies, així com promoure'n el seu ús.</p> <p>Es promouran també espais de convivència entre les famílies i els seus animals de companyia per tal de que puguin realitzar activitats a l'aire lliure.</p>	Coordinació			
	Regidoria competent en la gestió dels espais verds. Regidoria competent en matèria de Comunicació (promoció dels espais).			
	Durada			
	Llarga durada (3 a 4 anys).			
Objectiu/s	Prioritat		Calendari	
Potenciar els espais familiar verds.	Baixa		2022	2023

AJUNTAMENT DE REUS
 Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Espais verds.	Els costos per fomentar-ne l'ús formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns) i altres àrees de l'Ajuntament. Despeses corresponents a la potenciació dels espais verds.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Promoció dels espais verds de la ciutat.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
Relacionada amb PAM 2019-2023: acció 1.5.2.3.	Nombre d'usuaris i usuàries.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.20 L4 – A20 Visibilitat als espectacles infantils

L4 – A20 VISIBILITAT ALS ESPECTACLES INFANTILS

Nom de l'acció:	Disposar d'alçadors per adaptar l'alçada als espectacles infantils			
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL			
Objectiu estratègic:	Eliminar barreres i adequar serveis per fer accessible la cultura a les famílies.			
En els espectacles hi ha moltes vegades que els nens no poden veure amb facilitat perquè l'alçada dels altres espectadors ho impedeix. Es proposa disposar d'alçadors perquè els petits es puguin seure i els pares i les mares acompanyants també amb ells.	Coordinació			
	Regidoria competent en matèria de cultura.			
	Durada			
	Mitja durada (1 a 2 anys).			
Objectiu/s	Prioritat	Calendari		
Oferir un espai per facilitar la visibilitat dels espectacles als nens i els pares i les mares acompanyants.	Baixa	2022	2023	2024

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Teatres, espais culturals, ...	Despeses corresponents a l'adquisició d'alçadors per als teatres i espais culturals.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Nombre d'alçadors disponibles.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre d'usuaris i usuàries.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.21 L4 – A21 Wi-fi accessible

L4 – A21 WI-FI ACCESSIBLE

Nom de l'acció:	Vetllar pel desplegament de la xarxa wi-fi					
Línia estratègica:	L4: ATENCIÓ GLOBAL					
Objectiu estratègic:	Eliminar barreres i adequar serveis per fer accessible la cultura a les famílies.					
<p>En molts punts de la ciutat no hi arriba la xarxa wi-fi de l'Ajuntament. A més, no és de fàcil accés. En el moment que vivim on les tecnologies i les vies de comunicació regnen en els moviments del ciutadà, es proposa oferir a la ciutadania una xarxa wi-fi potent i de fàcil accés.</p>	Coordinació					
	Regidoria competent en la gestió tecnològica i digital.					
	Durada					
	Llarga durada (3 a 4 anys).					
Objectiu/s	Prioritat		Calendari			
Ofertir una xarxa wi-fi potent i accessible.	Baixa		2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS
 Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Teatres, espais culturals, ...	Els costos per vetllar pel desplegament formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns). Despeses corresponents al desplegament de la xarxa.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Xarxa wifi desplegada.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
Relacionada amb PAM 2019-2023: acció 4.4.6.2	Nombre d'usuaris i usuàries.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.22 L5 – A22 Diversitat familiar

L5 – A22 DIVERSITAT FAMILIAR

Nom de l'acció:	Visibilitzar els diferents models familiars en les accions del SOAF					
Línia estratègica:	L5: UNIVERSALITAT					
Objectiu estratègic:	Sensibilitzar en el reconeixement a la diversitat d'estructures familiars.					
Aquesta acció pretén ampliar els ítems de diversitat familiar per donar resposta a més tipologia de famílies que no surten representades en els estàndards burocràtics.	Coordinació					
	Regidoria competent en matèria d'igualtat. Regidoria competent en matèria de serveis socials. Regidoria competent en matèria d'educació. Regidoria competent en matèria de participació.					
	Durada					
	Llarga durada (3-4 anys).					
Objectiu/s	Prioritat		Durada			
Reconèixer la diversitat d'estructures familiar.	Alta		2022	2023	2024	2025

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
Polítiques d'Igualtat.	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns). També poden donar-se despeses externes derivades de les necessitats de difusió.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania	Treball transversal. Desenvolupament de les accions.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Explicació de les actuacions fetes en aquest sentit

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

7.7.23 L5 – A23 Acompanyament als familiars de LGTBI+

L5 – A23 ACOMPANYAMENT ALS FAMILIARS DE LGTBI+

Nom de l'acció:	Ampliar les accions d'acompanyament als familiars de LGTBI+				
Línia estratègica:	L5: UNIVERSALITAT				
Objectiu estratègic:	Sensibilitzar en el reconeixement a la diversitat d'estructures familiars				
<p>Tot i que socialment sembla que és del tot acceptat i normalitzat aquest col·lectiu, en l'entorn familiar encara queda molt de treball per a l'acceptació i la normalització. Al ser un entorn més íntim, costa de detectar la falta d'acompanyament. Per això, es proposa l'ampliació d'accions d'acompanyament a les seves famílies.</p>	Coordinació				
	Regidoria competent en matèria d'igualtat. Regidoria competent en matèria d'educació. Regidoria competent en matèria de participació.				
	Durada				
	Llarga durada (3 a 4 anys).				
Objectiu/s	Prioritat	Calendari			
Acompanyar els familiars en el procés d'acceptació i respecte.	Mitjana	2022	2023	2024	2025

 Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Actius / Recursos	Costos
SOAF Mas Pintat. Polítiques d'Igualtat, CDIAP. CSMIJ, centres escolars, AMPAs	Els costos de gestió formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns) i altres àrees de l'Ajuntament.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Disseny de les accions concretes. Realització de les accions.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
Relacionada amb PAM 2019-2023: accions 1.1.2.1. i 1.1.2.2.	Nombre de famílies ateses. Nombre d'accions. Nombre de participants.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

7.7.24 L5 – A24 Models familiars i quotes

L5 – A24 MODELS FAMILIARS I QUOTES

Nom de l'acció:	Vetllar perquè es tinguin en compte els diferents models familiars a les quotes de les activitats municipals					
Línia estratègica:	L5: UNIVERSALITAT					
Objectiu estratègic:	Sensibilitzar en el reconeixement a la diversitat d'estructures familiars					
<p>En les quotes de qualsevol activitat es contemplen estructures familiars amb fills i/o filles. En aquesta acció es proposa el fet de contemplar les diferents models familiars en les quotes de les activitats municipals, ja que actualment hi ha molts models amb diferents necessitats de ser reconegudes per beneficis econòmics.</p>	Coordinació					
	Totes aquelles àrees i regidories que ofereixen activitats municipals: cultura, esports,					
	Durada					
	Llarga durada (3 a 4 anys).					
Objectiu/s	Prioritat		Calendari			
Contemplar les diferents estructures familiars existents en les quotes de les activitats municipals	Alta		2022	2023	2024	2025
Actius / Recursos	Costos					

Signat electrònicament
 Jaume Remyer Alimbau
 23/05/2022

Equipaments culturals, equipaments esportius, ...	Per a vetllar per aquesta acció es tindran en compte costos que formen part del funcionament ordinari de l'equip SOAF (costos interns). Despeses corresponents al cost que suposa a nivell municipal l'aplicació de nous descomptes en les quotes.
Organisme responsable	Indicadors de seguiment de l'acció
Regidoria de Salut i Ciutadania.	Determinar els models familiars. Dissenyar el nou pla de quotes. Aplicació de les noves quotes.
Observacions	Indicadors d'impacte de l'acció
	Nombre de famílies beneficiàries.

AJUNTAMENT DE REUS

Signat electrònicament
Jaume Remyer Alimbau
23/05/2022

8. Bibliografia

ALCAÑIZ, Manuel; PLANAS, Dídac. *Disseny d'enquestes per a la investigació social*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2011. ISBN: 9788461475667

BARRÓN, Sara. «Familias monoparentales: un ejercicio de clarificación conceptual y sociológica». *Revista del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales*. [en línia], núm. 40 (2002), p. 13-30.

BECK-GERNSHEIM, Elisabeth. *La reinvençió de la família: En busca de nuevas formas de convivencia*. Barcelona: Paidós, 2003. ISBN: 9788449314100

BOADAS, Berta; NAVARRO, Lisette. «Famílies acollidores i adoptives: l'acompanyament en la criança dels infants». *Educació Social* [en línia], núm. 49 (2011), p. 90-104.

BOGINO LARRAMBERE, Mercedes. «No-maternidades: entre la distancia y la reciprocidad en las relaciones de parentesco». *Quaderns-e, Institut Català d'Antropologia* [en línia], núm. 21 (2016), p. 60-76. ISSN: 16968298

BRONFENBRENNER, Urie. *The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1979. ISBN: 0674224574

BRUGUÉ, Joaquim. *Guia per dissenyar i executar processos participatius en l'àmbit municipal*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència, febrer 2017.

CADORET, Anne. «Le champ de la parenté aujourd'hui». *Revista Cítés* [en línia], núm. 28 (2006), p. 49-59.

CADORET, Anne. «El parentiu d'una societat europea avui dia: el cas de França». *Revista d'etnologia de Catalunya* [en línia], núm. 32 (2008), p. 20-31.

DECIDIM BARCELONA. *Eines i tècniques de dinamització*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència, 2016.

CATALUNYA. *Pacte per a la reforma horària. Objectiu 2025*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de la Presidència, 2014.

CATALUNYA. *Pla interdepartamental de suport a les famílies 2018-2021*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, 2019.

JOHNSON, Gina. «Infertile or childless by choice? A multipractice survey of women aged 35 and 50». *British Medical Journal*, vol. 294 (1987), p. 804-806

MARTÍ, Joel; JORBA, Laura. *Tècniques participatives per al debat grupal*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Àrea d'Igualtat i Ciutadania, 2011. ISBN:9788498034523

MONTES DE OCA, Verónica. «Viudez, soledad y sexualidad en la vejez: mecanismos de afrontamiento y superación». *Revista temàtica Kairós Gerontologia*, núm. 14 (2011), p. 73-107. ISSN: 2176901X

MONTROI, Maite. *I la teva com és? Realitats familiars a Catalunya*. Barcelona. Generalitat de Catalunya, Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania, 2010. ISBN 9788439383383

NARDONE, Giorgio; GIANNOTTI, Emanuela; ROCCHI, Rita. *Modelos de familia*. Barcelona: Herder Editorial, 2003. ISBN: 9788425431104

PACHECO, Meritxell; BOADAS, Berta. *¿Y si adoptamos?*. Barcelona: Viceversa, 2011. ISBN: 9788492819614

PICHARDO, José Ignacio. «Opciones sexuales y nuevos modelos de familia», a TÉLLEZ, Anastasia; MARTÍNEZ, Javier Eloy. *Sexualidad, género, cambio de roles y nuevos modelos de familia*. Elx: Universitat Miguel Hernández, 2008, p. 33-63. ISBN: 9788496297883

PIELLA, Anna. «Infecundidad y parentesco (hijos sin hijos): una perspectiva histórica i transcultural». *Ankulegi: gizarte antropologia aldizkaria (Revista de antropologia social)* [en línia], núm. 16 (2012), p. 29-42. ISSN: 1138-347X

PINDADO, Fernando (coord.); REBOLLO, Òscar; MARTÍ, Joel. *Eines per la participació ciutadana: Bases, mètodes i tècniques*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Àrea de Presidència, Direcció de Serveis de Participació Ciutadana, 2002.

PINDADO, Fernando (coord.); REBOLLO, Òscar; MARTÍ, Joel. *Eines per la participació ciutadana: Bases, mètodes i tècniques*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Àrea de Presidència, Direcció de Serveis de Participació Ciutadana, 2007.

RICO, Marta. «Parelles i parents de fet. Inventar la cohabitació a Catalunya». *Revista d'etnologia de Catalunya* [en línia], núm. 32 (2008), p. 60-73.

ROCA, Jordi. *De la pureza a la maternidad: la construcción del género femenino en la postguerra española*. Madrid : Subdirección General de Museos Estatales, 1996. ISBN: 8481811394

ROCA, Jordi. «Ni contigo ni sin ti. Cambios y transformaciones en los roles de género y en las formas de convivencia», a TÉLLEZ, Anastasia; MARTÍNEZ, Javier Eloy. *Sexualidad, género, cambio de roles y nuevos modelos de familia*. Elx: Universitat Miguel Hernández , 2008, p. 13-32. ISBN: 9788496297883

ROIGÉ, Xavier. «Les recomposicions familiars després del divorci: unes relacions de parentiu diferents». *Revista d'etnologia de Catalunya* [en línia], núm. 32 (2008), p. 44-59. ISSN: 11326581

RUIZ BECERRIL, Diego. «Después del divorcio. Los efectos de la ruptura matrimonial en España». *Revista internacional de sociología*, núm. 26 (2000), p. 230-232. ISSN: 00349712

SORONELLAS, Montserrat. «Les famílies del segle XXI. Algunes tendències». *Revista de Treball Social (RTS)* [en línia], núm. 197 (2012), p. 9-20. ISSN: 02127210

TORRE JUSSANA. *Com elaborar una enquesta?*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, octubre 2018.

TRIADÓ, Carme. «Las abuelas/os cuidadores de sus nietos/as tareas de cuidado, beneficios y dificultades del rol». *International Journal of Developmental and Educational Psychology* [en línia], núm. 1 (2008), p. 455-464. ISSN: 02149877

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Aquest document ha estat signat electrònicament amb data 23/5/2022

L'autenticitat d'aquest document es pot comprovar a <https://serveis.reus.cat/cve> mitjançant el CVE: 2022C7484BC224227EF601A860DDA9AC0F661B4A84760523082032

9. WEBGRAFIA

PROVINCIA AUTONOMA DI TRENTO. FAMILY: AGENZIA PER LA FAMIGLIA. *Distretti famiglia.*

<https://www.trentinofamiglia.it/Politiche-familiari/Distretti-famiglia>

[Consulta: 11 gener 2021]

PROVINCIA AUTONOMA DI TRENTO. FAMILY: AGENZIA PER LA FAMIGLIA. *Marchi family in Trentino.*

<https://www.trentinofamiglia.it/Politiche-familiari/Marchi-Family-in-Trentino>

[Consulta: 11 gener 2021]

RELATIONSHIPS FOUNDATION. *Family Pressure Gauge.*

<https://relationshipsfoundation.org/family-pressure-gauge/>

[Consulta: 13 gener 2021]

THE FAMILY FEDERATION OF FINLAND. *Väestöliitto.*

<https://www.vaestoliitto.fi/en/>

[Consulta: 13 gener 2021]

LIFESTART FOUNDATION. *Growing Child: The programme of parents.*

<https://www.lifestartfoundation.org/about>

[Consulta: 14 gener 2021]

COMMUNITY MOTHERS: SUPPORTING PARENTS. *Clonmel Community Mothers Programme.*

<https://clonmelcommunitymother.ie/>

[Consulta: 15 gener 2021]

APRENDER EM PARCERIA. *Atividades para pais e filhos.*

<https://a-par.org/atividades-para-pais-e-filhos/>

[Consulta: 18 gener 2021]

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÀ
32

AMMINISTRAZIONE PROVINCIA BOLZANO. *Famiglia, sociale e comunità.*

<http://www.provincia.bz.it/famiglia-sociale-comunita/famiglia/informazioni-specifiche.asp>

[Consulta: 20 gener 2021]

GENERALITAT DE CATALUNYA

<http://www.gencat.cat/v>

[Consultes d'octubre de 2019 a febrer de 2022]

AJUNTAMENT DE REUS

<http://www.reus.cat>

[Consultes d'octubre de 2019 a febrer de 2022]

DILIGÈNCIA:

Per fer constar que el Pla de Família per al període 2022-2025, amb el contingut que consta en aquest document, va ser aprovat pel Ple de 22 d'abril de 2022.

El secretari general,

Jaume Renyer i Alimbau

AJUNTAMENT DE REUS

REUS
HORITZÓ
32

Pla de Famílies de Reus 2022 - 2025 |

Signat electrònicament
Jaume Renyer Alimbau
23/05/2022

AJUNTAMENT DE REUS